

SKAUTU VAIDAS

P113-1050

Iš mūsų gyvenimo.

Centre.

— Šiomis dienomis „Sk. Aido“ red. išleidžia dail. A. Zmuidzinaičiaus spalvotą paveikslą „Skautų stovykla“. Už nebrangią kainą ji galės įsigyti ir skautai-ės. Bus puikus kambariui ir klubui papuošimas.

— Nesenai „Sk. A.“ išleido specialią Lietuvos žemėlapi. „Sk. A.“ prenumeratoriai jį gaus nemokamai.

— Vyr. sk. štabas š. m. saus. m. 3 d. pagamindino kelis šimtus naujų (kokie yra aprašyti L. S. Br. statute) skautiškų ženkliukų. Visi jau išpirkti. Tuoj bus padaryta daugiau. Ženkliukus galima per savo vadus įsigyti tik iš vyr. skautų štabo. Kaštuoja cent.

— Nuo š. m. sausio m. 12 d. susisiekimo ministerija leido Lietuvos skautų sąjungai (kaip ir šaulių sąjungai) naudotis nemokamu pašto korespondencijos siuntinėjimu. Tuntai, draugovės ir skiltys, įsigiję reikiamas knygas ir antspaudas, galės skautų reikalais pašto korespondenciją siuntinėti, be pašto ženklų. Vyr. štabas išleidžia atitinkamas instrukcijas.

Platinkite „Skautų Aidą“ ir rinkite prenumeras.

Alytaus tunto skauto teismas.

Pr. m. XI m. 30 d. gimnazijos salėje įvyko Alytaus skauto teismo Teismo sąstatas: pirm.—gimn. direk. p. Vaitkevičius, vice-pirm.—p. Kuprevičius ir p. Veščiušienė ir sekretoriai—p. Grušnis ir p. Steponaitienė. Kaltintojai—mok. p. Šalcauskas, mokinys Savukynas ir p. Jakačiūnė. Gynėjai—dvasios vadovas kun. Kirvelaitis, insp. p. Miškinis ir pask. Škerys. Teismą atidarė pirmininkas p. Vaitkevičius ir paskaitė kaltinamąjį aktą. Kaltinamajam akte skautas buvo kaltinamas už nevykdymą savo įstatų ir šūkio. Pažymėjo, kad skautai yra jau įsikūrę prieš penkerius metus. Tačiau per tuos penkerius metus esą patirta, kad skautai nesilaiko 2-ro įstatu, nepasižymi veiklumu, mažai reiškiasi visuomenėje ir, svarbiausia, nevykdo įstatų. Be to, negalima jais pasitikėti ir jie neturi draugiškumo bei sąžiningumo.

Po jo buvo šklausti penki liudininkai. Iš didesnės pusės liudininkų parodymų paaiškėjo, kad skautai jau ne taip blogai elgiasi, kaip yra pažymėta kaltinamajam akte. Be to, dar parodė, kad skautai ir gerų darbų yra padarę.

Pirnas kaltintojas nurodinėjimo skautų blogus darbus ir jų ydas. Jis kaltino, kad skautai visai nesilaiko savo įstatų ir be to blogai mokosi. Į padarytus skautams priekaištus atsakė gynėjas pask. Škerys. Jis daugely vietų skautą pateisino ir įrodinėjo, kad skautai geriau mokosi už kitus eilinius mokinius. Po jo kalbėjo dar du kaltintojai, kurie įvairiai stengėsi skautą apkaltinti. Pirodinėjo, kad skautai ne kiek nedaro pažangos ir nesiskiria nuo kitų mokinių, be to, negalima esą pastebėti, kad teiktų pagala artimui.

Po jų kalbėjo gynėjai kun. Kirvelaitis ir insp. p. Miškinis. Kun. Kirvelaitis įrodinėjo, kad skautai gimnazijoje yra tikrai reikalingi, nes jie be gimnazijos siekimų, turi dar savo siekimus ir šūkius. Ir negalima smerkti už tai, jeigu žmogus be dirbdamas kartais suklumpa. Pabaigoj pabrėžė, kad jeigu skautai būtų pasmerkti,

tai ne skautai šimtą kartų daugiau turėtų būti pasmerkti. Paskutinis kalbėjo gynėjas insp. p. Miškinis. Jis stebėjosi, kad tie, kurie nori atnešti tautai gerovės, dabar jie sėdi kaltinamųjų suole. Jis atrėmė priek ištus, kad skautai dažnai pašalinami už nesilaikymą įstatų. Jis pasakė, kad skautai visą laiką budėjo ir gerai padarė pašalindami tuos, kurie nesilaikė įstatų. Baigdamas prašė teismą skautus išteisinti ir palinkėti jiems sekmingai dirbti. Gale gavo žodį pats kaltinamasis. Išėjusi jauna skautė pasakė, kad kas nieko neveikia, to niekas nepeikia. Aišku, kad skautai ne snaudė, bet dirbo, taip pat pasitaikė ir klaidų. Užtat prašo teisėjų juos išteisinti.

Teismas užbaigtas. Pasitarę teisėjai, po pertraukos paskaitė tokį sprendimą:

Dėl skauto nevykdymo gyvenime skautystės šūkio, nesilaikymo įstatų bei prasižengimo jiems, imant dėmesin kaltintojų ir gynėjų patiektą medžiagą ir paties skauto žodį, nutarė pripažinti skautą:

1) Mažumoje nusižengus obalsiui „Dievui“.

2) Mažumoje nusižengus įstatų III §—atskirų skautų yra mažas darbštumas.

3) Mažumoje nusižengus įstatų III §. Kitais punktais skautas išteisintas.

Imant dėmesin, kad didžiumoje skautas šūkių vykdymė ir įstatų siekime yra gražiai pasirodęs, aukščiau pripažintiems nusikaltimams atitaisyti skiriam vieneri metai.

I. Grapiestis.

Šiaulių raj. tuntas.

Šiauliai. Pr. m. XI. 30 d., Šiaulių skautai minėjo savo 8-nių metų gyvavimo sukaktuves. Į šventę buvo atvykę vyr. sk. štabo adjutantas sktn. A. Saulaitis, Radviliškio skautų globėjas pulk. leit. Ivanauskas su savo skautais ir daugelis Šiaulių miesto visuomenės. Rytą įvyko pamaldos. Po pamaldų, skautai visuomenės lydimi, nuėjo į kapines. Čia, 8-to pulko orkestrui maldą griežiant, skautė St. Venclauskienė ir tunt. p. K. Ubeika uždėjo ant žuvusių karių kapų vainiką. Vyr. skilt. K. Majauskas ir pulk. leit. Maklevičius pasakė atitinkamas kalbas. Vakare, mergaičių gimnazijoje, įvyko visų Šiaulių skautų-čių ir svečių sueiga. Be oficialinės dalies, išpildyta labai plati bendroji programa. Savo „jėgas“ parodė: „Lapiniai“, „Daukantiečiai“, sk. vyčiai ir vilkiukai.

Pastebėtina, kad visiems patiko akrobatika, kurią atliko sk. vytis Banaitis „skautas—varlė“. Visą šventės eigą lydėjo gera nuotaika, skautiška šypsena ir drausmė.

Švente jos dalyviai labai patenkinti!

K. M.

Telšiai.

Pr. m. gr. m. 12 d. Telšių padangė aplankė skaučių vadė p. S. Čiurlionienė ir skaučių skyr. vedėja sktn. El. Barščiauskaitė. P. Čiurlionienė gimnazijos salėje skaitė labai turiningą paskaitą, kurioje patiekė daug brangių ir pamokinančių minčių. Jos žodžiai ras tinkamą dirvą jaunose širdyse. Vakare sk. remt. dr. ja surengė kušlį arbatėlę gerb. viešniai pagerbti. Visą laiką nuotaika buvo kuo geriausia.

Sekmadienį 17 v. v. įvyko Telšių I Živilės dr. vė. iškilminga dviejų metų sukaktuvėms paminėti sueiga. Pirmiausia

skaučių vadė pasveikino mus dviejų metų sukaktuvių proga, linkėjo ir toliau sekmingai veikti. 8 skautės ir 6 paukštytės prie draugovės vėliavos ir laužo, priminusio mums tikrąjį stovyklinį laužą, davė iškilmingą pasižadėjimą. Sueigos nuotaika buvo ugninga.

Skruzdė.

— Gr. m. 17 ir 18 d. čia buvo Telšių tunto organizavimo reikalais atvykęs vyr. sk. štabo adjutantas. Įvyko vyresniųjų vadų pasitarimas. Aptarti svarbesnieji tunto kūrimo dalykai.

Kor.

Klaipėda.

— Pr. m. XII. 18. tuntininko kap. Kukučio pastangomis suorganizuotas vietos sk. remti dr. jos skyrius. Tą dieną įvyko skyriaus steigimo susirinkimas. Valdybos pirmininku išrinktas p. Vikt. Gailius. Rėmėjai padės ir materialiniai tuntui, kuris yra labai reikalingas paramos.

— Gruodžio m. 18 ir 19 d. d. į Klaipėdą buvo atvykęs vyr. sk. štabo adjutantas sktn. Saulaitis. Tartasi ir dėl būsimos šią vasarą stovyklos.

Visas tuntas energingai dirba. Jūros skautai ruošiasi didelei kelionei, kiti — stovykloms ir t. t.

Br.

Kalėdų eglutė.

Telšių skautai bendromis jėgomis 1930.XII.30 surengė pradžios mokykloje neturtingiems vaikams tradicinę Kalėdų eglutę. Vaikai linksmi su skautais pažaidė, padainavo, gavo dovanėlių (pyragaičių, saldainių, riešutų). Nuotaikai buvo patefonas ir pora smuikėlių. Vaikai be galo džiaugėsi, kad skautai jų neužmiršo.

Margis.

Iš Ukmergės r. tunto.

— Vyr. skaučių skyriaus vedėjos pastangomis vyresniųjų skaučių skaičius smarkiai didėja.

— Vilkiukų-paukštyčių skyriaus vedėjas daro žygius padaryti visus pr. mokyklų mokinius vilk.-paukšt. Jau dabar kai kuriuose skyriuose visi mokiniai yra vilk.-paukšt.

— Vilkiukai-paukštytės yra visose pr. mokyklose. Kartu su naujais metais pradedam rengtis į I-ji laipsnį ir į specialybes. Norime pavasarį pasitikti jau I-jo laipsnio vilk.-paukšt. Tunte visiems vilkiukams-paukštytėms vadovauja pskltn. Ant. Umbrasas.

— „Skautų Aidas“ tunte smarkiai platinamas per mokslo ir propagandos dalies vedėją. Visi skautai džiaugiasi savo organu ir su dideliu nekantrumu laukia naujų numerių.

— Tuntui daug padeda skautai vyčiai. Būrelis sudarytas iš karininkų ir mokytojų.

— Po atostogų atidaroma tunte skiltininkų kursai, kuriuos lankys draugovių vadai, skiltininkai ir vyresnieji skautai. Kursus ves tunto adjutantas vyr. sklttn. leit. J. Puknys.

— Amato vidurinė mokykla 1930.XI. 29 suorganizuota skautai. Laikinai yra priskirti prie Dr. Basanavičiaus dr. vės. Dedamos pastangos sudaryti atskirai draugovei.

— Vyr. skaučių pastangomis surengta Kalėdų atostogų laiku tunto skautams, skautėms, vilkiukams ir paukštytėms pasilinksminimas.

— Vytauto Didžiojo draugovė š. m. sausio 25 d. švęs savo, o kartu ir Ukmergės skautų ir skaučių šešerių metų skautiško darbo veikimo sukaktuves.

Apue.

Redaktorius sktn. Ant. Saulaitis. Redakcinė komisija — psktn. Barniškaitė, sktn. Vyt. Jurgutis, sktn. M. Martinitis, pasktn. B. Mantvila, vyr. skilt. H. Rudzinskas.

Nesunaudoj rankraščių redakcija nesaugo ir už skelbimų turinį neatsako.

Red. ir adm.: Kaunas, Laisvės al. 20.

Viršelį piešė: dail. T. Kulakauskas.

SKAUTŲ LAIDAS

ILIUSTRUOTAS SKAUTŲ LAIKRAŠTIS

1 (58) nr.

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 15 d.

IX metai

Šefo žodis mūsų vadams.

Š. m. sausio m. 4 d. skautų veikėjų suvažiavimo dalyviai ir skautų veikėjai šio suvažiavimo proga dekoruoti skautų garbės ženklais ir ordenais buvo pakviesti į vaišes pas J. E. Respublikos Prezidentą Lietuvos Skautų Šefą. Per iškilmingas vaišes jų dalyviams J. E. Šefas pasakė šią kalbą.

Skautų šūkis *Dievui, Tėvynei ir artimui* yra kilnių kilniausias, o aplinkuma, su kuria jiems tenka susidurti, labai įvairi ir dažnai nepatogi. Žmonės dar toli nuo to brolijos idealo. Skautai imasi jį artinti. Tauras jų uždavinys, bet nelengvas. Meilei tenka įveikti neapykanta. Atsidėjęs tarnauti Dievui ir Tėvynei kartais apšaukiamas nusidėjėliu, nors tas tarnavimas pasireiškia dideliais darbais, kilniais žygiais. Kad taip atsitinka, tai rodo mums istorija.

Atsimename, kaip neseniai džiūgavo Prancūzija, o su ja ir idealingoji pasaulio dalis, švenčiant kelių šimtų metų sukaktuves *Joannos D'Ark*. Kas ji buvo ir kuo ji nusipelnė? Ji buvo paprasta kaimo mergelė. Pamačiusi, kad priešininkai baigia naikinti prancūzų tėvynę, ji, Dievo įkvėpta, ginklu rankoje sutelkė apie save visą iautą ir išvadavo tėvynę. Pavydas ir neapykanta apskundė Joanną, kad esanti piktos dvasios apsėsta, kad nusizengusi tikybai, ir tikybos atstovai Dievo vardu pasmerkė karžygę mergele mirti. Ji buvo sudeginta ant laužo. Šimtams metų praėjus, Bažnyčia rado, kad jos teisėjai buvo neverti teisėjų vardo, pripažino didžius Joannos nuopelnus Dievui ir Tėvynei ir paskelbė Joanną šventąja.

Nėra žmogaus, kurs netartų žodžio meilė, bet jos prasmė visokia. Kokia artimo meilė, — ne visi išmanome, bet ir išmanydami, nestengiame ją sekti. Štai pamokomas pavyzdys. Kunigas Matulevičius didžiojo karo pabaigoje buvo paskirtas Vilniaus vyskupu. V. Tarybos namuose buvo ta proga didelis susirinkimas. Jame netrūko nei žydų visuomenės atstovų, kaip d-ras Rozenbaumas, dabar Lietuvos konsulas Palestinoje, o pirma žydų reikalų ministeris, kalbėdamas apie taikingą tautų bendravimą, jis sakė Izraelio pranašų žodžiais, kad žmonės nemoka gyventi religijos idealu, dėlto vyraujanti jų tarpe neapykanta. Mums reikia ji apgalėti, tada bus tautų santarvė. Tuo žodžiu atsiliepė vyskupas Matulevičius. Atsimenu kaip iš jo kalbos: „Jei mes, sako, nusiimame kepurę, eidami pro

kryžių, pro tą pašvęstą ženklą, mums primenantį Išvaduotoją Kristų, mirusį už meilę ir tiesą, tai dar didesne pagarba turime sutikti kiekvieną žmogų, šio ar tokio tikėjimo, šios ar tokios tautos jis būtų. Kryžius yra medis, Išvaduootojo kančios simbolis, o žmogus yra Dievo dvasios kvėptas. Žmonėms reikia mylėtis“. Tai šitokia artimo meilė, katalikų vyskupo aiškinta. Jo žodžiai, tikiuosi, bus giliai įstrigę sielon visiems, tenai buvusiems.

Ir dar toks jums pavyzdys, kurs rodo, kaip mūsų mokyklose kartais esti apleistas artimo meilės mokymas. Tai buvo prieš didįjį karą. Vilniaus lietuvių dviklasėje mokykloje prie Šv. Mikalojaus bažnyčios vieną kartą man teko dalyvauti egzaminų komisijoje. Buvo vaikai klausiami ir iš religijos. Štai kaip jie atsakinėjo. Visi mokėjo atkalbėti dešimtį Dievo įsakymų, pridurdami „mylėk savo artimą, kaip pats save“, bet nemokėjo paaiškinti, kas yra tas artimasai.

— Štai, sako egzaminatorius, čia, aplinkui Mikalojaus bažnyčią, gyvena žydai. Ar jie mums *artimas*?

— Ne, ne artimās, atsako mokinys šypsodamas.

— Kodėl ne artimas?

Kad jie ne katalikai.

Egzaminatorių komisijoje buvo ir tos mokyklos religijos mokytojas. Matyti, jo *mokyta* vaikai, bet *neauklėta*.

Taip atsakinėjo artimo meilės klausimą ne vienas, o visi mokiniai. Teorija nieko verta, kada ji nesieki pinklaus gyvenimo.

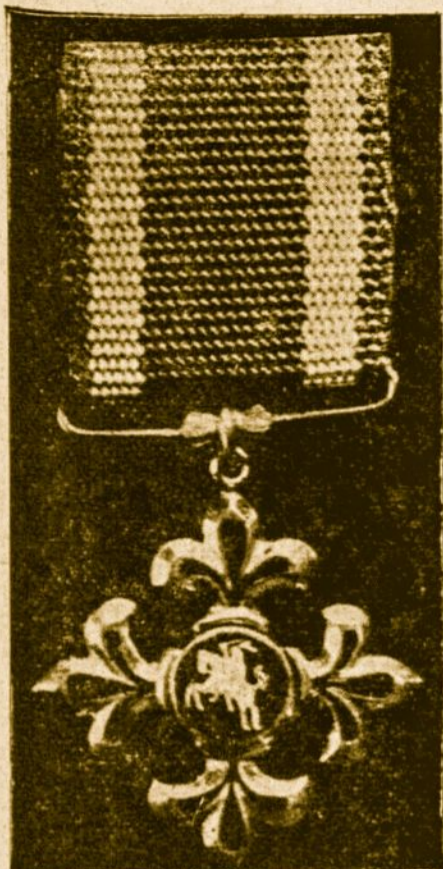
Dievo įsakymas liepia gerbti savo tėvą ir motiną, taigi ir savo gimtąją kalbą, mylėti tėvynę ir savo artimą, dargi save jai paaugoti. Šią tiesą, rodos, žino visi, bet ne visi tesi ją vykinti. Skautai ryžtasi ruošiasi gyvenimui, savo prakilniu šūkiu eidami. Užaugę bus vadovai savo tautai ir savo kraštui. Toji ruoša jauniems pravartu.

Kad žodžiai darbus atatiktų....

Lietuvos TSR
VALSTYBINĖ
BIBLIOTEKA

P 113-1184

Lietuvos Skautų Sąjungos Šeto Įsakymai

Lelijos ordenas.
Fot. Ek. Kar. b.

Įsakymas Nr. 6

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 4 d.

Žemiau išvardintus Lietuvos Skautų Sąjungos narius pakeliu į sekančius skautininkų laipsnius:

į skautininko:

1. Vyr. sk. štabo skaučių vadas Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė.
2. Vyr. sk. štabo vilk. paukšt. skyriaus vedėja pskt. Antonina Adomaitytė-Goberienė.
3. Vyr. sk. štabo ūkio dalies vedėjas pskt. Vytautas Jurgutis.
4. L. e. vyr. sk. štabo jūros skautų skyriaus vedėjo p. kap. Feliksas Tyškus.
5. Klaipėdos raj. tunto tuntininkas kap. Mikas Kukutis.

į paskautininko:

1. Kauno rajono tunto vyr. skltn. Vytautas Čepas.
2. Šiaulių rajono tunto vyr. skltn. Vladas Kašauskas.
3. Šiaulių rajono tunto vyr. skltn. mokytoja Alina Kupstaitė.
4. Šiaulių rajono tunto vyr. skltn. Kazys Majauskas.
5. Šiaulių rajono tunto vyr. skltn. Vacys Strikauskas.
6. Vilkaviškio rajono tunto vyr. skltn. mokytojas Vytautas Krulickas.
7. Vilkaviškio rajono tunto vyr. skltn. Vincas Liulevičius.
8. Ukmergės rajono tunto vyr. skltn. Katrė Maseliūnaitė.
9. Ukmergės rajono tunto vyr. skltn. leit. Juozas Puknys.
10. Ukmergės rajono tunto vyr. skltn. leit. Kazys Petrulaitis.

A. Smetona

Respublikos Prezidentas
Lietuvos Skautų Sąjungos Šefas.

Pulk. sktn. **J. Šarauskas**
Vyriausias skautininkas.

Įsakymas Nr. 7.

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 4 d.

§ 1.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Brolijos statutu §§ 231 ir 233 ir Vyriausiojo Skautininko tarpininkavimu, žemiau išvardintus asmenis, už didelius nuopelnus Lietuvos skautijai, apdovanoju skautų garbės ženklu —

svastika:

1. Liet. Mot. Dr-jos Tautiniam Laivynui Remti Valdybos pirmininkė V. Račkauskienė.
2. Buv. L. Sk. Rem. dr-jos c. v. pirmininkas ats. generolas leit. Teodoras Daukantas.

3. Alytaus rajono tunto tuntininkas mok. Karolis Dineika.

4. Panevėžio skautų globėjas gimnazijos direktorius kun. J. Lindė-Dobilas.

5. Liet. Skaut. Rm. dr-jos Klaipėdos skyriaus pirmininkas Viktoras Gailius.

6. Buv. Liet. Skautams Remti dr-jos c. v. pirmininkas Liudas Gira.

7. Kėdainių skautų rėmėjas gimnazijos direktorius prof. Jurgis Elisonas.

8. Buv. Rokiškio rajono tunto tuntininkas Vladas Jančiauskas.

9. Buv. Liet. Skaut. Remti dr-jos c. v. sekretorius Stasys Lozoraitis.

10. Skautų rėmėjas gen. leit. gyd. Vladas Nagevičius.

11. Lietuvos Skautams remti dr-jos Utenos skyriaus pirmininkas Motiejūnas Valevičius.

12. Kauno skautų rėmėjas inž. Reklaitis.

13. Plungės skautų globėjas mokytojų seminarijos inspektorius Turskis ir

14. Kauno skautų rėmėjas Kauno miesto burmistras Jonas Vileišis.

§ 2.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Brolijos statutu §§ 230 ir 233 ir Vyriausio Skautininko tarpininkavimu, žemiau išvardintus Lietuvos skautų veikėjus, žymiai pasidarbusius Lietuvos skautijai, apdovanoju skautų garbės ženklu —

Lelijos ordenu:

1. Vyresnis skautininkas Mikas Kalmantas.
2. Skautininkė Elena Barščiauskaitė.
3. Skautininkė Domutė Kesiūnaitė.
4. Skautininkas Viktoras Čečeta.
5. Skautininkas Petras Jurgelevičius.
6. Skautininkas Kazys Laucius.
7. Skautininkas Eugenijus Kulvietis.
8. Paskautininkė Gražbylė Venclauskaitė.
9. Paskautininkas Vincas Kizlaitis.
10. Paskautininkas Vytautas Pečiūra ir
11. Paskautininkas Alfonsas Vaškevičius.

§ 3.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Brolijos statutu §§ 228, 229 ir 233 ir Vyriausio Skautininko tarpininkavimu, žemiau išvardintus skautus už žygdarbius išgelbėjant žmonių gyvybes apdovanoju antrojo laipsnio

Maltos kryžium:

1. Kauno raj. tunto vyr. skltn. Genė Barauskaitė.
2. Klaipėdos raj. tunto skautas Dargevičius.
3. Vilkaviškio rajono tunto skltn. Juozas Klimas-Klimavičius.
4. Vilkaviškio raj. tunto pasklt. Viktoras Miliūnas.

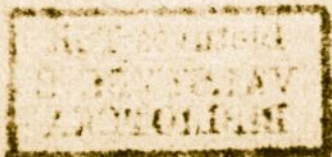
A. Smetona

Respublikos Prezidentas
Lietuvos Skautų Sąjungos Šefas.

Pulk. sktn. **J. Šarauskas**
Vyriausias skautininkas.

Svastika.
Fot. Ek. Kar. b.

Įsakymas Nr. 8.

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 4 d.

Pasirėmęs Lietuvos Skautams Remti Draugijos Centro Valdybos Pirmininko teikimu (1931 m. sausio mėnesio 2 d. Nr. 258), skautininką pulkininką Juozą Šaraušką pakeliu į vyresniojo skautininko laipsnį.

A. Smetona

Respublikos Prezidentas
Lietuvos Skautų Šefas.

Alekna

Lietuvos Skautams Remti
Draugijos Centro Valdybos Pirmininkas.

Įsakymas Nr. 9.

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 4 d.

Pasirėmęs Lietuvos Skautams Remti Draugijos Centro Valdybos Pirmininko teikimu (1931 m. sausio mėnesio 2 d. Nr. 259), Lietuvos Skautų Sąjungos Vyriausią Skautininką vyresnįjį skautininką pulkininką Juozą Šaraušką už ypatingus nuopelnus Lietuvos Skautams apdovanoju Lelijos ordinu.

A. Smetona

Respublikos Prezidentas
Lietuvos Skautų Šefas.

Alekna

Lietuvos Skautams Remti
Draugijos Centro Valdybos Pirmininkas.

Lietuvos Skautų Sąjungos Vyriausio Skautininko Įsakymas.**Nr. 6.**

Kaunas, 1931 m. sausio mėn. 4 d.

§ 1.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Brolijos statutu §§ 227 ir 233 ir Panevėžio rajono tunto tuntininko tarpininkavimu I. D. L. K. Kęstučio draugovę Panevėžyje, jos dešimties metų sukaktuvių proga, už žymų pasitarnavimą skautų organizacijai, apdovanoju ordinu už nuopelnus.

§ 2.

Pasirėmęs Lietuvos Skautų Brolijos statutu §§ 227 ir 233 žemiau išvardintus Lietuvos Skautų Sąjungos skautams, žymiai pasitarnavusiems skautų organizacijai, suteikiu ordiną už nuopelnus:

1. Kauno raj. tunto vyr. sklt. Urbanavičaitė.
2. Kėdainių raj. tunto vyr. sklt. Kazys Bandžius.
3. Ukmergės „ „ draugininkė Marija Jakaitė.
- 4. „ „ „ senas vilkas Antanas Umbrazas.
5. Ukmergės raj. tunto lakštingala Balžekaitė.
6. Klaipėdos „ „ vyr. sklt. Ona Zemturytė.
7. „ „ „ „ „ Edv. Petraška.
8. „ „ „ pasklt. Leonas Knopfmileris.
9. Panevėžio raj. tunto sklt. Kęstutis Venclova.

Pulk. sktn. **Šarauškas**
Vyriausias Skautininkas.

Sktn. **Ant. Saulaitis**
Adjutantas.

Skautų veikėjų suvažiavimas

Š. m. sausio m. 3—5 d d. Kaune įvyko didelis Lietuvos skautijos sambrūzdis — iš visų mūsų šalies kampų į centrą atvyko skautų veikėjai į savo suvažiavimą.

Turint galvoje, kad didžiulės sniego pusnys daugelyje Lietuvos vietų pertraukė susisiekimą ne tik rogėmis, autobusais, bet ir siauroju geležkeiliu, tenka nustebti, kad kiti žmonės heroiskai kovėsi su gamtos kliūtimis (net po 35 ar 50 kilometrų kapstėsi iki traukinio ar autobuso. .), kad patekti į suvažiavimą Jau tas vienas rodo, kad susidomėjimas skautizmu yra didelis.

Taigi suvažiavimo dalyvių įsiregistravo 183 žmonės. Dauguma aktyvūs skautų vadai, globėjai ar rėmėjai.

Sausio m. 3 d. 10 v 45 m Karininkų ramovės salėje į suvažiavusius pirmą žodį tarė, tur būt pats seniausias Lietuvos skautų veikėjas, pirmasis mūsų skautų šefas, skautams remti dr-jos pirmininkas, einas Lietuvos skautų sąjungos vyriausios

tarybos pirmininko pareigas, turįs Sidabrinio Garbės Vilko ordiną, dr. J. Alekna. Jo kalbos pamatinė mintis buvo ta, kad Lietuvos jaunimo gyvenime skautiškasis auklėjimas gali ir turi atlikti didelį auklėjimo darbą, ir kad mūsų skautai turi eiti tais keliais, kuriuos rodo skautijos tėvas R. Baden Powell'is. P. Pirmininkas neabejoja, kad mūsų skautiškasis jaunimas įstengs tesėti skautų pareigas. Pirmiausia, sako dr. Alekna, mūsų skautai turi būti skautais ir rūpintis tik savo skautiškais reikalais. Politikavimas skautams svetimas dalykas.

Atidarymo proga žodį tarė buv. Kauno raj. t. tuntininkas, dabartinis šaulių sąj. pirmininkas, dail. A. Žmuidzinavičius. Kaip šaulių ir skautų draugas, p. Žmuidzinavičius, pabrėžė tą aplinkybę kad mūsų skautai per visą dešimtmetį ėjo erškėčių keliais ir vis tik tokiose sąlygose daug gera ir naudinga jie padarė. Ir neabejoja, kad šaunus skautiškasis darbas ras tinka-

mo pritarimo mūsų jaunuomenėje. Sveikos dvasios jaunuomenė negali būti nesusibūrusi po skautišką vėliava.

Taip pat pirmojo vadovų pasitarimo proga pranešimą padarė buv. vyriausias skautininkas vyr. sktn. pulk. I. M. Kalmantas.

Štai jo kalbos turinys.

— Turiu moralinės pareigos Jums šį tą painformuoti apie pastaruosius mūsų organizacijos įvykius. Apie juos kai kas įvairiaip kalbėjo, kartais net visai neskautiškai.

1925 m. persikėlus į Kauną, šefas p. Stulginskis man pavedė sudaryti vyr. sk. štabą. Nuo to laiko iki pat pr. m. ėjau vyriausio skautininko pareigas. Pradžioje turėjome didelio rūpesčio dėl suvienijimo Lietuvos skautų (tuo tarpu bent tik lietuvių), nes tada buvo atskilę taip vadinami jūrų skautai. Be to buvo dar kelios kitos mažumų skautų organizacijos. Toks susiskaldymas buvo labai žalingas. Tą gyvai jautė ir skautiškoji vado-

Š. m. sausio m. 4 d. Kaune Rotušės salėje iškilminga skautų veikėjų suvažiavimo sueiga. Vyr. sk. štabo adjutantas skaito šefo įsakymus.

Fot. Ek. Kar. b-vė.

vybė. Jūros skautai buvo inkorporuoti. Bet kitos organizacijos veikė atskirai. Tuo pačiu laiku norėta išleisti skautų įstatymą s. 1926 m. buvo paruošti net du įstatymo projektai, kurių vieną ruošė prof. Šalkauskis, o antrąjį (trumpesnį) — patys skautininkai. Abu projektai pačiai skautų organizacijai nebuvo priimtini ir juos sk. r. dr-ja atmetė. Taip skautų apsaugos įstatymo klausimas buvo nutęstas.

1928 m. pasisėkė iš švietimo ministerijos gauti sutikimą mokyklose laisvai veikti ir skautams. 1929 m. buvo smarkiau susiimta ruošti brolijos statutą. Jį paruošė vyr. sk. štabas. 1930 m. pradžioje jis buvo galutinai paruoštas. Tačiau jo patvirtinimas rado kliūčių. Buvo norima kai kurioms grupėms, ar po religine ar kitokia priedanga, suteikti tam tikrą skautų organizacijai nepriimtinių privilegijų. Dėlto tekę kelis kartus ne visai maloniai pasikalbėti su tuometiniu šefu.

Vyr. sk. štabe, būnant vyriausioju skautininku, niekad nebuvo doro skirtumo dėl atskirų štabo žmonių įsitikinimų. Tačiau visą laiką buvo žiūrima, kad kiekvienas darbas eitų skautų organizacijos naudon. Mes rūpinomės, kad skautai nebūtų įveltį į srovinių grupių veikimą. Nes, mano įsitikinimu, skautai pirmoje eilėje turi būti geri ir tikri savo krašto ir visų žmonių mylėtojai, jiems pasiaukoją. Už tat jie negali dalyvauti kovose vienos srovės prieš kitą.

Sk. r. dr. c. v-ba, į kurią įeida vo vyr. sk. št. atstovai sprendžiamuoju balsu, vis nenustojo [dariusi

žygių, kad skautų ideologija, sistema, uniformos būtų apdrausta įstatymo keliu. Galų gale tas pasisėkė — 1930 — V. D. — m. Vyriausybė išleido labai palankų skautams įstatymą. Bet ir dabar kai kurios grupės stengiasi intriguoti, kenkti skautams, o kartais savo tikslui siekti griebiasi net netiesos...

Įstatymų leidimas yra valdžios vyriausioji teisė. Jei sk. r. dr. ir buv. br. vadovybė kėlė iniciatyvą šio įstatymo išleidimui ir, jį išleisus, visai palankiai priėmė — tai tik todėl, kad jis naudingas Lietuvos skautams-ėms.

Gyvenime turime žiūrėti objektyviai ir būti skautiški! —

Tuo po 11 val. įdomią paskaitą skaitė p. Sof. Čiurlionienė - Kymanaitė. Jos žodžiams visų klausytojų širdys buvo simpatyngai atvertos. P. Lektorės gilus gyvenimo ir žmonių pažinimas, yra tiek tvirtas ir reikšmingas, kad tą jos paskaitą apie tobulinimąsi ir meilę turėsime „Sk. A.“ skaitytojams patiekti ištiesai.

12,15 v. padarė Lietuvos skautijos kūrimosi ir plėtojimosi turiną apžvalgą pirmasis mūsų skautų kūrėjas ir gausingos skautiškos literatūros lietuvių kalba autorius sktn. P. Jurgelevičius. Jo praktiški skautų veikėjams nurodymai, pasemti mūsų pačių patyrimais, iš tikro yra giliai pamokinantį dėl tolesnio mūsų skautiškojo darbo.

13, 15 v. sktn. V. Čėčeta suvažiavusiems nušvietė skautų organizacijų padėtį ir tvarkymąsi kitose šalyse, ypač Anglijoje ir Amerikoje. Kartu davė plačių nurodymų kokiose aplinkybėse ir kokiais metodais dirba anų šalių skautų vadovai. Gre-

Užuojautos.

Mūsų brangiajai sesei paskautininkei **Alinai Kupstaitei** dėl jos tėvelio mirties reiškiamė gilios skautiškos užuojautos

Vyr. sk. štabo skaučių skyrius.

Telšių skautams remti dr-jos valdybos nariui paskautininkei **A. Kupstaitei** dėl jos tėvelio mirties reiškiamė užuojautą.

Telšių skautams remti draugija.

Mūsų brangiai sesutei **Jadzei Šadytei**, mirus jos motutei reiškiamė gilios skautiškos užuojautos.

III vyr. sk-čių „Rėdos“ skautės.

Skautei **Kvedaraitei Valerijai**, liūdinčiai dėl jos mylinčios sesutės mirties, reiškiamė gilios užuojautos.

Leipalingio vid. mokyklos Vytauto dr-vės skautai-ės.

Alytaus tunto Vytauto Didžiojo dr-vės draugininkui **skltn. B. Kančiui** dėl jo mylimo tėvelio mirties reiškiamė giliausią užuojautą **Vytauto Didžiojo dr-vė ir štabas.**

Skilt. A. Juškevičiui

Liūdnu žvilgsniu ir dėkingumo malda palydėjai pro šio pasaulio vartus brangų asmenį — tėvą.

Broliškų širdžių meile guodžiamė tavė skausmė.

I Kauno skautų vyčių dr-vė.

Dėl mylimo tėvelio mirties pskltn. **A. Juškevičiui** reiškiu gilios užuojautos. *Psktn. S. Jakštas.*

Būrelio vado pavaduotojui skltn. **Aleksandrui Juškevičiui** dėl tėvelio mirties reiškia gilios broliškos užuojautos

Kauno sk. vyčių S. Daukanto būr.

ta to painformavo, kaip manoma tvarkyti, pagal ruošiamąjį sk. sąj. statutą, Lietuvos skautų judėjimas. Vadovai turėjo progos susipažinti su mūsų skautų organizacijos tikslais.

14 val. pietūs. Ir šnekučiuodami, būreliais po kelius išsiskirstė pietauti.

17 v. vėl susirinkom į tą pačią salę. Vyriausias skautininkas plk. Šarauskas informavo apie vyr. sk. štabo veikimą, darbo planus ir bū-

dus, kaip pagerinti mūsų skautų veikimą ir pagerinti darbo sąlygas.

Vėliau prof. S. Tamošaitis skaitė paskaitą apie tautos vienybę ir salidarumą.

Po paskaitų vyresnieji vadovai ir žymesnieji skautų veikėjai buvo pakviesti į ramovės valgyklą prie arbatėlės. Gi vakare, kas nusipirko bilietus, ėjo į iškilmingą valst. dramos sukaktuvių minėjimą valst. teatre. O visi kiti — ilsėtis.

Sekmadienis.

Protarpiais, kada susivažiavimo darbai baigdavos, jame dalyvauja skautai vyčiai naudodavos proga šį tą veikti savo tarpe. Š. m. 3 d. jiems maža buvo laiko. Užtat sekmadienį ir visą pirmadienį ėmėsi beveik vien savo rūpestėliais, klausė paskaitų (dr. Jurgelionio, sk. Kviklio, dr. Martinaičio ir d. k.).

Taigi iš pat ryto, 9 val., šaulių s-gos salėje p. Čiurlionienė skaitė paskaitą jaunuomenė ir politika.

11 val. visi buvom Vytauto bažnyčioje. Iškilmingos pamaldos, jas laiko žilagalvis kan. dr. Tumas. Groja dūdų orkestras. Pamokslą pasakotas pats kan. Tumas. Po šv. mišių visi žygiuoja į Kauno Rotušės salę — iškilminga sueiga. Jau salė pilna. Energingi skautai-ės išrikiuoti eilėmis. Visas būrys įžymių visuomenės veikėjų, skautų rėmėjų bei globėjų, kurių dauguma šiandien bus dekoruoti skautų garbės ženklais ir ordenais. Jie nusipelnė, jie pirmieji atėjo skautams pagalbon. Skautai nori atsidėkoti.

Iškilmės. Kelį svarbūs įžangos žodžiai, himnas, Šefo įsakymų skaity-

Belgų karalius J. E. Resp. Prezidentą Lietuvos skautų šefą apdovanojo aukščiausiu Leopoldo ordenu.

Belgų ministeris Lietuvai baronas Selys de Fanson Jo Didenybės belgų karaliaus vardu š. m. sausio m. 12 d. Respublikos Prezidentui įteikė aukščiausiąjį Leopoldo ordeną ir karaliaus laišką.

mas, užsegimas garbės ženklų, paaukštinimai į skautininkų laipsnius, eilė jaudinančių dėkingumo vaizdėlių... garbės maršas, dar šis tas ir oficialinė dalis baigta. Kelioliką asmenų, už didelius nuopelnus Lietuvos skautijai, Šefas dabar apdovanojo garbės ženklais ir ordenais, kiti buvo apdovanoti seniau — net 1928m. dabar tik tie ordenai jiems įteikta.

15 val. Karo muziejuje valst. vėliavos nuleidimas. Susirenka ten. Gen. Nagevičius pasako skautams patriotišką kalbą. Suvažiavimo atstovas uždeda ant paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės gyvų gėlių. Per skautiškus skruostus nurieda dvi krišolinės ašaros.. Ir čia iškilmės baigtos. Apleidžiam tautiškumo šventyklą.

Lygiai 16 val. apdovanoti ordenais, paaukštinti į skautininkų laipsnius ir vyresnieji (pradedant draugininkais) skautų vadai susirenka prezidentūron. Čia juos priima J. E. Resp. Prezidentas Lietuvos Skautų Šefas. J. E. Šefas pasisveikina su kiekvienu atvykusiū Visi sukviečiami už stalų. Šnekučiuojasi, užkandžiauja. Kartu dalyvauja ir keli vyriausybės nariai. P. Vileišienei iš Vilniaus, tenykščių lietuvių skautų garbės narei ir jų globėjai, Šefas įteikia svastiką. Kelios — J. E. Prezi-

dento, dr. J. Alekno, p. Vileišienės ir vyr. sktn. Šarausko — įspūdingos kalbos. Štai jau skirstomasi. Tik 16, 30 pro J. E. Resp. Prezidento rūmus sušvytruoja fakeliai — skautai vyčiai lydimi orkestro atvyko pasveikinti J. E. Šefą. Iš čia nuvykom į tą pačią Rotušės salę, ten gražiai skautiškai praleidom vakarą.

Sekančią dieną dar smarkiai dirbo sk. vyčiai. Laisvesnieji informavos dėl veikimo ir t. t.

Tik vėlai vakare, paskutinius mūsų svečius palydėjom į stotį. Čia keletas karštų atsisveikinimo žodžių. Širdingi linkėjimai. Stovykliškos dainos. Ir... beširdis traukinys išvežė svečius...

Jeį protas ir širdis eis greta — darbas turi būti vaisingas! B.

Padėkos.

Vyriausias skautų štabas reiškia širdingos skautiškos padėkos:

Karininkų Ramovės valdybai už suteiktą skautų veikėjų suvažiavimui salę š. m. saus. m. 3 d.

Ponui gen. Nagevičiui, priėmusiam skautų vyčių sueigos dalyvius Karo Muziejuje ir suteikusiam karo invalidų orkestrą, lydėjusį juos eise nose ir griežusį skautų pasilinksminime Rotušės salėje š. m. saus. m. 4 d.

Liet. šaulių s-gos valdybai, maloniai suteikusiai salę skautų vyčių sueigai š. m. saus. m. 3 ir 5 d.

Ponui gusarų pulko vadui pulk. Jackevičiui, suteikusiam gusarų kareivinėse patalpas, ir ūkio viršininkui pulk. leit. Engmanui, rūpinusiam sk. vyčių sueigos dalyvių reikalais.

Ponui Kauno miesto burmistruui už maloniai užleistą Kauno Rotušės salę sk. veikėjų suvažiavimo iškilmingajai sueigai ir pasilinksminimui š. m. saus. m. 4 d.

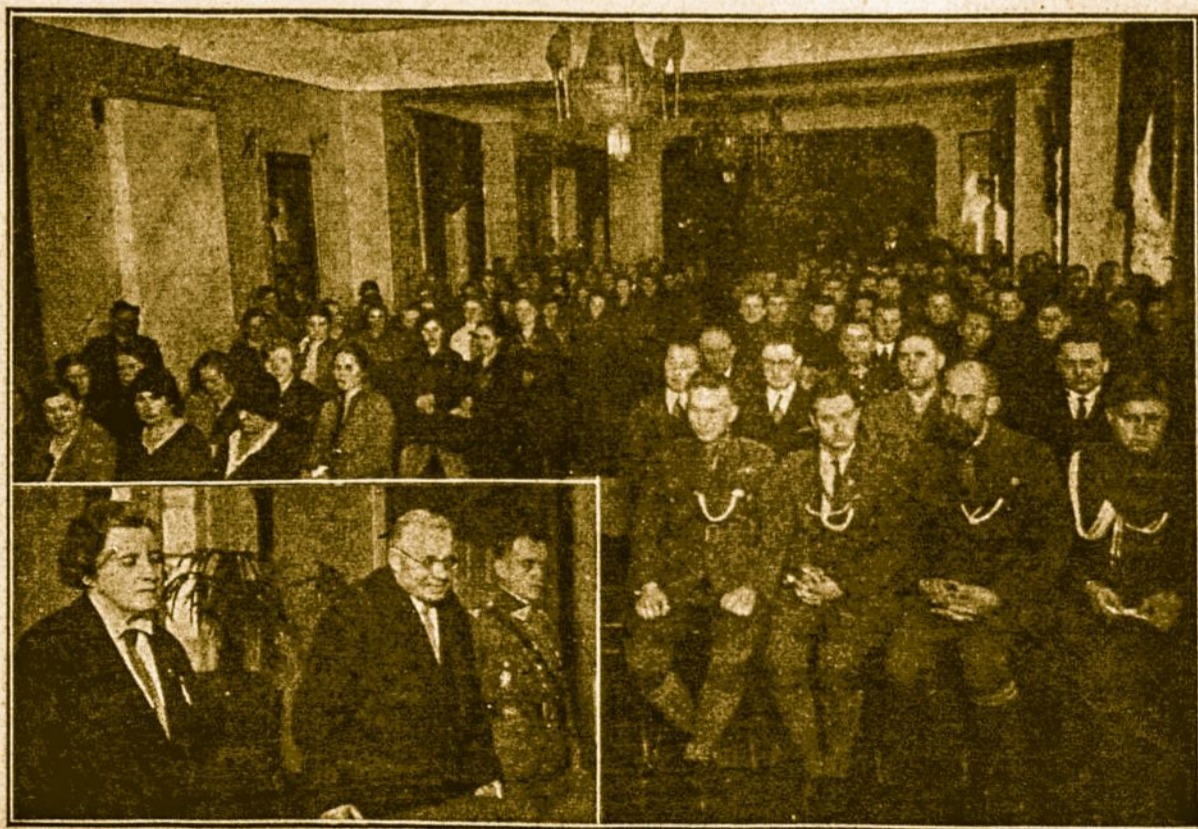
Visiems kitiems, kurie kuo nors prisidėjo prie įvykusių Kaune š. m. saus. m. 3—5 d. skautų veikėjų suvažiavimo ir sk. vyčių sueigos.

Vyr. sk. štabas.

Visoms mano paukštytėms, vilkiukams ir jų motutėms, sveikinusiems mane vardo dieną, tariau širdingąjį ačiū.

G. Barauskaitė,

Kauno I-os paukštyčių ir vilkiukų dr-kė.

Suvažiavimas Kar. ramovėje; paveikslu kampe: atidarymas, — kalba dr. Alekna, dešinėje vyr. sktn. pulk. Šarauskas ir kairėje skaučių vadas p. Čiurlionienė.

Fot. Ek. Kar. b-vė.

Sniego laikraštis.

Kaip galima sniege atspaudinti laikraštis?

Atėjusi žiema atsineša visą armiją mažučiuokų, baltutėlaičių pūkelių, kurie ir paruošia mums naujas žinias skelbiantį laikraštį.

Šie pūkeliai — snaiguolėlės, kurios leidžiasi besisupdamos žemėn šimtais, tūkstančiais, milijonais, milijonais... iki apkloja baltu kilimu visą žemę.

Štai ir laikraštis. Ir kiekvienas pastabus žmogus gali rasti jame naujienų. Pradžioj atrodo visur balta, kaip paprastai sniegas. Bet atydziau įsižiūrėję jūs tuoj pamatysite mažų ženklelių, kurie, jei tik sugebėsit juos perskaityti, pasakys daug naujo, įdomaus.

Išėikime į sniegą pasivaikščioti ir pasijdomaukime, ką jis mums papasakos.

O! Kas čia?!

Štai, žvirblelis buvęs sniege. Iš kur gi aš tą žinau? Mat, mažieji krūmų paukšteliai visuomet šoka abiem kojėlėm iš karto.

Jeigu tai būtų zylėlė, jos pėdelės būtų mažesnės ir, be to dar, jos uodegėlė būtų šen ten sniege pasibruožusi. Gal strazdas? — Ne, jo pėdos ir šuoliai daug didesni.

O didieji miško ir naminiai paukščiai vaikščioja vieną koją statydami už antros.

Vandeniniai gi paukščiai savo plokščiom kojom eina kraipydamiesi ir jų pėdų pirštai visumet įkreipti į vidaus pusę, kaip tai: antis, žąsis. Jų pėdas gerai išskirčiau.

Kas gi dabar čia?

Aa! Suprantu. Čia žvirblelio ir sustota ir „ristaši“ su duonos gabalėliu. Vėliau duona pasiėmęs nu-

skrido. Na ir didelis buvęs tas duonos gabalas — aiškios žymės. Bet čia jis

jos nelesęs, nėra daug trupinių pribarstyta ir snapeliu iškapotų sniege žymių trupinius berankiojant. Jis bus su visa duona nuskridęs.

Taip, taip! Žiūrėkit! Ten toliau duona jau guli sniege, o kojų pėdos šokuoja toliau.

Bet kas gi ten žvirblelio pėdas perkerta? Aha, mažas trušelis buvęs pasivaikščioti.

Truputį toliau už gulinčios duonos žvirblelio pėdos baigiasi. Jis, matyt nuskrido.

Gal jį išgąsdino trušelis? Ne, ne! Jo pėdos perkirto trušelio pėdas vėliau, trušelis yra pirma praėjęs. Juk aišku: jei žvirblis būtų palikęs duoną anksčiau, tai vėliau eidamas trušelis būtų ją suėdęs ar bent apkramtęs. Argi jūs ne taip pat galvojat?

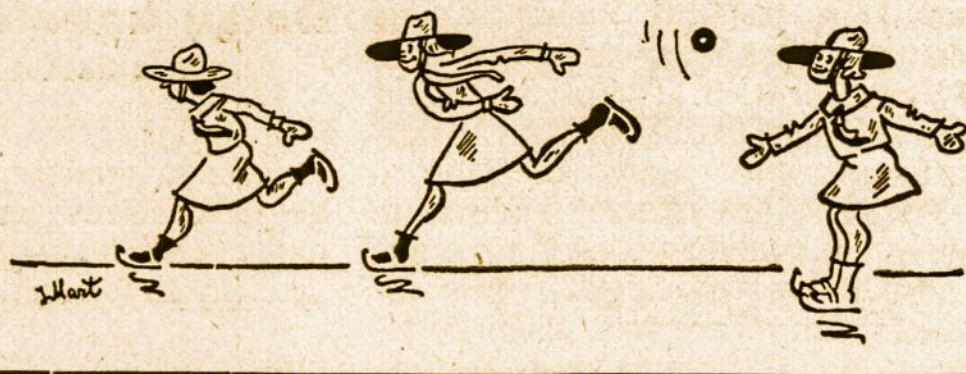
Tai kas gi privertė žvirblį pamesti duoną ir nuskristi?

Oi! oi! Jau aš matau!

Ten yra kitos pėdos. Kas čia būtų taip atsargiai ėjęs, kad užpakalinių kojų žymės visai supuola su priešakinių kojų žymėmis. Atrodo, lyg būtų tik dviem kojom eita?

Tai katė, katė!... Štai ji medžioklėje — jos žingsniai kas kartas trumpesni ir... netoli žvirblelio visai buvusi įsigūžusi sniege, o jos uodega, nervingai besiraitydama, gerokai apšlavusi sniegą.

Bet ką gi reiškia ši staigi permaina! Ji pasispyrusi savo ilgom pas-

turgalinėm kojom aukštyn, staigiu kampu pakrypusi karėn ir dideliais šuoliais nudūmusi namo!

A! Tai dėl to, kad ją senis Margis užpuolė. Čia matyti stiprūs jo šuoliai ir gilios didelės pėdos. Besivydamas smarkiai išblaškęs sniegą.

Bet koks silpnas ir suvargęs senasis Baltrus, Margio šeiminkas! Žiūrėkit, čia jis sustojęs Margio barti.

O, jei! ar jūs tik matot? Jis metęs į šunį savo lazdą. O šis, vargšas šunelis, gėdingai susirietęs dantimis atnešęs senukui lazdą atgal (ias matyti, nes Baltraus prie nukritusios lazdos neprieita, o yra tik Margio pėdos prie ženklo, kur gulėjusi lazda, ir atgal — kur stovėta Baltraus).

Ir taip viskas pasibaigę laimingai, nė vieno neištikusi nelaimė: senis Baltrus su Margiu parkiūtino namo, katė ramiai ant šiltos krosnies prausiasi, žvirblis ant stogo sniege įsirausęs perisi, o trušelis savo jaukiame urvelyje miega.

Tai ir visos šios dienos naujienos šiame puslapyje.

O kaip toj vietoj užsnigs antrą kartą, ten vėl prirašys naujausių žinių. Tik mokykitės jas išskaityti.

Iš B. Powell'io laisvai vertė

Sk. K. P—kas.

Šiaulių skautų ir I Vytauto D. dr-vės įsikūrimo 8 metų sukaktuvių minėjimas Šiauliuose pr. m. XI. 30. Viduryje sėdi skautų vadovybė, įžymiausi skautų rėmėjai ir globėjai.

M. Vilson.

„Kaktus-Ket“.

Tikras jos vardas—Katrina Dijana Charvudaitė. Tačiau duotas jai vienos jos klasės draugės vardas „Kaktus—Ket“)“ jai labiau tiko. Ji buvo aukšta, laibutė, penkiolikos metų, juodbruvė, tankių plaukų ir šaltų pilkų akių mergaitė. Ji nepasitikinčiu žvilgsniu sutikdavo kiekvieną jai rodomą draugingumo ar meilumo ženklą. Jos žvilgsnis, tartum, durdavo kiekvieną, ir todėl Peggė Austinaitė palygino ją su kaktusu, dygliuotuoju augalu.

Charvudų šeimyna atvyko į šį kraštą pernai, abrikosų rinkimo metu. Charvudai gyveno palapinėje, pastatytoje pačiame Austinų sodybos gale. Visa jų šeimyna rinkdavo abrikosus ir juos pakuodavo. Rudeniop jie jau turėjo užsidirbę tiek pinigų, kad galėjo kalno viršuje nusipirkti iš Austinų nedidelį žemės plotą ir pasistatyti mažą lūšnelę.

— Aš negaliu suprasti, kaip jie ten gyvena ir kuo maitinsis, — sakydavo ponas Austinas.

Bet vis tik Charvudai ten gyveno, neprašydami niekieno pagalbos.

Kitą vasarą jau jie turėjo daržą, daug vištų ir triušių. Ir vištas ir triušius jie parduodavo mieste. Aliejiniai medžiai taip pat duodavo šiek tiek pelno.

Mokyklos atidarymo dieną Ket atėjo mokyklon apsirengusi sena, žydrios spalvos suknele, tačiau tokia išdidi ir neprieinama, kad nė viena mergaitė nedrįso tarti bent vieną žodį apie jos seną suknelę ir apdulkėjusius batukus.

— Jei jie būtų netokie išdidūs, būtų daug geriau, — kalbėjo Peggė Austinaitė. — Mano tėvas kasdien atveža mane iki amnibuso.** Jis pasiūlė ponui Charvudui kartu su manim nuvežti visada ir Ket, bet šis atsakė, kad jo duktė mėgstanti visada pasivaikštinėti. Nors jis buvo labai mandagus, bet kalbėjo mažai. Pasiūlius Ket įsirašy-

*) Kate — (tarti — Ket) anglų kalbos žodis — Katriutė.

**) Specialus arklių vežimas žmonėms vežioti.

ti į mūsų skaučių draugovę, ji anksčiau atsisakė, negu aš pabigailiau sakyti.

— Gal ji nesuprato, — pasakė Onutė Mertonaitė, geriausia Peggė draugė.

— Tad kodėl gi ji nepaklausė?

— Katrina Dijana Charvudaitė yra grafitė ir jai netinka tiek nusižeminti, kad ką nors klausinėtų, — iškilmingai ištare Onutė.

— Ji grafitė? Oi, tu, žąsele! — pradėjo juoktis Anita Mei.

— Aš pasakiau, kad ji kilimo yra grafitė, ir tas iš tikrųjų taip yra. Kaktus — Ket tėvas atnešė profesoriui Džemsui vieną knygą ir klausė jo, ar norėtų ją pirkti. Tai buvo anglų kalba parašyta sena, didelės vertės knyga. Ponas Charvudas sakė, kad knyga yra jo senelio. Įspėkit, kas toje knygoje buvo?

— Džiovintos gėlės! — sušuko šešerių metų jaunesnioji Onutės sesutė, kuri jau buvo namuose ne vieną knygą sugadinusi, džiovindama gėles.

— Ne, širdede mano, — nusišypsojo Onutė. — Toje knygoje buvo graviuros su herbais, o žemai buvo parašyta „iš bibliotekos Jurgio Charvudo, septintojo Donkasterio grafo“.

— Tiesa? — pasigirdo visas choras balsų.

— Taip, tiesa. Aš girdėjau, kaip vakar vakare profesorius Džemsas pasakojo mano tėvui. Jis sakė, kad klausęs pono Charvudo, kas buvo grafas Jurgis. Ponas Charvudas prisipažino, kad grafas Jurgis buvo jo senelis. Jis pirma nenorėjo kalbėti, bet paskum pasakojo, kad, gavęs palikimą, jis išvažiavo į Kaliforniją ir, ten prekiaudamas, viską prarado. Jam gėda prisipažinti, tą padarius, saviesiems ir todėl jis nusprendė geriau dirbti, kaip prašyti giminių pagalbos. Profesorius nupirko knygą už 50 dolerių ir sakėsi, kad pirkęs ją labai pigiai.

— Aš manau, jie nusipirks stiklus savolangams, — pasakė Peggė: — kitaip jiems bus labai šalta, prasidėjus didiesiems lietums.

— O iš kur tu žinai, kad pas

juos nėra stiklų? Ar tu buvai ten? — paklausė įdomaudamasi Anita Mei.

— Taip, aš ten buvau kartu su tėveliu, kuris turėjo pas poną Charvudą reikalų.

— Papasakok greičiau, Peggė, kaip ten viskas įrengta.

— Nieko nėra ypatingo. Man teko matyti tik iš oro pusės. Ket motina lesino viščiukus. Ponas Charvudas su tėveliu nuėjo į kalną, o Ket darbavosi prie vaismedžių. Ji norėjo pakviesti mane vidun, bet tuo laiku išėjo iš trobos jos brolis Dennis ir atsistojo tarpdury. Taip mes ir negalėjome įeiti į vidų. Jis, matyt, labai pyko, bet vis tik nusiėmė skrybėlę ir laikė ją rankoje. Jis taip stovėjo, tartum būtų sakęs: „jūs atėjote čia šnipauti, bet vis dėlto aš, būdamas grafų sūnus, nusiimu skrybėlę prieš mergaitę“. Jis labai gražus!

— Nors jis būtų ir gražiausias, tačiau nuo tokių išdidžių žmonių reikia laikytis toliau. Kaktus—Ket viską sugadintų mūsų draugovėje, rodydama savo „dyglius“.

— Bet aš manau, mes ją pamiltume, jei ji to panorėtų — susimąščiusi pasakė Peggė. — Bet dabar juo blogiau jai.

Tokiu būdu Kaktus — Ket buvo palikta viena. Ji mokėsi labai gerai, noromis padėdama silpniesiems ir gyvai dalyvaudama visuose bendruose žaidimuose ir išdykavimuose. Pasibaigus pamokoms arba žaidimams, ji vėl tapdavo išdidi, neprieinama mergaitė.

— Jos negalima pavadinti nesimpatiška, — kartą tarė Onutė: — atvirkščiai, ji man labai patinka. Mes iš savo pusės padarėm visa, ką galėjome.

(B. d.) „J. Č.“

D. L. K. Kęstučio draugovė Panevėžyje, š. m. sausio 4 d. Vyriausio Skautininko apdovanota garbės ženklų — «Už nuopelnus». Viduryje sėdi dr-vės instr.leit. Navikas ir dešinėje dr-kas Venclova (taip pat apdovanotas garbės ženklų «už nuopelnus»). Ši dr-vė Lietuvoje yra pirmoji gavusią tą garbės ženklą.

Brangi dovana.

I.

Kelias, kuris rangėsi žaliomis Nevėžio pakrantėmis, buvo pilnas raitų vyrų. Jų veidus dengė liūdniešėliai, o ausyse skambėjo šiurpulingas žodis — karas!

Netoli kelio stovėjo graži Balio Vilučio sodyba. Kieme vaikščioja jauna Vilučio žmona. Ji džiaugėsi mažuoju Joneliu, su nerimu žvalgėsi į dulkėse paskendusį vieškelį, niūniavo dainelę. Ji laukė vyro grįžtančio iš miestelio.

— Netoli vakaras, o jis negrįžta — pamanė. Už kelių minučių sužvengė širmis ir į kiemą įjojo Vilutis. Jis šypsojosi, bet veidas buvo neramus.

— Sveika, Onyt, ir aš jau grįžau.

— Aš maniau, kad tu šiandien nebegrįši. Sakyk, kur buvai prapuolęs?

— Rytoj iš ryto pasakysiu.

— Kodėl ne šiandien!

Abu susėdo palangėj. Vilutis žiūrėjo į mažąjį Jonelį ir kažką mąstė. Jonelis skrečiojo rankytėmis ir kūdikiškai šypsojosi.

— Onyt, ar tu žinai, kada aš šitą liepą pasodinau? — parodė į mažutę liepelę gražiai augančią darželio vidury.

— Nežinau. Bet kam tu ją pasodinai prieš pat seklyčios langą ir pačiame rūtų lovelės vidury?

— Tą liepelę pasodinau Jonelio gimimo dieną. Tai buvo diena, kada mano džiaugsmas ribų nerado, kada krūtinėj degė karščiausia tėviškos meilės ugnis. Tik šiandien man liūdna žiūrėti į tą liepelę, kuri linksta nuo švelnaus vėjelio, o dar liūdniau bus, kada sakysiu su diev jums... — žodžiai susilaikė Vilučio burnoj.

— Kas tau, Baly! — išsigandus sušuko žmona.

— Karas. Ir aš poryt, palikęs tave vienužę išvažiuoju.

Sukliko žmona apsikabinusi vyro kaklą. Pravirko mažutis Jonelis. Vilutis lyg stabo ištiktas stovėjo ir žiūrėjo į liepelę, kurią lankstė ty-lutėlis vėjas.

Tai buvo 1914 m. vasarą.

— Sveikas, Joneli, mano aniuolėli, mano džiaugsmo, mano laimės... — sveikinosi, glamonėjo sūnelį, grįžusį iš miestelio Vilutienė.

— Ar nesušalai, dukrele — paklausė senutė jos motina.

— Ne, motute, nesušalau.

— Na, o laišką ar radai nuo Balio.

— Neradau. Tik žandaras sakė, kad kažkokį raštą seniūnas man parnešė.

— O iš kur, ar neklausei?

— Ne, motute.

M. Martinaitis
Mt. Ilgesys.

Mūsų kelias.

Pamilome kelią kiečiausio granito
Be tolimų vingių, be dulkiančio smėlio.
Ant jo nei šešėliai, nei dulkės nekrito,
Nes viskas ten šypsos džiaugsmu kūdikėlio.

Sukūrėme laužą prieš audras, prieš vėją
Ir žengiam su giesme prieš nušviestą plotą,
Troškimų vainikais išpuoštą alėją —
Surasti kur laimę nuo amžių ieškotą.

Mes ieškome saulės, laimingo rytojaus.
Mus veda siekimai viltim vainikuoti —
Mes rasime vartus į kryžkelę rojaus!

Kam kietas granitas ir šiurpu keliauti,
Pakviesim į talką padėti dainuoti
Ir piktžolių būrius nuo kelio nurauti.

— Tiesa, še tau, Joneli, nupirkau avinėlių. Jonelis sugriebė avinėlių, užsisėdo ant savo arklio — lazdos ir jodinėdamas linksmai švilpavo. Kaž kas pasibeldė į priangio duris. Vilutienė išbėgo pasitikti.

— Sveika, Onut!

— Sveikas, dėde!

— Atnešiau tau laišką, tik nelaimė, kad jis per daug skaudus... Pagriebė iš seniūno rankų laišką, pavartė.

— Juk, dėde, čia mano laiškas Baliui rašytas.

— Taip, tavo, bet jis grįžo atgal su juodu gedulo kryžium.

— Ką tai reiškia dėdut.

— Balys mirė...

Nesavu balsu pravirko Vilutienė. Apsiašarojęs seniūnas maldė alps-tančią nelaimingą moterį. Visi na-

mai verkė, tik vienas Jonelis stovėjo šalia motinos ir glostė baltą avinėlių

Jonelis paaugo, pradėjo lankyti mokyklą. Mėgiamiausia jo vieta buvo darželis. Čia jis praleisdavo ištisas pavasario ir vasaros dienas.

— Tu liepele, auk didelė, šakota, juk tu matai, kad aš tave myliu, laistau, apravėju — kalbėdavo Jonelis žiūrėdamas į gražiai augančią liepelę. Praslinko dar pora metų ir Jonelis įstojo į gimnaziją.

— Žinai, Joneli, pas mus įvyko nelaimė.

— Kas, mamyt, atsitiko — neramiai paklausė Jonelis.

— Vakar naktį siautė didelė audra, ir smarkus vėjas palaužė iš šaknų tavo liepelę.

Dvi didelės ašaros nuriedėjo per Jonelio veidą. Jos buvo tyros, kaip tylinčio ežero paviršius.

— Tą liepelę, mamyt, iškirskite ir padėkite pastogėj, kad išdžiūtų.

— O ką tu iš jos veiksi?

— Rasiu, mamyt, ką veikti.

Motina išpildė sūnaus prašymą.

Jonelis, grįžęs Kalėdų atostogų pradėjo darbą. Jis gražiai nugėnėjo liepelę. Jos šakas surišo į gražius ryšulėlius. Iš storesnio galo išdrožinėjo gražų kryželį ir išpiaustė

savo tėvelio vardo ir pavardės pirmas raides. Iš laibesnio pasidirbo dailią skautišką lazda.

— Ką tu ten, vaikuti, drožinėji — paklausė kartą motina Jonelio, kai šis atėjo pietauti.

— Greit baigsiu, mamyt, tada sužinosi ką aš išdrožiau.

— Lai būna taip.

— Žinai ką, mamyt, aš sumaniau?

— Na, o ką?

— Paprašyk, mamyte, dėdės Juozo, kad jis iš to ažuolo kamieno, kuris augo pakluonėj, padarytų gražų kryžių.

— O kur jį pastatysim?

— Toje vietoje kur augo liepelė.

— Gerai, vaikuti, tai tikrai išpildysiu, nes gražus sumanymas,

Pavasari, kur augo gražioji liepelė, jau stovėjo gražus kryžius. Jėzaus mūka spindėjo saulės spinduliuos prikalta ant mažo Jonelio iš liepos padaryto kryželio. Kryželis buvo prikaltas prie mėlynai dažyto didžio ažuolyno kryžiaus. Apačioj kryžiavonės žvilgėjo aukso dažytos B ir V raidės. Tai dėkingo sūnaus dovana brangiam tėvui.

II.

Paskutinę senųjų metų dieną Jonelis, grįžęs iš skilties sueigos, ilgai vartė knygutę, kurioje žymėdavo gerus darbelius. Jo ausyse skambėjo skiltininko pašnekėsio žodžiai apie gerus darbelius.

— Tarnauti silpniesiems — tai džiaugtis kartu su nelaimingais ir dovanoti jiems nors po mažą gėlelę, trokštamos ir visų ieškomos laimės. Geras darbelis atneša širdin džiaugsmą, ramumą ir viltį skaitesnio rytojaus...

— O aš ar daug jų padariau? Ar visi padaryti iš nuoširdumo, o gal vien dėl žmonių akių?.. — pagalvojo Jonelis. Knygutėj plusų buvo neperdaugiausia. Jų vertė taip pat labai abejotina. Nerimo apimtas vaikščiojo po kambarį, žiūrinėjo pro langą į ką tik užšalusį Nevėžį.

— Joneli, ką tu čia svajoji. Imk pačiužas ir bėkim pasitikti Naujųjų Metų. Juk oras malonus ir ledas ne visai plonas — pertraukė Jonelio mintis Stepas.

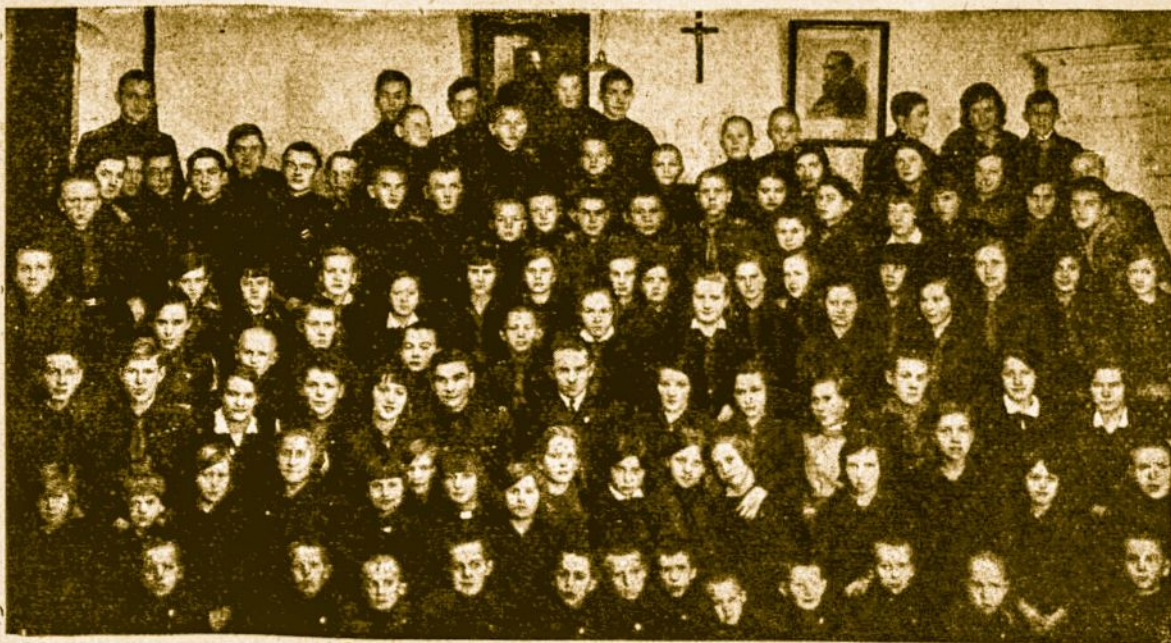
— Tik kažin ledas ar jau pakankamai tvirtas — paabejojo Jonelis.

— Tvirtas. Aš jau prieš sueigą mėginau. O slidumas, lygumas... tik skukėk, Joneli!

— Galima pamėginti.

— Kodėl tu, Joneli, į namus nevažiavai?

— Turėjau darbo, o mamytė juk ir taip kiekvieną šventadienį atvažiuoja manęs aplankyti.

Vilkaviškio skautai, pr. m. pabaigoje davę skautų įžodį. III eilėje viduryje sėdi vyr. sk. štabo atstovas sktn. Kviklys.

— Na, drožkim. Linksmi išėjo pasidžiaugti žiemos laime.

Žaibu skrenda jaunieji skautai Nevėžio ledu. Juokas ir šypsenos lydi jų kalbas ir linksmą klegesį. Miestas paliko toli. Prieš akis baltuoja kaimai ir baltos lygumos.

— Kam tu, Joneli, paėmei savo lazda.

— Dėl įvairumo—nusijuokė.

Privažiavo Žvainių kaimą. Kai mo gale dainavo pulkas žaliukų bernų ir virkdė armoniką. Nuo kalno didžiausias būrys vaikučių leidosi rogutėmis žemyn. Skautai sustojo prie liepto ir gėrėjosi vaikų žaidimu. Staiga vienos rogutės netikėtai iškrypo iš vėžių ir šuoliais nušliaužė tiesiai į paprūdę. Trokštelėjo vandens paplautas ledas ir abu vaikai krito ant apšalusių akmenų krūvos.

— Gelbėkit!..—šaukė nuo kalno vaikai. Pripuolė prie nelaimingųjų skautai. Jonelis tuojau ištiesė savo lazda, o Stepas tuo tarpu kitam suskubo paduoti pasitaikiusį čia pat ilgą mieta. Po kelių sekundžių vėl trokštelėjo ledas ir abu skautai iki šonų paskendo. Vargu pasisekė pačiupti vaikus už plaukų ir prisikasti prie didesnių prūdo akmenų. Subėgę bernai padavė lentas ir virves. Ir vaikai ir skautai laimingai išsigelbėjo. Abiejų vaikų motinos ašarodamos dėkojo skautams ir kvietė vidun.

Skautai išdžiūvę ir sušilę vėl skriejo žvilgančiu mėnesienoj sidabrinu ledu.

— Kur tavo, Joneli, lazda?

— Šulūžo ir dingo vandenyje — atsidusęs atsakė.

— Gaila, labai gaila, nes buvo graži, lengvutė.

— Taip buvo graži ir brangi. Tai dovana mano tėvelio.

— Kaip gali būti. Juk tavo tėvelis senai mirė.

— Taip mirė, bet jis tą medį, iš kurio buvo padaryta mano lazda, pasodino mano gimimo dieną. Tai brangiausia dovana, kurią tėvelis man paliko.

— Kam tu ją pasiėmei?

— Tai kas. Juk aš su ja atlikau didį žygį — išgelbėjau kūdikį, padariau laimingą jo motiną. Tai pirmas mano gyvenime didis darbas, o jį atlikau brangiausios dovanos padedamas.

Linksmas grįžo Jonelis namo ir jautėsi laimingu, kada gerų darbėlių knygutėj dideliu plusu pažymėjo šios dienos garbingą žygį.

Skaučių vadovių kursai.

Š. m. vasario m. 15, 16 ir 17 d. d. (per Užgavėnes) vyriausio štabo skaučių skyrius ruošia skaučių vadovėms kursus. Kursuose skaitys paskaitas įžymios mūsų pedagogės, visuomenės veikėjos ir prityrusios skautininkės.

Kursų dalyvės galės nueiti į Valskybės Teatrą, pamatyti visas Kauno įžymenybes ir dalyvauti Kauno skaučių ruošiamam lauže-pasilinksminime. Į šiuos kursus kviečiamos atvykti visos (ne jaunesnės 17 m.) skaučių vadės, draugovių globėjos, paukštyčių ir vilkiukų vadės, draugovių globėjos, mokytojos ir visos tos, kurias įdomauja skautiškas darbas ir nori aktyviai prie jo prisidėti.

Norinčios šiuose kursuose dalyvauti turi iki š. m. vasario mėn. 5 d. pranešti: Vyriausias skautų štabas, skaučių skyriaus vedėjai, Kaunas, Laisvės alėja 20. Kursų dalyvėms bus parūpinti nemokamai. Atvykusios į kursus registruojasi vyr. skautų štabe vasario mėn. 15 d. nuo 15—17 val. Kursų atidarymas vasario mėn. 15 d. 17 val.

Vyriausio štabo skaučių skyrius.

Du maži laukinukai

E. THOMPSON SETON

— Et!

— Na, aš tik ką turėjau nuotykį su lūšiu tenai, ir, jei sutiksi ten nueiti su savo šautuvu, mes jį nušausime.

Paskui Yanas papasakojo viską, kas atsitiko, ir jo pasakojimas buvo užtektinai vaizdus. Savo broliui jis padarė tiek įspūdžio, kad kitą šeštadienį jis išsirengė, jo vadovaujamas, į medžioklę.

Yanas labai nenorėjo atskleisti savo pašaipiam, žemiškam broliui visus džiaugsmus ir liūdesius, kuriuos jis buvo suradęs klonyje, bet dabar, kada tai rodės būtina, jis jautė didelio malonumo, vaidindamas sumataus vadovo

vaidmenį. Su nereikalingu atsargumu jis visų pirma jį pavadė ne į tą pusę, paskui, pamėginęs išgauti, bet neišgavęs kito pažadėjimo neišduoti paslaptį, jis pasuko kampu, parodė tolimą medį ir pasakė taip reikšmingai, kaip tik galėjo: „Dešimt žingsnių už to medžio yra takas, kuris mus nuves į slaptą slėnį“. Po įvairių kitų tokių ceremonijų jie jau buvo priėję prie slėnio angos, kaip staiga iš krūmų išėjo vyriškis Ant pečių jis kažką nešės. Kada jis prisiartino, Yanas pasipiktinęs pamatė, kad tas kažkas yra lūšys — taip, tikrai jo lūšys.

Vyriškį jiedu užbėrė klausimais. Jis jiems papasakojo, kad lūšį užmušė prieš dieną. Lūšys buvo jau savaitę ar daugiau išslankiojęs Kernore'o giraitėje. Greičiausiai jis buvo atklydęs iš šiaurės.

Visa tai buvo be galo žavinga Yanui, bet vis dėlto visame tame buvo ir viena nedarna gaida. Matyti, tas vyriškis laikė klonį — Yano klonį — paprasta, gerai žinoma girios vieta, galimas dalykas jis buvo jo ūkio dalis, o visai ne ta gilia paslaptimi, kuria Yanas norėjo klonį paversti.

Lūšys buvo puikus ir didelis. Dryžai jo veide ir didelės atviros geltonos akys teikė jam ypatingai gūdžią, tigriską išraišką, kuri buvo be galo maloni romantiškai Yano sielai.

Tai nebuvo ypatingai didelis nuotykis, bet vis dėlto jis padarė didelio įspūdžio vaikui ir taip pat aiškiai parodė jo instinktų tikslumą, pažįstant padarus, kurių jis niekad nebuvo matęs, bet žinojo tik iš menkų nepatenkinamų knygų aprašymų.

XIV.

Putos.

Nuo to laiko iki pavasario Yanas diena diene stiprėjo ir su motina vis labiau artinos. Ji mėgino susidomėti jo pamėgimais, kurie sudarė jo prigimtį. Bet ji taip pat atsidėjusi mėgino sudominti jį ir savo pasauliu. Ji buvo nepaprastai tikinti moteriškė. Savo pasakymus ji amžinai remdavo ištraukomis iš Biblijos. Jų ji mokėjo devynias galybes atmintinai—tiesą pasakius, Bibliją ji kiaurai pažino; ir tas ištraukas ji vartodavo kiekviena galima ir negalima proga, su galvą sukančiu taiklumu.

Jei ji kada pamatydavo jaunimą šokant, išdykaujant, žaidžiant kokį žaidimą ar net nuoširdžiau juokiantis, ji visados jį sudraudavo ir pasakydavo: „Vaikai, ar jūs esate tikri, kad visam tam galite paprašyti Dievo palaiminimo? Argi jūs manote, kad būtybės su nemirtingomis sielomis gali taip išdykauti ir galuotis? Man rodos, kad jūs nusidedate, ir galite būti tikri, kad jūsų nusidėjimai jus išieškos ir suras. Atsiminkite, kad kiekvieno nereikalingo žodžio ir darbo turėsite duoti apyskaitą Didžiajam Dangaus ir žemė Teisėjui.

Ji buvo visiškai nuoširdi, bet niekad nė valandėlei nenustodavo taip išvadžioti. Tik sūnui sergant, gydytojui įsakmiai paliepus, ji liovėsi kalbėjusi apie amžiną laimę ir mėgino apsimesti, kad domis jo pamėgimais. Tai šios laimios paliaubos juodu ir suartino.

Yanas pirmą kartą surado žmogų, kuriam galėtų viską patikėti, nuo to laiko, kaip susidūrė su nepažįstamuoju be apikaklės. Jis jai pasakodavo apie savo meilę ir baimę girios padarams ir daiktams. Jis kalbėdavo apie tą paukštį ar gėlę ir reikšdavo vilties, kad kada nors jam pavyks sužinoti jų vardus, kol jo motina staiga pasipiktindavo, kad kas nors gali taip rimtai kalbėti apie bet ką kita, kaip Biblija. Tada ji švelniai sudraudavo savo sūnų ir save pačią, kad klausė, privesdama visą eilę ištraukų.

Kartais ir jis atsikirsdavo kitomis ištraukomis, nes ir jis puikiai pažino Bibliją. Bet ji visados atsakydavo vienu: „Vienas dalykas yra reikalingas. Ką pelnys žmogus, laimėjęs visą pasaulį, o nustojęs sielos?“

Šie susikirtimai darė dažnesni, Yanui stiprėjant ir gydytojo draudimui nustojus galioti.

Po vieno karštesnio susikirtimo Yanas pamatė nusiminęs, kad visas jos susidomėjimas jo palinkimais buvo apsimestas. Ilgą laiką jis tylėjo, o paskui tarė: „Motin, tu mėgsti kalbėti apie Bibliją. Ji pasako tau dalykų, kuriuos trokšti žinoti, kuriuos mėgsti. Būtum nelaiminga, jei gautum nors vieną dieną praleisti, neperskaičiusi vieno ar dviejų skyrių iš Biblijos. Tai prigimtis: Dievas tave tokią sutvėrė.

— Visą mano gyvenimą mane vertė skaityti Bibliją. Kasdieną aš perskaitydavau po vieną skyrių; bet man tai nepatinka. Aš skaitau todėl, kad mane verčia. Ji man nieko nepasako, ką norėčiau žinoti. Ji manęs nemoko mylėti Dievą, kas, pasak tavęs, yra vienintelis dalykas reikalingas. Bet aš išeinu į girią, ir kiekvienas paukštis ir gėlė, kuriuos pamatau, sujaudina mano širdį kažkuo, ko aš negaliu paaiškinti; aš myliu juos: aš myliu juos visa savo jėga, ir jie mane skatina melstis, kada Biblija nepaskatina. Jie yra mano Biblija. Tai mano prigimtis. Dievas mane tokią sutvėrė.

Motina nieko neatsakė į tai, bet Yanas pamatė, kad ji meldžias už jį, kaip už pražuvusįjį.

Kelias dienas vėliau jiedu abudu išėję vaikščiojo anksti rytą. Ant grumsto saulutėje linksmai švilpavo paukštelis.

Yanas ištempė akis ir dėmesį, kad tik nieko nepraleistų. Jis prisėlino artyn. Paukštelis palėkė, o Yanas paskui jį sviedė lazdele, kurią nešės su savimi. Lazdelė nuzvimbė ir pataikė į paukštuką. Paukštukas nukrito, plasnodamas sparneliais. Yanas puolė į jį kaip paklaikęs ir pagavo jį, visai nežiūrėdamas motinos, kuri šaukė jį atgal.

Jis sugrįžo su paukštuku, bet tas tik kelias minutes tegyveno. Jo motina buvo nuliūdinta ir papiktinta. Ji tarė: „Tai šitokia ta tavo didelė meilė laukiniams padarams; pirmą pavasario paukštuką, kurį pamatai, turi užmušti. Aš nesuprantu tavo meilės. Ar neparduoda dviejų žvirblių už vieną skatiką, o vis dėlto nė vienas iš jų nenukrinta ant žemės be tavo dangiškojo Tėvo žinios“.

Yanas buvo blokšte priblokštas. Jis laikė negyva paukštuką rankoje ir sakė ašaromis sruvančiomis akimis: „Ak, kad nebūčiau to padaręs; bet jis buvo toks gražus!“

Yanas negalėjo pasiaiškinti, kadangi ir pats nesuprato, ir vis dėlto nebuvo veidmainys.

Keletą savaitių vėliau, pasinaudojus papiginta kelione, jis pamatė pirmą kartą savo gyvenime Niagaros krioklį. Stovėdamas su motina ir žiūrėdamas į sukuriuojančius verpetus, tarpeklyje žemiau krioklio, jis pastebėjo šapų, burbulų ir putų, kurie, rodės, plaukia prieš srovę. Jis tarė:

— Motina, matai, kaip putas, rodos, plaukia prieš srovę.

— Na!

— Na, motin, kada aš užmušiau paukštuką, tai putas plaukė ne į tą pusę. Aš mylėjau mažąjį paukštuką. Aš žinau dabar, kodėl jį užmušiau. Todėl, kad jis lėkė nuo manęs. Jei aš būčiau galėjęs pamatyti jį iš arti ir būčiau galėjęs prie jo prisilytėti, arba net būčiau galėjęs jį kasdien girdėti, aš niekad nebūčiau ir panorėjęs jį nuskriausti. Aš visai nenorėjau jį užmušti, bet tik sugauti. Tu skini gėles todėl, kad nori laikyti jas arti savęs, ne todėl, kad nori jas naikinti. Jos nuvysta ir tu gailies. Aš tik norėjau nuskinti paukštuką taip, kaip tu nuskintum gėlę. Jis nuvyto, ir aš labai, labai gailėjaus.

— Vis dėlto, — motina atsakė, — mielaširdingas žmogus yra mielaširdingas savo gyvuliui. Tas, kuris klauso jaunojo varno balso, tikrai tai pasižymėjo, ir tai yra prieš tave užrašyta jo didžiojoje atminimo knygoje.

Ir nuo to laiko jie tikrai išsklijo.

ANTROJI DALIS.

Sangerio Samas.

I.

Naujieji namai.

Yanas dabar buvo keturiolikos metų amžiaus, ilgakojis, liesas berniukas ir greitai augo. Gydytojas išidėmėjo tą kombinaciją ir tarė: „Išsiųskite jį į kaimą metams“.

Dėl to buvo susitarta su Williamu Raftenu iš Sangerio, kad Yanas apsigyvens pas jį ūkyje ir dirbs už savo išlaikymą.

Sangeris buvo naujokynas, kuris tik tik riedėjo iš ankstybojo, arba miškinio, laikotarpio.

Pripažintieji laikotarpiai yra, visų pirma, miško laikotarpis, kur visas kraštas niūkso viena giria, pilna briedžių; paskui eina mažų skynimų laikotarpis; po to eina naujokyno laikotarpis, kada miško ir skynimų plotas maždaug susilygina ir briedžių jau nėra; pagaliau ateina ūkių laikotarpis, kada miškų lieka tik sklypeliai.

Prieš trisdešimt metų Sangeris buvo apgyventas, daugiausia, išėivių iš Airijos. Tai buvo, daugiausia, tvirti, atkaklūs kaimiečiai, kurie buvo su savimi atsivežę tą seną vaidą, kuris yra taip ilgai pusiau suskaldęs Airiją—tą aršų kivirčą tarp katalikų ir protestantų. Katalikų spalvos buvo žalia ir balta, o protestantų—oranžinė ir mėlyna. Todėl protestantai ir buvo vadinami „oranžininkais“.

Šis pasidalinimas suskaldė ir Sangerio visuomenę pusiau, išilgai. Be to, buvo kelios ir skersinės suskildymo linijos, kurios, kaip geologiniai plyšiai, ėjo per abudu išilginius skilimus.

Anais laikais, pirmoje devynioliktojo šimtmečio pradžioje, anglų valdžia padėdavo pageidaujamiems asmenims išvažiuoti iš Airijos į Kanadą. Tokie išėiviai buvo dovanai pervežami per vandenyną. Daugelis žmonių, kurie negalėjo įtikinti valdžią savo pageidaujumu ir galėdavo sukrapštyti reikiamus pinigų, prisidėdavo prie jų ir atvykdavo, užsimokėję po 15 dolerių už trečios klasės laivakortę. Šiaip, iš šalies žiūrint, tarp vienu ir antrų nebūdavo skirtumų, bet tik ne jiems patiems. Tie, kurie užsimokėdavo už kelionę, buvo „pasažieriai“ ir, savo pačių nuomone, visuomeniškai kur kas aukščiau stovėjo už tuos, kuriems valdžia buvo padėjusi atvykti, arba už „emigrantus“, kaip kad jie buvo vadinami. Sangerio gyventojų tarpe šis skirtumas niekad nebuvo užmirštas.

Bet, be to, buvo dar du šiaip laipsniai Sangerio visuomenėje. Kiekvienas vyriškis ir vaikinys Sangeryje buvo tikras kirvio ekspertas, buvo nepaprastai miklus. Paprastas posakis „Jis nieko sau vyras“ pas juos du dalykus reiškė: jei posakis būdavo taikomas naujakuriui per amžinas subatvakario airių muštynes mažame Downey's Dumpo miestelyje, tai jis reikšdavo, kad jis moka apsieiti su savo kumščiomis; bet jei posakis būdavo taikomas prie naujakurio namų gyvenimo ūkyje, tai jis reikšdavo, kad jis yra nepaprastai miklus su kirviu. Žmogus, kuris nepasiekdavo reikiamos aukštumos, buvo niekinamas. Kadangi tašytų rąstų namai buvo pastatyti pačių jų savininkų, tai juose atsispindėdavo ir jų miklumas su kirviu. Buvo du rąstinės architektūros stiliai; namai paprastomis sąsparomis ir namai gluotniomis sąsparomis. Sangeryje buvo didelis pažeminimas gyventi namuose su paprastomis sąsparomis. Tokių namų gyventojus laikė „suskiiais“ arba „nevykėliais“ tie, kurie savo didesniu miklumu buvo sau pasirūpinę dailesnius namus.

Vėliau dar ir tarp šių pastarųjų atsirado skirtumas, kada buvo atidaryta plytinė. Turtingesni naujakuriai tuč tuojau pasistatydino gražius mūrinius namus. Kažkoks Pilypas O'Leary, neturtingas, bet vaisingas katalikas, visus baisiai nustebino, kada iš karto iš paprastos sąsparinės lūšnelės pašoko į mūrinius namus. Tuo jis suteikė be galo daug kebelio viešpataujančioms draugijos karalienėms, tiesiog suparalizuodamas draugijos leistrus, kadangi devynios

jo riebios dukterys dabar susilygino su prašmatniausiųjų namų mergaitėmis. Tačiau daugelis, kurių mūro namai jau buvo išstovėję po penkerius metus, atsiribojo nuo O'Learių kaip išsišokėlių ir ilgą laiką jų nepripažino. Williamas Raftenas, kaip turtingiausias apylinkės žmogus, pirmas pasirodė su mūriniu namu. Jo nenumaldomas priešas Karolis Boyle, savo žmonos kurstomas, irgi pasitiekė mūrinius namus, nors jis apsiėjo ir be mūrinių ir pats visus namus pasistatė, savo septyniolikos sūnų padedamas. Šie du vyrai, nors ir buvo abudu „oranžininkai“, buvo mirštami priešai, taip kaip jūdvių žmonos varžės dėl pirmenybės draugijoj. Raftenas buvo ir stipresnis ir turtingesnis žmogus, bet Boyle, kurio tėvas buvo pats apmokėjęs savo kelionę į Kanadą, viską iš panagių žinojo apie Rafteno tėvą ir visados kiekvieną ginčą baigdavo, sviesdamas Raftenui į dantis žodžius: „Nekalbėk su manimi, tu išsišokėli. Visi žino, kad esi tik emigrantas“. Tai buvo vienintelis nemalonumas Rafteno gyvenime. To nebuvo galima išsiginti. Jo tėvas buvo dovanai per vandenyną pervežtas, nors tiesa, Boyle buvo dovanai gavęs žemės ūkiui įsitaisyti, bet kas iš to — tai nieko nereiškė. Senis Boyle buvo buvęs „pasazierius“, o senis Raftenas „emigrantas“.

Šitokia buvo naujoji bendruomenė, į kurią Yanas buvo įžengęs, ir žodžiai katalikas ir protestantas, „žalias“ ir „oranžinis ir mėlynas“ pradėjo įgauti naujos reikšmės drauge su idėjomis ir neapykanta, kurioms jie atstovavo.

Ponas ir ponია Raften pasitiko Yaną stotyje. Jie drauge pavakarieniavo užėigoje, o paskui išvažiavo į namus, kur jį įvedė į didelį valgomąjį — salioną — virtuvę. Už pečiaus stovėjo aukštas, griozdiškas berniukas su raudonais kaip morkos plaukais ir mažomis, tamsiomis akimis, įskypai spoksančiomis liūdname veide. Ponia Raftenienė tarė: „Na, Samai, eikš ir paduok ranką Yanui“. Samas susigėdęs išėjo, padavė, lyg ne savo, ranką ir tęsiamai prakošė: „Sveikas gyvas“, paskui vėl užsitraukė už pečiaus, iš kur ėmė spoksoti į Yaną, kada tik tai galėjo daryti, nepastebėtas. Ponas ir ponია turėjo kažkokių kitų dalykų sutvarkyti ir paliko Yaną vieną ir nesavą. Atsakyti nuo mokslo ir išvažiuoti gyventi į ūkį Yanui ir taip jau nebuvo lengva, bet jis, nors ir nenoromis, nusilenkė tėvo valiai ir galų gale net pamėgo mintį, kad ištruks iš Bonnertono į kaimą. Juk pagaliau tai bus tik vieniems metams ir tai žada tiek džiaugsmo. Juk visą laiką jis leis ore, laukuose ir miškuose — tai tikrai lemia laimę. Bet dabar, kada jis atvyko, viskas pasirodė be galo liūdna ir tas vakaras buvo

be galo nykus. Jis neturėjo kuo nusiskųsti, bet rodės, kad ant pasaulio amžinai nusileido juodžiausios ne vilties debesys. Yanui burna tirtėjo ir jis akimis mirkčiojo, norėdamas sulaukyti ašaras. Ponia Raftenienė, įėjusi į kambarį, iš karto pamatė, kas jam yra. „Jis pasigedo namiškių“, tarė ji savo vyrui. „Bet tai praeis iki rytdienos“, ir ji paėmė Yaną už

rankos ir nusivedė į antrą aukštą gulti.

Dvidešimt minučių vėliau ponია Raftenienė užėjo pažiūrėti, ar Yanui gera, patogiu. Ji apkamšė jį apklotu, paskui, pasilenkusi pabučiuoti labanakt, ji rado jo veidą, visą suvilgytą ašarų. Ji apkabino jį, pabučiavo keletą kartų ir tarė: „Tai nieko, rytoj jausis geriau“, paskui protingai paliko jį vieną.

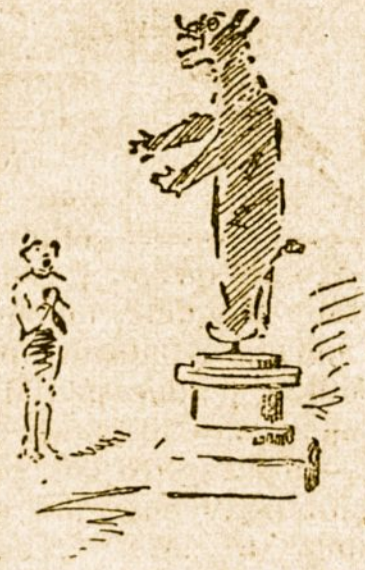
Iš kur ta nelaimingumo ir pasibaisėjimo našta užgriuvo ir kur dingo, Yanas niekad nežinojo. Jos jis daugiau nepajuto ir kitą rytą pradėjo domėtis naujuoju pasauliu.

Williamas Raftenas turėjo visą eilę ūkių. Visi jie buvo gražiai sutvarkyti, be skolų. Jis kasmet kiek padidindavo savo turtą. Tai buvo blaivus, protingas žmogus. Daugumos savo kaimynų jis buvo nekenčiamas, kadangi buvo kur kas gudresnis už juos ir kasmet turtėjo. Jo kietoji pusė buvo pasauliui, o minkštoji — šeimai. Ne tai, kad jis buvo tikrai minkštas kuriuo nors atžvilgiu. Jis turėjo vesti savo gyvenimo kovą vienų vienas, ir ta daugybė kietų smūgių, kuriuos jis buvo gavęs, buvo sukietinę jį. Bet tas nedidelis žmonių skaičius, kur jį geriausiai pažino, galėjo patvirtinti gerumą jo šiltos airiškos širdies, kuri kasmet labiau ir labiau toldama nuo paviršiaus, liko ir toliau nepakitusi. Jo poelgiai, net namie, buvo staigūs, valdingi. Jo įsakymų nebuvo jokio pasiteisinimo nesuprasti ar neišpildyti. Savo vaikams, kada jie buvo maži, ir savo žmonai jis buvo švelnus, ir tie, kurie matė jį šaltą, plėšrų, apmaunantį javų prekyvietės sukčius, būtų vargiai pažinę tą didelį, geraširdį laimingą tėvą, kuris valandą vėliau žaidė su savo mažyte mergaite ar nerangiai dailinos prie savo žmonos.

Jis buvo mažo mokslo, vos galėjo paskaityti, ir todėl jam didelio išpūdzio darė mokslas ir jo vertė. Jis buvo pasiryžęs, kad jo paties vaikai išeis „geriausiai mokslus, kuriuos bus galima išėiti už pinigų“, kas greičiausiai reišė, kad išmoks sklandžiai skaityti. Jis pats skaitydavo tik sekmadieniais, kada skausmingai išsižleberiodavo svarbesnius įvykius savaitiniame laikraštyje; „svarbesni“ įvykiai jam buvo žinios apie žemės ūkio produktus ir bokšą, nes savo laiku jis buvo žinomas ir gerbiamas kaip boksininkas ir baisiai mėgdavo skaityti paskutinių rungtynių aprašymus su visomis smulkmenomis. Jis kas mėnesį nuvykdavo su savo žmona į bažnyčią ir laikė labai neteisinga, kad ji nė kiek nesidomi jo mėgiausia pramoga — boksu.

Nors jis buvo kietas ir žiaurus savo reikaluose su žmonėmis, jis negalėdavo pakęsti, kad kas blogai elgtų su gyvuliu. „Žmonės gali rėkti, kada juos užgauni, bet vargšas nebylys gyvulys neturi jokios apsaugos“. Jis buvo vienintelis ūkininkas apskrityje, kuris neparduodavo ir nenušaudavo nusivariusių arklių. „Vargšas gyvulys sunkiai dirbo ir užsidirbo už laikymą sau iki amžiaus galo“. Šitokiu būdu keli arkliai buvo išėję į „atsargą“ ir gyveno dyki — vienas iš jų net dešimt metų išgyveno.

Raftenas buvo gerai primušęs ne vieną savo kaimyną už arklių lupimą ir vieną kartą, įsikišęs, pats gerai gavo į kailį, kadangi turėjo nelaimės užsidurti ant boksininko. Bet tai neturėjo jam didesnės įtakos.

Jis ir toliau užstovavo nebylius gyvulius savo įprastu žiauriu būdu.

Tarp jo kaimynų teliukų odos buvo ypatingas berniukų uždarbio šaltinis. Karvių pienas buvo reikalingas, o teliukai buvo mažos vertės, taip kad jie būdavo papiaunami jauni maistui. Juos patys berniukai ir piaudavo, versdami tai mažiau ar daugiau pramoga, o už odas gaudavo po 50 centų, jei būdavo žalios, ir 25 centus jei būdavo išdžiūvusios. Raftenas niekad neleido savo sūnui teliukų piauti. „Aš ir pats galiu pasipiauti vargšą nekaltą teliuką. Savo sūnui aš neleisiu to daryti“, sakydavo jis. Šitokiū būdu Samas neteko pajamų šaltinio ir tos savo tarios skriaudos vis negalėdavo užmiršti.

Ponia Raftenienė buvo puiki moteriškė, nepaprastai gera šeimininkė, labai mylėjo savo namus ir šeimą, buvo savo vyro ištikima ir gabiliausia padėjėja, nors kartais ir pagalvodavo, kad jis yra truputį per „kietas“ vaikams. Jie turėjo didelę šeimą, bet dau-

gumas vaikų išmirė. Likę buvo penkiolikos metų Samas ir trejų metų Minnie.

Yano pareigos buvo tučtuojau nustatytos. Jam buvo pavesti paukščiai ir pusė kiaulių ir karvių. Be to, jis turėjo ir Samui padėti prie kitų darbų.

Buvo užtektinai darbo, o taisyklės darbui atlikti buvo aiškios. Bet taip pat buvo ir laiko beveik kasdien kitiems dalykams, kurie labiau atitiko jo skonį, nes, jei Raftenas ir būdavo griežtas su vaikais darbo valandomis, jis prižiūrėdavo, kad jie, kada žaisdavo, gerai pasilinksintų. Dėl jo šiurkštumo ir jėgos Yanas jo pribijodavo, o kadangi Raftenas buvo įpratęs reikšti savo nuomonę, kada ją būdavo visai sudaręs, ir tada ją išreikšdavo „stipriai“, Yanas nežinojo, ar jis patenkina savo šeimininką ar ne.

Išvertė V'ikt. Kamantauskas.

Skautų stovyklos ir emblemos ant naujų valdžios rūmų Otavoje (Kanada). Tuo būdu Kanados valdžia pažymi, kad ji pripažino ir įvertino skautų nuopelnus kraštui.

Skautai-ės visame pasaulyje.

Prancūzų skautai.

Neseniai viena Prancūzijos skautų organizacijų (Prancūzijoje yra 3 skautų organizacijos) «Scouts de France» šventė 10 metų (1920—1930) sukaktuves. Įdomūs skaičiai: 1925 m. šioje organizacijoje buvo 6.500 sk., 1927 m.—15.000 ir 1930 m.—25.000 skautų, 1.300 vadų ir 897 draugovių, būrelių bei skilčių. Šie skaičiai nuolat auga. Kasdien įsikuria naujas skautų vienetas. Kitose dvejose prancūzų skautų organizacijose yra dar apie 15.000 sk.

Lygiagrečiai su «Scouts de France» veikiančioji skautų organizacija «Quides de France» turėjo 1928 m. 1.200 narių; 1929 m.—2.500 ir šiandieną turi 5.000 narių.

Skautų-čių organizacijoje yra kas tai stebėtino, kas traukia į ją jaunimą. Visur skautai-tės turi pritarimo ir pasisiekimo.

Prie prancūzų skautų «Scouts de France» organizacijos vyr. štabo įsteigta nuolatinė medicinos komisija iš kelių gydytojų, kuri rūpinsis skautų pirmosios pagalbos lavinimu ir higiena bei bendrai prižiūrės savo skautų sveikatos dalykus.

Skaučių stovykla Suomijoje.

1930 m. «Skautų Aido» Nr. 10 žinutei papildyti, pranešame, kad stovykla įvyks birželio mėn. 8—17 d. Priimamos vyr. skautės ir vadovės nuo 16 metų amž. Stovyklos oficialė kalba — švedų, tačiau lygiagrečiai bus vartojamos suomių ir anglų kalbos. Pragyvenimas, be kelionės išlaidų, apie 250 litų. Stovyklos programoje yra

įdomių ekskursijų. Dar smulkesnių žinių norinčioms gali suteikti vyr. sk. štabo skaučių skyrius.

Kur jų nėra?!

Tibete, Himalajų kalnuose 12.000 metrų virš jūros paviršiaus miestelyje Lehr irgi yra skautų. Jie yra misionierių įsteigti ir gan gerai veikia. Tai yra aukščiausioji pasaulyje skautų skiltis.

„The Council Fire“ —

tarptautinis skaučių organas 1931 m. 1 numeryje įdėjo mažą žinutę apie tai, kad p. Čiurlionėnė pradėjo eiti Lietuvos skaučių vadės pareigas. Žinutėje su džiaugsmu pažymima Lietuvos valdžios globa, teikiama mūsų skautams-tėms.

Australijoje.

Savo mirusiojo sūnaus skauto atminčiai ponas Mccks pastatė mažą specialiai skautams skirtą ligoninę. Ligoninė labai gerai įrengta yra Pennant Hills'e vietoje rezervuotoje skautų stovykloms.

Kad tai būtų mums!

Kaip praneša «The African World» turtuolis Leo Weinthal paaukavo pietų Afrikos skautams 10.000 svarų sterlingų (apie 1/2 milijono litų).

Skautiška literatūra vokiečių kalba.

Pasaulis yra susilaukęs gana gausios skautiškos literatūros. Kadangi iš svetimųjų kalbų mums labiausia prieinama yra vokiečių kalba, tai čia patieksiu «Sk. A.» skaitytojams svarbiausius šia kalba skautiškus veikalus.

1. *Dr. Lions*. Pfadfinderbuch.
- * 2. *Heinrich und Ludwig Voggenreiter*, Jugend heraus. 160 pusl. iliustr. Knyga turi daug žinių praktiškam skautiškam vadovavimui. Kaina Mk. 2,50.
- ** 3. *Alexander Sik*, Der Führer. 176 pusl. Vadovėlis jaunimo, ypač skautų vadams. Kaina Mk. 3. —
- ** 4. *Dr. D. Major*, Der Sippenführer. 102 pusl. Praktiška knyga, skirta skiltininkams, daug žinių apie skilties organizavimą, kūrimą ir sėkmingą veikimą. Kaina Mk. 2. —
- ** 5. *Fritz Riebold*, Das Späherbuch. Didelė praktiška draugovių ir skilčių darbo, ypač iškilų ir stovyklų knyga. Kaina Mk. 2,50.
- * 6. *Erich Wolt*, Der Wölfling. 32 pusl. Iliustruota knygutė, turinti daug praktiškų patarimų vilkiukų vadams. 11—20 tūkst. Kaina Mk. 0,50.
- ** 7. *Hans Fritzsche*, Das Lagerbuch. Didelė gausiai iliustruota knyga, skirta praktiškam stovyklų vadovavimui. Kaina Mk. 2,75.
8. *Walter Riem*, Deutsches Lagerbuch. III dideli, gausiai iliustruoti, tomai. Stovyklavimo knyga. Kiekvieno tomo kaina: Mk. 2. —
- * 9. *Walter Fischer*, Die grosse Fahrt. Turinti daug praktiškų patarimų iškilų rengimui ir vykdinimui knyga. Kaina Mk. 1,20.
10. *Deutsche Spielhandbuch*, Pfadfinderspiele. Iliustruotas 80 pusl. skautiškų žaidimų rinkinys. Kaina Mk. 1,40.
11. *Allzeit Bereit!* Der Wildling, skautiško paruošimo knygelė. Kaina Mk. 0,20.
12. *Allzeit Bereit!* Was vir kochen? Kas virti iškilose ir stovyklose. Mk. 0,20.

33 metai Šiaurės leduose.

Andrée ekspedicija į Šiaurės polių.

V. Prisikėlimas.

1930 m. rugp. m. 6 d. baltoji tyła prabilo. Du norvegai ruonių medžiotojai rado leduose vietą, kur Andrée, Strindbergas ir Frenkelis buvo kovoję paskutiniąją kovą. Abu vyrai, nors paprasti jūrininkai, tuoj suprato padarę nepaprastą radinį. Bet nežinia, ar pavyktų jiems ir jų draugams sutrūnijusius palaikus apsaugoti nuo visiško sunykimo? Likimas surėdė, kad laive, kuriam priklausė abu žvejai, buvo tyrinėtojų mokslininkų, mokančių su tokiais radiniais elgtis. Likimas norėjo, kad trijų drąsiųjų poliaus sričių tyrinėtojų kūnai būtų ne tik rasti, bet ir apsaugoti.

Buvo taip. Norvegų žūklės laive „Bratvaage“ buvo vieno norvegų mokslininkų tyrinėjimų instituto pasiūsti trys gamtininkai, turėję tirti Prano Juozapo žemės ir artimų sričių gamtą, kol laivo įgula vertėsi savo tiesioginiu darbu. „Bratvaagas“ išplaukė iš Alesundo uosto 1930 m. liepos m. 28 d. ir rugp. m. 4 d. pasiekė Karoliaus XII žemę. Iš čia turėjo plaukti į Prano Juozapo žemę, bet dėl labai šiltos tų metų poliarinės vasaros ir patogių ledo sąlygų mokslininkai sumanė pakeliui aplankyti Storöya ir Hvitöya salas. Abi salos paprastai būna ledų apsuotos ir apklotos ir priėjimas prie jų toks sunkus, kad jos yra dar beveik neištirtos. Mokslininkai neapsivylė norėdami pasinaudoti gera 1930 m. vasara—abi salos buvo prieinamos. Rugp. m. 5 d. jie buvo išlipę į Hvitöya salos krantą, kur rado gara įdomių jiems dalykų.

Jiems grįžus į laivą „Bratvaagas“ galėjo plaukti toliau, bet dar pasiliko, nes įlankoje, kur jis buvo, pastebėta ruonių. Rugp. m. 6 d. nuleistos valtys ir pradėta medžioklė. Vienos valtys 5 vyrai iki pietų nudėjo du ruonius ir išvilko juos į krantą, kad sudrotų. Bedirbdami sušilę žmonės ištroško, ir du jūrininkai nuėjo ieškoti geriamo vandens. Tokio vandens galima rasti, kur yra ledo ir šildo saulė.

Jie buvo žemame, lygiame, akmenų nubarstyta žemės sklype. Tarp akmenų tebebuvo sniego. Abu vyrai — Salenas ir Tasvikas—nuėjo toliau nuo kranto prie salą dengiančios ledo plutos krašto. Nuėję apie 100 metrų, Salenas pastebėjo kažką kyšantį iš sniego, tik ne akmenį. Priėję arčiau pamatė, kad sniege guli šonu valtys ir vieno krašto galas kiek išsikiša. Žmonių pėdsakai toje nykioje vietoje tuoj patraukia dėmesį. Kai Salenas ir Tasvikas įsižiūrėjo — juodu pamatė išsikišusį valtys kablį. Tas kablįs į juos kalbėjo! Kalbėjo aiškiai, garsiai, nes jame buvo įbrėžti žodžiai: „Andrée poliarinė ekspedicija 1896 m.“

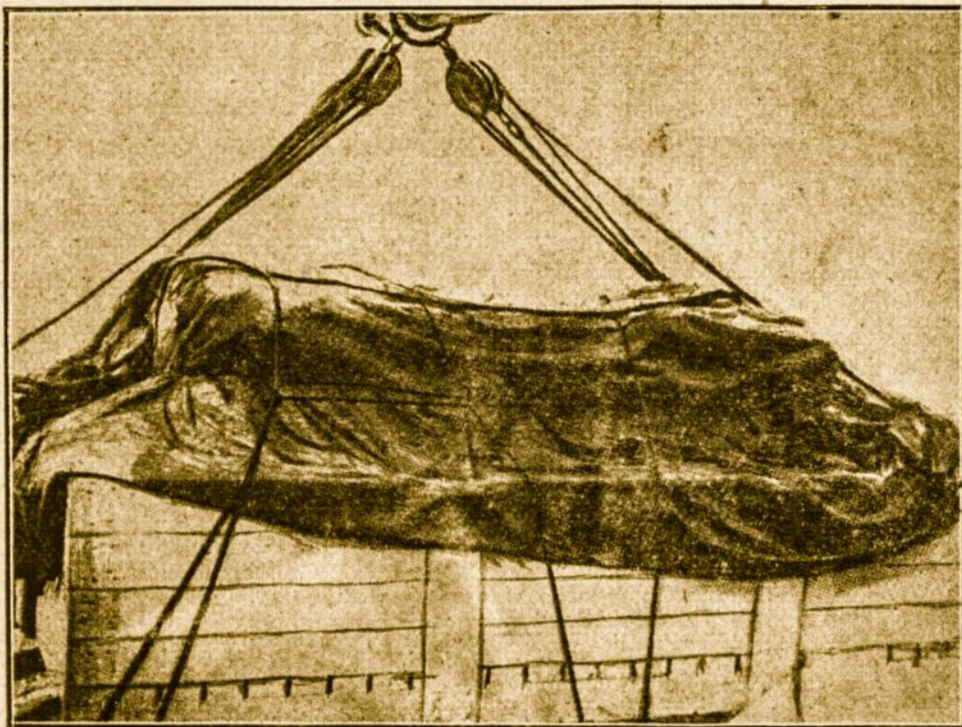
Tai radinys! Pamiršę troškuli, šokinėdami grįžo juodu prie valtys ir parodė vadui — Skjeltenui

— rastąjį kablį. Skjeltenas tuoj nuėjo į radinio vietą. Dabar jie pastebėjo dar knygą. Ji buvo išalusi, tik ledo gniūžulas, bet vis dėlto knygą. O juk knygos kalba! Pasakoja apie senus įvykius. Kaip žaibas švistelėjo mintis: čia glūdi didžiosios baltosios tylos paslaptis!

Jie grįžo į krantą, pasiėmę knygą. Knygą ir kablį tuoj parodė laivo kapitonui Eliassonui, kuris kaip tik atvežė iš laivo darbo įrankius. Tik pažvelgęs į radinį, jisai nubėgo į tą vietą, palikęs prie darbo jūrininkus.

Gal kapitono akys buvo žvaiesnės, tik — jis pastebėjo lavoną. Storai apvilktą, gulintį sniege, atsirėmusį į stačią uolos sieną, kojos po sniegu.

Čia yra ne tik Andrée ekspedicijos pėdsakai — čia guli ir patys jos dalyviai! Ir kapitonas, būdamas išlavintas žmogus, tuoj suprato, kad jų neturi liesti nemokšos ranka. Čia naujas netikėtas uždavinys jo laive esantiems mokslininkams.

Sudėti Andrée ir Strindbergo kūnai į laivą vežti tėvynėn.

Dr. Gunnaras Hornas, mažos ekspedicijos vadas, vos pamatęs rastąją knygą, pažino Andrée ekspedicijos dienyną. Nebebuvo abejonių. Geologas, botanikas ir zoologas turėjo tapti archeologais. Jūrininkai apsiginklavo kasinėjimo įrankiais. Visi išlipo į krantą. Tylėdami nuėjo tuos šimtą metrų iki stovyklos, tylėdami sustojo prie graudžių baisios poliarinės tragedijos ženklų.

Kūnas nesunku buvo iš sniego išimti. Bet kūnas buvo be galvos! Rūbai gerai išsilaike, tik avalinė labai nudėvėta, matyti, dėl ilgo žygio. Švarke rasta maža siu-

vinėta monograma: raidė A. Iš to spėta, kad tai Andrée kūnas — tas vėliau pasitvirtino. Kišenėje užrašų knygutė, kurios tik keli puslapiai prirašyti, ir paišelis. Aplink daugiau daiktų. Prie Andrée šono šautuvas ir neatidaryta šovinių dėžutė, toliau žibalinis virimo aparatas ir indas su valgio liekanomis. Primusas, 33 metus gulėjęs sniege, nė kiek nenukentėjo. Ir net žibalo jame tebebuvo.

Kūną išėmus ir rastuosius daiktus surinkus, vienas jūrininkas pastebėjo truputį toliau akmenų krūvą, atrodančią lyg tyčia sudėtą. Atsargiai akmenys nuimti. Po jais rastas antras lavonas. Apvilktas, bet tik griaučiai. Tai buvo Strindbergo kūnas, kurį Andrée buvo palaidojęs.

Šituos griaučius išimti buvo sunkiau. Jie buvo išalę į ledą ir reikėjo kirviais su ledu iškapoti. Abu lavonai nunešti į valtį.

Prasidėjo sunkiausias darbas: išimti Andrée valtį. Ji irgi buvo visa išalusi. Per kelias valandas ji atpalaidota nuo ledo iš oro, bet viduje valtys ledą bijota liesti, nes jame pastebėta daiktų ir net kaulų. Niekas neturėjo būti paliesta, ypač kaulai, kuriuos palaikė

per Frenkelio liekanas. Dr. Hornas su draugais visai nežinojo, kad Frenkelio kūnas gulėjo lede kiek toliau, nes nieko nebuvo matyti.

Stovyklos vietoje „Bratvaago“ įgula pastatė „sargybą“ — kaip norvegai vadina iš akmenų sudėtą aukštą kapčių. Kad jis iš toli būtų matyti, viduryje išmeigtas aukštas stiebas. Po to kapčiaus padėtas, butelyje, dr. Horno pranešimas anglų kalba:

„Šioje vietoje laivu „Bratvaag“, iš Aalesundo, kapitonas Eliassonas, vykstanti Prano Juozapo žemėn norvegų ekspedicija rado švedų Andrée ekspedicijos liekanas.

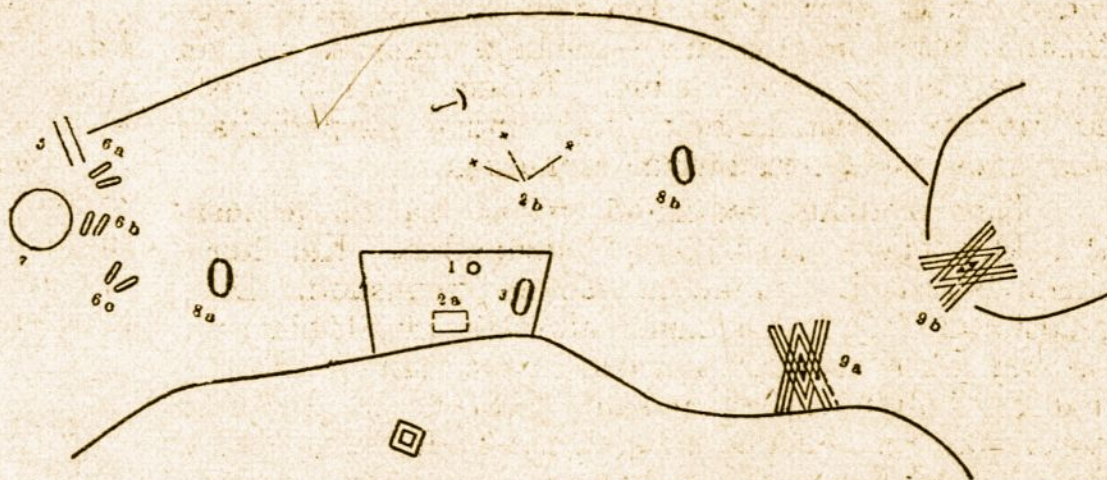
Hvitöya, 1930 m. rugpiūčio mėn. 6 d.

Gunnar Horn.“

Dr. Hornas norėjo su tais radiniais tuojau grįžti į Hammerfesto ar Tromsø uostą. Bet grįžimas reikštų mesti žuklę — dideli nuostoliai laivo savininkui ir įgulai. Dr. Hornui rūpėjo kuo greičiausiai pranešti apie nepaprastą radinį, o „Bratvaagas“ net neturėjo radio siųstuvo. Vis dėl to nutarta plaukti į Prano Juozapo žemę, ir grįžti, kaip pirmiau norėta, tik rugsėjo mėn. vidury. Didelę naujieną pranešti pasauliui pavesta sutiktam grįžtančiam į Tromsø laivui „Terningen“, kapitono Jenseno. Jam pranešta apie radinius, parodyta „Bratvaage“ dėžės su tyrinėtojų kūnais, valtis, rogės ir kiti rastieji daiktai. Be to, kap. Jensenas apie valandą kalbėjosi su dr. Hornu ir kap. Eliassonu apie įvykį. Lavonų žiūrėti jis atsisakė, nes buvo labai susijaudinęs — ašaros žibėjo jo akyse, kai jis prisiminė, kad buvo matęs Andrée 1897 m. Tromsø uoste, „Svensksundo“ laive.

Jensenas parvežė į Tromsø, rugp. m. 22 d., pirmąją žinią apie Andrée ekspedicijos atradimą. Bet Jensenas — paprastas jūrininkas, ne plunksnos žmogus, neiškalbingas — papasakojo apie tą įvykį žodžiais, kurie galėjo būti ir buvo klaidingai suprasti. Iš pirmojo jo pranešimo susidarė išpūdis, kad Andrée ir Strindbergo kūnai yra visai gerai išsilaikę, atrodo kaip gyvi. Visas pasaulis buvo sujaudintas žinia apie mirusį Andrée, išalusi ledan ir vežamą tėvynėn, kaip pasakų miegančioji karalaitė, įdėta į stiklo karstą.

Tai buvo didelė sensacija. Apie Andrée pradėjo visi kalbėti. Ypač sensacinė spauda stengėsi tą progą išnaudoti. Už radinio fotografijas, „Bratvaagui“ dar negrįžus, laikraščių siūlomos didžiulės sumos. Ne mažesni atlyginimai siūlomi už pirmąjį dr.

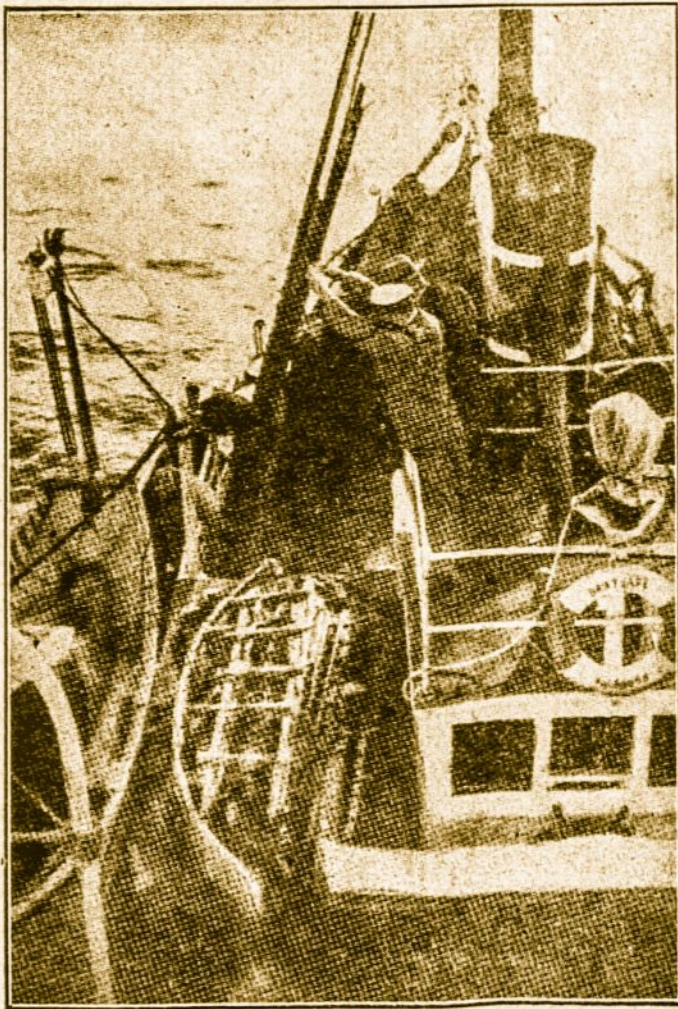
Toje vietoje rasti ekspedicijos palikimai: 1. Andrée kaukuolė; 2 a Fränkelio liemuo; 2 b Fränkelio kaulų liekanos; 3. Patalas; 4. Balono inkaras; 5. Rogės; 6 a-c Trys poros sniegbačių; 7. Drabužiai balono apdangale; 8 a ir b baltųjų lokių kailiai ir 9 a ir b Sieliai.

Horno pranešimą ir ypač už pirmąjį Andrée dienoraščių paskelbimą. „Bratvaago“ savininkui vienas Amerikos dienraštis pasiūlė tikrą lobį už leidimą jo korespondentui pirmajam įeiti į laivą. Kitas Amerikos laikraštis pasiūlė dr. Horną siuntusiam mokslo institutui 1/2 mil. dol. už pirmąjį Andrée dienyno paskelbimą. Kiti laikraščiai, negalintieji konkuruoti, siuntė laivus ieškoti „Bratvaago“, kad gautų daugiau žinių. Vienas švedų laikraštis pasiuntė laivą su lėkiuvu ir pilotu, kad keliomis valandomis anksčiau paskelbtų žinias, kurias vis vien greit turėjo visi sužinoti. Kai kurie mokslininkai reiškė abejonių, kad kūnai per tokį ilgą laiką galėtų išsilaikyti sveiki. Bet sensacijų lenktynėse laimėjo vienas danų laikraštis, paskelbęs, kad žinia apie Andrée suradimą esanti pramanyta, Jensenas ją iš piršto išlaužęs.

Baltoji tylą, dengusi didvyrius, ne tik baigėsi, bet virto laikraščių triukšmu, turinčiu negražių tonų, virto barniu ne tik tarp laikraščių, bet ir tarp dalyvių. Kap. Jensenas apskundė teismui laikraštį, pavadinusį jį melagiu. „Bratvaago“ įgula padavė skundą dėl nuostolių, kaip tik radio pagalba pirma laiko pašauktas laivas įplaukė tylus, gedulo vėliavas iškėlęs, į Tromsø uostą. Tiesa, norvegų vyriausybė ir visuomenė iš karto pripažino, kad brangus radinys priklauso Švedijai. Bet institutas, siuntęs dr. Horną, pardavė jo padarytas fotografijas laikraščiams. Tas nebūtų bloga, nes tie pinigai skiriami mokslo tikslams. Bet „Bratvaago“ įgula — neturtingi jūrininkai — išgirdę apie gautus už fotografijas pinigus — 40.000 kronų — pareikalavo savo dalies pelne. Tas davė progą laikraščių lermui, labai negražaus pobūdžio, kurį turėjo likviduoti norvegų vyriausybė, kartu su švedų vyriausybe paskirdama „Bratvaago“ įgulai nemenką premiją. Bet tie ginčai ir dabar nėra teisme pasibaigę. Žodžiu, kur pritiktų iškilmingas susikaupiamas, ten kilo riksmas ir lermas, nesantaika ir spaudos peštynės.

Nors kilusio ginčo formos buvo negražios, vis dėlto įvykis buvo viso pasaulio atjaustas ir pagerbtas. Forma buvo netikusi, bet branduolys buvo pagarba žuvusiems. Jei susijaudinimas būtų buvęs mažesnis, tai Frenkelis dar šiandien gulėtų lede. Tas susijaudinimas buvo svarbiausias paraginimas dar kartą 1930 m. rudenį nuvykti į „Baltąją salą“, nežiūrint vargo, kaštų ir pavojaus.

Dar kartą? Dr. Hornas norėjo grįždamas vėl aplankyti Hvitöya salą, tikėda-

Andrée ekspedicijos likučiai ant „Bratvaago“ laivo pakeliui į Tromsø:

masis dar ką nors rasti. Bet oro sąlygos pablogėjo, Sustoti buvo neįmanoma — reikėjo saugoti ne tik gyvybę, bet ir įžymų radinį. Tačiau Tromsø uoste dr. Hornas viešai kalbėjo, kad antroji ekspedicija į stovyklos vietą yra būtinai reikalinga.

Tuos žodžius realizuoti ryžosi ką tik grįžusio iš žūklės laivo „Isbjörn“ savininkas. Kai kurie dideli laikraščiai sutiko tą kelionę finansuoti. Daugiausiai ją rėmė, rodos, danų laikraštis „Politiken“, tas pat, kuris neseniai suruošė dano skauto Palle Huldø kelionę aplink pasaulį. (Skaityk jo kelionės aprašymą, Pr. Mašiotto išverstą lietuvių kalba. *Red.*). Tos ekspedicijos vadu pakviestas Stokholmo žurnalistas Knutas Stubbendorfas, labai energingas žmogus, dalyvavęs 1928 m. gen. Nobiles ekspedicijos dalyviu ieškant.

Buvo rugs. m.—laikas, kada gali prasidėti arktinė žiema. „Isbjörno“ jūrininkų nuotaika buvo bloga — šešis mėnesius buvę jūroje, tik grįžę jie tuoj turėjo vėl leistis į šiaurę. Dėl ekspedicijos tikslo buvo daug abejonių — ar besuras ji ką nors daugiau. Gal dr. Hornas atvežė visa, kas ten buvo?

Vis dėlto „Isbjörnas“ laimingai pasiekė Hvitøya salą, bet rado tikrai nemalonų priėmimą. Toje vietoje, kur reikėjo lipti į krantą, bastėsi 15 baltųjų lokių. Jie nė nemanė užleisti vietos žmonėms. Trys jų buvo nukauti ir tik tada kiti pasirinko geresnę dalį pasitraukdami.

Sniegas buvo dar labiau nutirpęs ir Stubbendorfas rado trobelę, kurią buvo pasistatę Andrée, Frenkelis ir Strindbergas. Ji buvo visai arti tos vietos, kur dr. Hornas pastatė akmenų kapčių. Dr. Hornas ir jo žmonės buvo vaikščioję viršum Andrée stovyklos, visai nenumanydami, ką sniegas po jų kojomis slepia.

Trobelėje Stubbendorfas rado žmogaus kaukolę. Tai buvo Andrée kaukolė, kurio kūnas, kaip pame name, buvo rastas be galvos. Trobelėje prie uolos sienos gulėjo Frenkelio kūnas. Išėmus jį iš ledu, pasirodė, kad kūnui stinga kojų. Kojų kaulai rasti lauke už kelių metrų nuo trobelės.

Stubbendorfo ekspedicijos dėka, trijų likimo įveiktų lakūnų mirties stovykla buvo galutinai išplėsta didžiai baltajai tyliai.

Tromsø mieste tuo tarpu iškeltos gedulo iškilmės Andrée ir Strindbergo palaikams pagerbti. Kai grįžo Stubbendorfas — paskutinė pagarba atiduota Frenkelio kūnui. O mokslininkai dirbo svarbų rastųjų daiktų apsaugojimo ir konservavimo darbą. Pavyko išaiškinti dalį paties Andrée darytų fotografijos nuotraukų — kai kurias jo fotografijas mes matėme «Skautų Aido» 1930 m. 10 nr. Bet viena mokslininkai neįstengia padaryti — išskaityti paties Andrée rašytą užrašų knygutę. Joje tik penki ir pusė puslapio teksto, bet t a s a i tekstas yra raktas į visišką paslapties išrišimą. Kitose, įskaitomose, knygose, yra stebėjimų medžiaga, skaičiai, trumpi pažymėjimai apie dienos įvykius. O Andrée knygutėje yra, tiesa, trumpas, bet suglaustas tekstas. Viskas kalba, kad tuose keliuose lapeliuose, pašėliu prirašytuose, yra pažymėta Andrée p a s k u t i n ė v a l i a. Gal toks pat pranešimas pasauliui, kaip tas, kurį po 15 metų parašė kapitonas Scottas, mirties palapinėje, prie pietų poliaus, kad pasaulis sužinotų, kokią karžygišką mirtį likimas paskyrė dra suoliams,

Šias eilutes rašant beveik nėra vilties paskutinįjį Andrée žodį tikėtis išgirsti. Yra labai maža vilties, kad mokslui pavyktų juos išskaityti...

Mes, skautai, privalome valandėlei tyliai susikaupę nuleisti galvas pagerbdami tris — kad ir ne mūsų krašto — didvyrius. Jie žuvo, stoję į dideį — s k a u t i š k a — ž y g i...

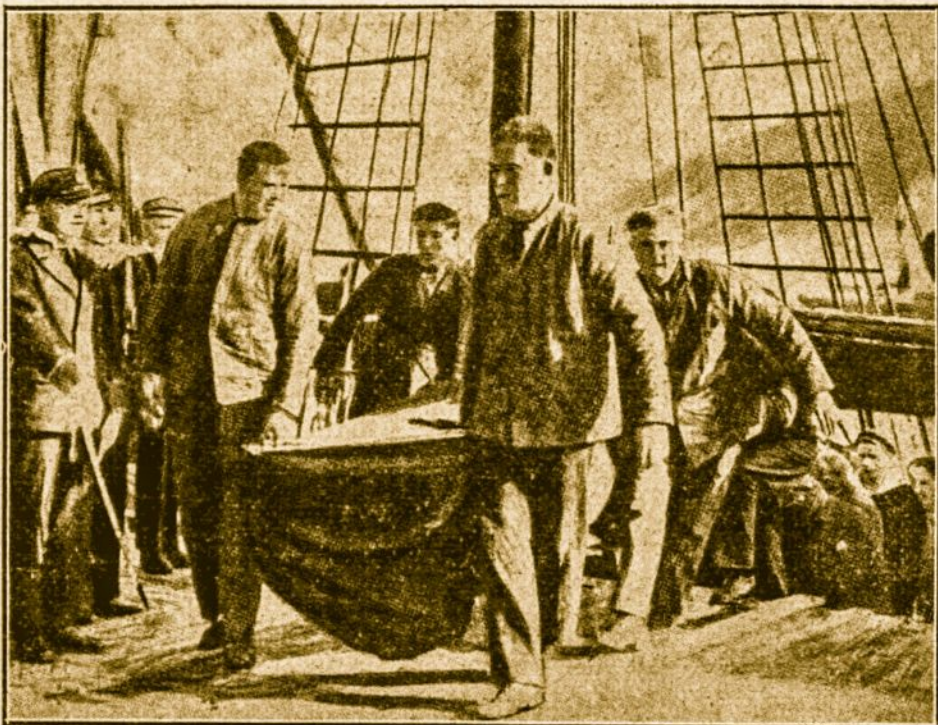
1930 m. rugs. m. 28 d. grįžo žuvę didvyriai tėvynėn. Tą dieną švedų karo laivas «Svensksund», jų palaikus vežinas, įplaukė į Götėborgo uostą, iš kur jie 1897 m. leidosi jūron į jų garsingąjį baliono skridimą mirties prieglobstin.

VI. Mintys apie Andrée.

Kiekvieno didelio žygio pagrinde yra idėja. Norėdami žygdarbį tikrai pažinti, turime suprasti tą idėją. Taip, kartą Fritjofas N a n s e n a s, dar jaunas, Grenlando pakrantėje pamatė kelis didelius atplukdytus medžių kamienus. Tai buvo Sibiro medžiai. Spėjamosios srovės, atplukdžiusios tuos medžius į Grenlandą, kryptį Nansenas panaudojo garsiajai savo «F r a m o» ekspedicijai, kuri įrodė jo teorijos tikrumą.

Ir Andrée į didįjį žygį buvo stumiamas ne nuotykių pamėgimo, garbės ar garso troškimo. Įtikėdamas savo likimą balionui jis rėmėsi stebėjimais, padarytais Nordenskiöldo žiemos stovykloje Špicbergeno šiaurėje W i i d e - B a y fiorde. Tenai beveik nuolatos pūtė pietų vėjas — iš to prašyte prašėsi išvada, kad šiaurėje turinti būti beveik pastovios krypties oro srovė.

Andrée laikais žmonės gyveno kiekvienas sau labiau kaip dabar. Tarp mokslininkų tyrinėtojų ir

Žuvusieji didvyriai iš laivo Tromsø perkeliama į sausumą. Dešinėje apačioj dr. Hornas.

praktikos žmonių buvo bedugnė. Tie, kurie savo žūklės laivuose ten šiaurėje jautėsi kaip namie, prityrimu įgytas žinias laikė sau, lyg niekad neatskleidžiamą knygą. Jei Nordenskiöldo stebėjimai pasiektų tikruosius Špicbergeno krantų žinovus, tai meteorologai sužinotų, kad pažymėtosios vėjo savybės priežastis yra fiordo geografinė padėtis ir kryptis. Bet Andrée, darydamas savo apskaičiavimus, tos sąlygos nežinojo. Tvirtai, beveik akiai jis pasitikėjo pastovia šiaurėn einančia vėjo srove, kai 1896 m. atvyko į Danskøya salą. Ten pamažu jam ėmė aiškėti klaida.

1896 m. Andrée nepavyko startuoti — to neleido oro sąlygos. Dar jis buvo laisvas atsižadėti viso sumanymo. Bet to nepadarė. Kai kitais metais jis vėl buvo pasiruošęs startuoti — jį daugiau kaip kas kita stūmė užsispyrimas, atkaklumas. Taip išmušė atsivsveikinimo valanda. Mažai žadanti. Bet geriau

mirti didvyriška mirtimi, kaip leistis pajuokiamam, pašiepiamam. Andrée, Strindbergas ir Fränkelis čia buvo vieno nusistatymo.

Mes šiandien žinome, kas buvo pakilus. Priekin, atgal, vėl priekin, visai sulig vėjo užgaidų. Paskiau kritimas į ledą. Žemė kelių šimtų klm. atstume. Taip baigėsi skridimas. Žygiuojama atgal. Mes manytume, kad dabar trys vyrai buvo geresnėje būklėje, kaip skrendant. Jie buvo gerai aprūpinti. Žygis į Špicbergeną nebuvo neįvykdomas. Tik jie iš karto padarė blogų pasėkų turėjusią klaidą. Persunkiai apsikrovė. Išvada aiški—jų jėgos turėjo išsibaigti.

Vis dėlto jie pasiekė nedidelę Hvitöya salą. Pasiekė žemę. Mes šiandien žinome, kad čia sutiktų mirtį. Jų mirties priežastis nebuvo šaltis ar badas. Neįtikėtina, kad jėgų išsėmimas žygiuojant nuo 83° š. pl. būtų toks didelis, kad ilgesnis poilsis jų nebeatgavintų. Kuri nors liga irgi gal nebuvo netarpiška mirties priežastis. Belieka tik viena — juos apleido išsigelbėjimo viltis. Atėjo resignacija — atsidavimas likimui... Be priešinosi.

Jei taip buvo, tai stoja klausimas, ar lapkričio mėn. 5 d., kurią ekspedicija pasiekė salą, padėtis buvo tiek mažai žadanti, kad reikėtų nusiminti? Mes galime tą klausimą paneigti. Reikalas praleisti žiemą šiaurėje dar ne priežastis nusiminti. Andrée ir jo draugai poliarinių tyrinėjimų istorijoje žinojo daug pavyzdžių, kur žmonės primityvinėse sąlygose praleisdavo poliarinės nakties metą. Nanseno ir Johanseno žiemavojimas stovėjo jiems prieš akis: jei abu norvegai, po visų vargų, menkai aprūpinti ir beturį mažiausią viltį kada nors grįžti į žmones, — jei jie visa nugalėjo, tai trys švedai turėjo jaustis daug geriau aprūpinti tiems šešiams ar septyniems mėnesiams, kuriuos jie buvo pasmerkti praleisti vienatvėje. Špicbergeno krantai juk buvo palyginti netoli. Pavasarį gana lengva juos pasiekti rogėmis ir valtimi. Ten rastų paruoštus pagalbos sandėlius, ten galėtų sutikti kurį nors žūklės laivą ir juo grįžti. Ir dar šviesos spindulys—juk bent švedai visa padarytų ir išmėgintų jiems rasti ir gelbėti. Bet rodėsi, kad ir toji mintis nebeįstengė įkvėpti nelaimingiems atsparumo energijos.

Mes žinome, kad artimiausią vasarą Hvitöya salą lankė Nathorsto ekspedicija. Jie nieko nepastebėjo. Trijų vyrų gyvybės liepsnelė buvo jau užgesusi, sniegas ir ledas juos palaidojo. Neliko nė mažiausio ženklų, kad saloje būtų buvę žmonių, kurie kaip įmanydami kovojo dėl gyvybės. Jei nors mažiausių ženklų būtų pastebėta, sala būtų iširta ir Andrée ekspedicijos palaikai būtų tada rasti. 1930 metai netektų vienos sensacijos.

Radiny Hvitöya saloje sukėlė daug minčių. Gal kurią dieną bus rastas Roaldas Amundsenas? Ar nebus kada nors jo lavonas pastebėtas kuriame skurdžiame krante? Gal ateis diena, atnešanti žinią apie paskutiniųjų „Italijos“ igulos likimą?

Netikėtumas dažnai atskleidžia paslaptį. Andrée ekspedicijos suradimas nukreipia mintis į kitą poliarinių sričių tyrinėtoją anglų kapitoną Robertą Scottą, tenai žemai, prie papėdžių didžiulio ledynų barjero „šeštosios pasaulio dalies“ — pietų poliaus kontinento pasienyje. Nėra negalima, kad kada nors jo ir draugų lavonai ledų bus nunešti labiau į šiaurę ir, gal, bus rasti žvejų laivo plaukiančioje ledo lytyje. Tiesa, to mes neturime norėti. Scottas pats norėjo miegoti amžiną miegą baltosios tylos viešpatijoje — ten, kur jis atliko gyvenimo uždavinį. Tie, kurie jį surado, pagerbė jo valią ir paliko jį ten, kur garbingai galvą padėjo.

Roaldo Amundseno ir „Italijos“ vardai kelia mintyje jauno drąsaus švedo Malmgreno vardą, kuris 1928 m. žuvo kaž kur tose srityse, kur prieš 33 metus klaidžiojo Andrée. Įžymūs tyrinėtojai dar nenustoja vilties rasti jo kūną.

Ar atsitiktinas supuolimas, kad tuoj po Andrée atradimo pasaulį sujūdino žinia, kad vieno kanadiečio lakūno rastas daug seniau žuvusios Franklino ekspedicijos liekanos? Anglas Džonas Franklinas išplaukė šiaurės 1845 m. gegužės m. 18 d., laivais „Erebus“ ir „Terror“. Jis norėjo rasti šiaurės rytų kelią — pagal Sibiro krantus iš Atlanto patekti į Ramųjį vandenyną. Jo ekspedicijoje buvo 134 žmonės. Jų nė vienas nebegrižo. Ilgai negaudami apie tą ekspediciją žinių, Anglija ir Amerika tarp 1847 ir 1857 m. siuntė 39 ekspedicijas jų ieškoti. 1850 m. rasta Franklino pirmoji žiemos stovykla Beechey saloje. 1854 m. iš eskimų girdėta, kad visa ekspedicija esanti žuvusi. Tik tiek per dešimtmetį tesužinota. Bet Franklino žmona nenustojo vilties ir 1857 m. pasiuntė naują ekspediciją. Šiai pavyko per dvejus metus kiek nušviesti nelaimingųjų likimą. Franklinas mirė, tur būt, 1847 m. liepos m. 11 d. Likę 105 vyrai paliosavo iš ledų laivus ir pasiekė Amerikos Šiaurės krantuose Viktorijos iškišulio, kad iš ten žygiuotų į žmones. 1866 m. tyrinėtojas Hallas girdėjo iš eskimų, kad daug baltųjų žmonių, žygiuojančių į pietus, yra žuvę kažkur Kanados šiaurės plotuose. Šioji žinia paskatino į naują ekspediciją, kuri po nuotykingos rogių kelionės 1879 m. pasiekė karaliaus Williamso žemę, kur rado daug aprangos dalykų ir kelis lavonus. Dabar, 1930 m., kanadietis majoras Burwashas, skrisdamas į magnetinį polių, buvo nusileidęs Williamso žemėje ir rado ten dar dvi palapinių stovyklas, kilusias iš Franklino ekspedicijos. Taip praėjo 85 metai, kol buvo rasti paskutiniai šios ekspedicijos likučiai.

Nuostabiausias ekspedicijų liekanų atradimo pavyzdys poliarinių tyrinėjimų istorijoje vis dėl to yra olando Willemo Barentso ekspedicijos istorija. Jis atrado salą, kuri dabar turi Naujosios Žemės vardą. Jo vardu jūra tarp Nordkapo ir Kanino iškišulio yra vadinama Barentso jūra.

Barentsas mėgino 1596 m., t. y. gerokai prieš trisdešimties metų karą, rasti „Šiaurės rytų kelią“ (kurį rasti pavyko tik Andrée laikais švedui Nordenskiöldui). Barentsas tada atrado vieną po kita Lokių salą, Špicbergeną ir pasiekė Naująją Žemę, kur turėjo žiemavoti. Tas žiemavojimas buvo pirmas, žinomas šiaurės tyrinėjimo istorijoje. 1597 m. pavasarį ekspedicija tęsiama ir Barentsas padarė drąsų mėginimą, dviem valtim iš Naujosios Žemės pasiekti Rusijos Laplandą. Jis pats mirė kelyje. Jo žmonės buvo nunešti į Kolos pusiasalį ir ten išgelbėti vieno olandų laivo. Trobelė, kurioje Barentsas žiemavojo Naujoje Žemėje—ji buvo sudėta iš vandens suneštų medžių—stovėjo tuščia apleista, ir nė viena žmogaus akis jos nepastebėjo, kol atsitiktinai ten pateko 1871 m. rudenį norvegų kapitonas Carlsenas. Skamba neįtikėtinais—trobelė tebestovėjo, ir kai žmonės jį įėjo,—surado namų ruošos daiktų ir visas knygas, kurias Barentsas beveik prieš 300 metų ten paliko. Ir viskas buvo kuo geriausiai išsilaikę! Trys šimtmečiai praūžė viršum tų daiktų.

Tokių stebuklų esti Arktikoje. Savo baltuose plotuose ji daug slepia nuo žmogaus akių. Ne tik slepia—ir apsaugo. Ir kai ateina talkon laimingas atsitikimas, ji skelbia vēlesnėms kartoms žinią apie pirmesniųjų kartų žygdarbius. (Galas). *V. J. Jurgaitis*

Skautai žiemą

Skautai visad turi daug darbo. Mūsų darbo laukas toks platus! Čia paliesiu žiemos darbus.

Pasiruošimas skautiškų patyrimo laipsnių egzaminams. Jei egzaminus ir yra geriau laikyti vasaros stovyklose, tai ruoštis jiems geriausiai pradėti žiemą. Per žiemą kiekvienas skautas turėtų pasistengti pereiti vieno aukštesniojo laipsnio programą. Jei tu esi jau pirmojo patyr laipsnio, tai paimk žiemos metu studijuoti kokią specialybę.

Antras dalykas: pavasarį, per Užgavėnes, Velykas, šv. Jurgį dažnai yra rengiamos skautų darbėlių parodos. Geriausias laikas toms parodoms pasiruošti—ilgi žiemos vakarai. Aš patariu ir pasiruošimui laipsnių egzaminams ir pasiruošimui parodoms rinktis be skilties suėgų dar mažom grupėmis po 2—3 skautus, kiemo nors bute. Sykiu linkmiau dirbti ir toks dažnas lankymasis vienu skautų pas kitus su-

stiprina bendrai skilties ir draugovės skautų draugiškumą ir broliškumą. Tai mums ypač labai reikalinga.

Ilgais žiemos vakarais dauguma provincijos inteligentų ir moksleivių turi daugiau ne kaip kitu metu atliekamo laiko Skautai turėtų tuo pasinaudoti. Reikia kokį vakarą, kada nėra niekur pramogų, o kinuose prasta programa, gimnazijos salėje suruošti paskaitą apie skautus, ar net 2—3 trumpas paskaitėles pašnekėsius, kad supažindinti savo miesto visuomenę ir jaunimą, ne skautus, su mūsų ideologija ir metodais. Šias paskaitėles pajvairinkit dainomis ir žaidimais. Nereikia gyventi nuošaliai nuo visuomenės. Reikia jai rodyti kuo esame, ko norime ir kokios naudos duodame.

Yra žinomas kiekvienos skautų draugovės apgailėstautinas finansinis stovis. Reikia ieškoti kokio nors būdo tą pataisyti. Galima suruošti

vakarėlį. Seniau, kada gimnazijoje buvo virš 10 įvairių organizacijų, kurių kiekviena laikė savo pareigą per mokslo metus suruošti vakarą, tai buvo sunku. Dabar su vakarėliais yra kiek lengviau. Reikia tik tinkamai jame pasirodyti. Reikia gero pasiruošimo. Ruoškitės. Apskritai, kiekvienas skautų viešas pasirodymas turi būti rūpestingai paruoštas ir išeiti geru. Kiekvienu mūsų viešu pasirodymu privalome tik kilti visuomenės akyse, jokiū būdu nekristi. Įsidėkit tai į galvas.

Vaikų ir senelių prieglaudų ir ligoninių gyventojams ypač sunku žiemos metu. Jiems taip trūksta saulės ir šilumos tikra ir perkelta šio žodžio prasme. Argi skautai—kiekvieno artimo prieteliai—neatsimins apie juos? Argi jie neateis jų aplankyti? pašnekėti su jais, paskaityti jiems ką nors, atnešti kad ir nedidelių dovanėlių, pagaliau, atnešti tik savo skautišką šypseną, truputį linksmumo ir geros širdies...

Ar neateina jums į galvą, kad mes turime ir daugiau mažų prietelių, kuriems sunku gyventi žiemą, kurie kenčia nuo šalčio ir bado, kurie miršta nuo to—paukšteliai. Skautai, padėkit jiems, mėginkit maitinti juos šaltą žiemą.

Vasarą, pavasarį mūsų skiltys ir draugovės gan dažnai eina į iškilas, tačiau tai daroma rečiau žiemą. Kodėl? Nesuprantu. Taip nepaprastai gražu yra žiemos metu Lietuvos miške. Žalios eglės baltame sniege. Gamtos mėgėjai—skautai, be abejo, turėtų atjausti šį grožį. Bet ne vien estetiniai jausmai mus traukia į mišką. Žiemą pasivaikščioti po mišką yra ir naudinga. Galit stebėti ant naujai iškritusio sniego įvairių paukščių ir žvėrių pėdsakus, juos sekti.

Žaidimai ant sniego ir sniege turi savo malonumo. O ledas? Įdomiai ant ledo čiuožinėjant, galima žaisti daug ir vasarą žaidžiamų žaidimų. Reikia truputį sumanumo tuos žaidimus parenkant. Noriu atkreipti jūsų dėmesį dar į vieną dalyką: paprastai pas mus ant ledo, į čiuožyklą, skautai eina pavieniai; reikėtų tačiau, nors kartais, ir ant ledo padaryti ką nors kolektyviškai—skautiško. Reikia laikytis sykiu broliškai kur tik galima, kad pabrėžti savo susigyvenimą, vienybę ir organizaciją.

Swallowe.

Žiemą—marš į kiemą!

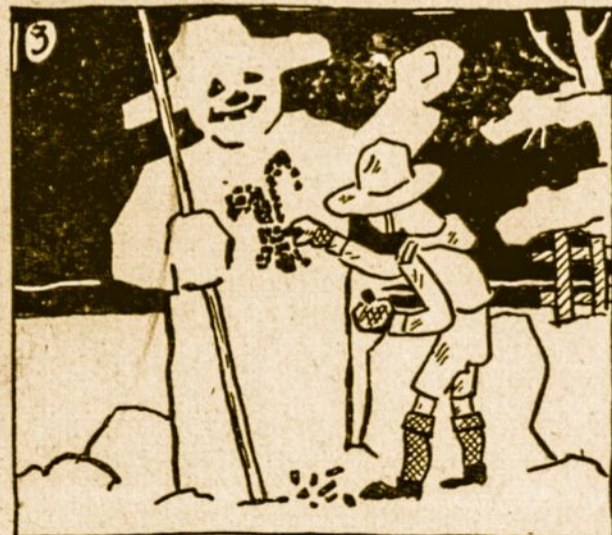
(Gričioj tegu rūgsta kopūstai).
Karikatūros ir žodžiai J. Martinaičio.

Baltas sniegas tik voliojas
Dirba rankos, dirba kojos.
Ot, tai sveika, skruostai kaista—
Kur rasi geresnį vaistą!

Tiktai rodyk savo jėgą:
Kiek tik nori minkšto sniego!
Linksmas darbas ir kūryba.
Siela džiaugias, akys žiba!

Oi, tu zviete mano margas!
Ogi čia kas per padargas?
Linksmi šypsos, dailiai žiūri
Ir rankoje lazda turi.

Mirga sniegas. Oras šaltas.
Stropiai budi skautas baltas.
Ir budės jis visą žiemą
Pastatytas paliai kiemą.

Vyr. valt. V. Gedgaudas.

Šis tas iš jūrininkystės.

Šiame numery pakalbėsime apie kompasą, logą, lotą.

Kompasas.

Prieš aprašydamas jūrininkų kompasą, pastebiu, kad laivai kabanti magneto adatėlė šiaurės ašigaliu atsisuka į šiaurę ir savo ašies kryptimi rodo magnetinį meridianą, kurio plokštuma su geografinio meridiano plokštuma sudaro tam tikrą kampą, kuris vadinasi kompasu nukrypimu.

Kompasą į Europą atvežė Povilas Venetas 1260 mt. Pats pirmasis kompasas buvo netobulas, bet šių dienų kompasui, galima sakyti, mažai ko netrūksta. Jūrininkiškas kompasas susideda iš trijų dalių: 1) magneto adatėlės su pritaisytu prie jos karoonu, vadinamu kompasu rožė, 2) katiliuko, talpinančio savyje adatėlę ir kompasu rožę ir 3) dėžutės, pritaisytos ant dviejų skersinių, vadinamų naktuzas.

Katiliuko dugnas išlietas yra alavu, kad laivui supantis būtų didesnis pastovumas. Jeigu akiratį padalysime į 32 lygias dalis, tai 4 dalys atitiks pasaulio šalims, būtent: šiaurę, pietums, rytams, vakarams.

Šie padalinimai jūrininkystėje vadinasi rumbais. Visi 32 rumbai turi tarptautinius pavadinimus, ženklus:

I-N	II-O	III-S	IV-W
NzO	OzS	SzW	WzN
NNO	OSO	SSW	WNW
NOzN	SOzO	SWzS	NWzW
NO	SO	SW	NW
NOzO	SOzS	SWzW	NWzN
ONO	SSO	WSW	NNW
OzN	SzO	WzS	NzW

N=Nord—šiaurė, O=Ost—rytai, S=Süd—pietūs, W=West—vakarai. Raidė z rodo kryptį, — į. Raidė z vartojama vokiečių kompasuose. Anglai, olandai ir danai vartoja raidę t, kuri taip pat reiškia kryptį.

Be padalinimų į rumbus kompasu rožė dar yra padalyta į laipsnius. Kiekvienas rumbas dalosi į 4 dalis.

Labiausiai vartojamas kompasas yra Tomsano (Tnomsan). Jo kompasu rožė turi labai didelę apimtį (iki 14 col.). Naktuzas yra tvirtai pritaisytas prie palubės. Kompasu katiliukas dar turi savyje kitą mažesnę katiliuką, kuris plauko ricinos aliejuje. Ant iridijaus spilkutės į vidurinio katiliuko dugną yra įtaisyta kompasu rožė, kuri padaryta iš šafiro ir sagute atsiremia į dugną.

Mažojo katiliuko vidus yra baltai nudažytas ir priešakyje turi juodą brūkšnį, vadinamą kursu brūkš-

nys, kuris rodo į kur laivo nosis yra pasukta. Tokie kompasai, kaip Tomsano, yra skirti vairavimui ir jo naktuzas yra gerai pritvirtintas palubėje diametralėje plokštumoje kokių 2 pėdų prieš štur—valtą.

Be aukščiau išvardytų kompasų, dar yra ant kiekvieno didesnio laivo štur—kompasas. Štur—kompasas skiriasi nuo kitų kompasų tuo, kad katiliuke, vietoj alyvos, yra pripilta spirito ir vandens mišinio, kas per audrą kompasu judėjimą padaro švelnesnį. Dar užmiršau pasakyti, kad Tomsano kompasas turi tam tikrą prietaisą vadinamą azi-

Jūrų skautai plaukia...

mutas, dangaus kūnų matavimui, kurio pagalba galima matuoti kampus tarp įvairių daiktų, esančių krante ir poliuso. Naujesni kompasai visai neturi magnetu adatėlės ir remiasi kitu principu.

Lotas.

Kitas svarbus prietaisas yra lotas. Laivas plaukdamas turi būtinai iširti jūros dugną, gilus ar sekus. Tas reikalinga žinoti, kad neužplauktų ant sekumos. Tam tikslui vartojamas lotas. Tai yra nedidelis, padarytas iš alavo svarelis 6—12

svarų, pailgos formos, aukštytį siaurėjančiu galu. Dugne įtaisyta skylutė, kuri prieš įleidžiant lotą į vandenį, užpildoma riebalais, kad ištraukus iš vandens būtų galima išpilupusių prie riebalų maurų bei smėlio žinoti apie dugną. Prie loto yra pririšta virvė vadinama lot-linas. Lot-linas turi padalinimus į sieksnius ir smulkiau. Daugiau kaip 30 sieksnių gilumoje, vartojamas yra didesnis lotas, kurio svoris yra iki 40 svarų.

Iš automatiškų lotų žymesnis yra Džemso lotas arba perspėjantis lotas. Plaukdamas paskui laivą jis signalizuoja apie sekumas ir t. t.

Logas.

Laivo grei tumui matuoti yra prietaisas vadinamas logu. Paprasčiausias logas susideda iš lentelės išpiovos iki 25 cm. spindul. apskritimo ir logo-lino. Išpiovos apačioje yra pritvirtintas alavas, kad įmetus į vandenį lentelė atsistotų statmeniškai. Prie tos išpiovos trimis liniais yra pritvirtinta log-linas, kuris yra padalytas į mazgus. Mazgo ilgis yra 48 pėdos. Laiko vienetas valanda, greičiui matuoti netinka, tai buvo priimta 30 sek. Kadangi laiko vieneta valandą sumažino 120 kartų, tai prisėjo sumažinti ir ilgio vieneta, jūrų mylią 120 kartų. Jūrų mylia 6087,2 pėdų, 120 dalis bus 50,7 angl. pėdų.

Turėtų išeiti vienas mazgas 50,7 pėdų, bet praktikoje pasirodė tinkamiausiai vartoti 48 pėdas.

Laivui plaukiant išmetamas logas kartu su log-linu ir kai pirmasis mazgas išeina už borto, pradedama skaičiuoti 30 sekund. Log-lina per tą laiką viniojasi nuo špulės. Baigiantis 30 sekund log-linas sulai komas ir žiūrима kiek mazgų išėjo už borto, tokiu grei tumu, sakoma, plaukia laivas. Matavimai daromi kas pusę valandos, o esant blogam orui, audrai ir rūkui ar pavojingose vietose—kas 15 minučių. Kiekvieną kartą žinios įrašomos laivo dienynan.

Paskutiniu laiku yra išrasti straihtiniai logai, kurių traukti nereikalinga iš vandens, nes jie įmesti į vandenį ir plaukdami paskui laivą sukasi ir prie jų yra pritaisytas skaitliukas, kuris rodo kokių grei tumu laivas plaukia. Dar skaitliukas randasi ne prie straihtio vandeny, bet ant laivo. Taip, kad kiekvienu laiku jūrininkas gali sužinoti laivo grei tumą.

Nepaprastos premijos „SKAUTŲ AIDO“ prenumerator. ir platintojams, žiūr. paskutinį viršelio puslapį.

Iš jaunimo užrašų.

Gana tinginiauti.

Atėjus svečiuosna į sueigas mėgs-
tu pašnekučiuoti su skautėmis.

— Domute, greit mūsų draugo-
vės metinės sukaktuvės! Mūsų skil-
tis išgalvojo tai dieni vaidinimą
— pasakoja Lapė. Ar geras?

— O mes sugalvojome dainelę!

— O kas daugiau bus? — pa-
klausiau.

— Dar bus įžodis.....teatras, gim-
nastika, žaidimai.

— Ir viskas? O draugininkę kaip
jūs pasveikinsite?

— Apie tai negalvojome.

Tuojaus iš visų pusių pasipylė
pasiūlymai kaip tat padaryti. Ma-
lonu būti tokiam mažam mergaičių
būrely ir stebėti, kaip daug ener-
gijos ir iniciatyvos jos gali pareikšti.

Kartą atėjus į draugovės sueigą
ir šnekučiuodama su skautėmis
Gegučių skilties paklausiau.

— Ką jūs išmokote savo skilty?

— Įstatus, įsakymus, mazgus. . .

— Daugiau?

— Morzės signalizaciją, švilpe-
sius — drąsiai pridėjo kita.

— Ar nieko daugiau?

Ir... ir... apie tautos ir valstybinę
vėliavą.

Ir čia buvo galas.

— O ką jūs padarėte?

— Kaip tai, padarėm? nesuprantu!
— sakė nustebusi skiltininkė.

— Na, ką nors tokio, ką galima
paimti į rankas ir pažiūrėti.

Tyla ir nuleistos galvutės buvo
atsakymu.

Keletą kartų tą patį klausimą
kartojau kitoms skiltims, bet atsa-
kymas buvo tas pats...

Netikiu, kad visose skiltyse ei-
nama tik laipsnių programos, am-
žinai rengiamasi prie egzaminų bei
pasirodymų, o nieko nedaroma rea-
laus, kas jus pripratintų pamėgti
darbą, išmokyti savo jėgomis pi-
giai ir gražiai pasigaminti visa, kas
jums reikalinga, ypač to, kas ga-
lėtų jums duoti uždarbio. O uždar-
bis jums reikalingas. Jums reikia
vargšą sušelpiti, neturtingiems vai-
kams eglutę suruošti, jiems dova-
nelių atnešti; jums reikia iškilas
daryti, į stovyklas vykti; jums rei-
kia skilties dienyką ir albumą įsi-
gyti, juos papuošti—visa to neįgy-
site be pinigų. Nejaugi tiems rei-
kalams iš tėvų prašysite? Jie ir be
to turi daug rūpesčių. Stenkitės pa-
čios užsidirbti. Darbas dorina ir
lavina.

Šiek tiek noriu
jums padėti.

Skiltys, kurios
nenori tinginiau-
ti, turi pasirinkti
specialybę ir kol
jos gerai neiš-
moks, negali to
darbo mesti. Juk
iš mūsų papročių
žinome, kad
skautė pradėtą
darbą atlieka iki
galo.

Bet, skiltys, pa-
sirinkusios spe-
cialybę, neužsiiminėkite v i e n tuo
dalyku, kartu būkite skautėmis.

Jūs turite neužmiršti skautybės
idealų, įstatų.

Ką galima dirbti? — paklausite.
Ar maža yra darbų pasauly?

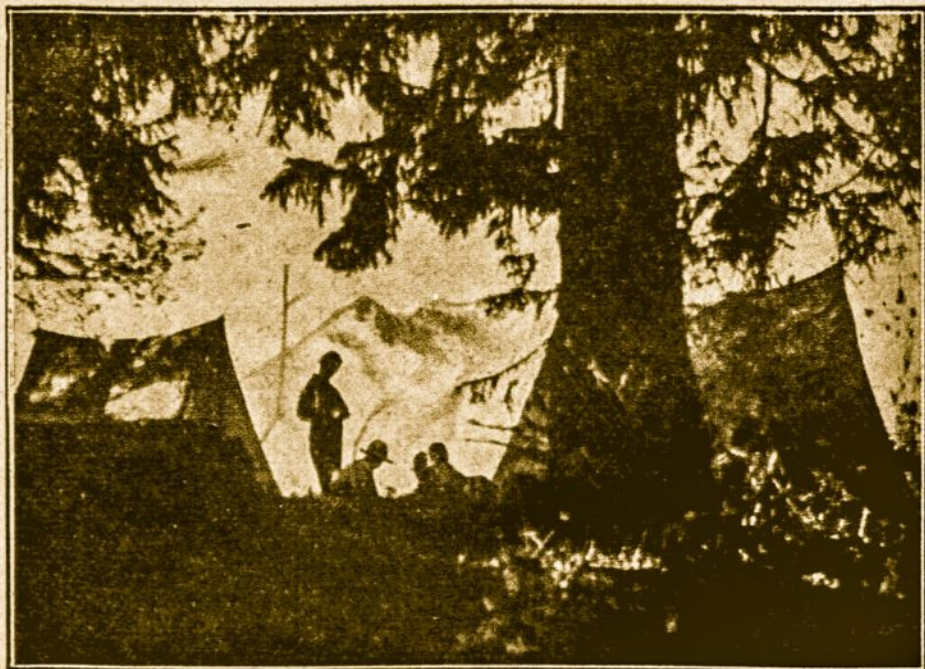
Mes, mergaitės, mėgstame rank-
darbius, o jeigu ne, tai reikia pri-
prasti dirbti, nes rankdarbis sušvel-
nina mus, lavina mūsų kantrybę,
pripratina prie tvarkos, išugdo gro-
žio pamėgimą, išmokina kurti, iš
menkniekio padaryti gražų dalykėli.

Imkime, pavyzdžiui, nors juostas.
Mokėjimas gražiai austi—mūsų ma-
myčių mamaičių paveldėtina ypa-
tybė. Tačiau ar daug dabar rasime
mergaičių, moka gražiai austi?
Prijuostės, kurios tiek žavi kiek-
vienos lietuviškos sielą, gyvena, tur
būt, savo paskutinį periodą. Ne-
užilgo visa tat bus muziejinė rete-
nybė, nes mūsų mamaitės ar se-
nutės negali jų austi, blogai mato,
o mes neįstengiamė išmokti,—sun-
ku. Kas gali rasti progos išmokti,
t u r i išmokti ir kitas pamokyti, kad
nereikėtų mums palydėti į kapus
tą mūsų tautos meno šaką.

Bet ką kalbėti apie prijuostes, juk
mes ne visos mokame austi juostas.
O gi galima padaryti tokių gražių ta-
kelių, staltiesaičių, pagalvėlių, už-
laidų ir daug kitų dalykų.

Be to, dar staltieses, langams ir
durims užlaidas galima padaryti iš
žaliosios drobės. O išsiuvus jas
lietuviškais motyvais, jos turi ne-
paprastai didelės vertės. Į tuos
pačius dalykus įstačius „file“ šmo-
telį, irgi su lietuviškais motyvais,
gauname kitos rūšies nemažiau gra-
žių dalykėlių.

Rodos, lengva knygas taisyti, ta-
čiau ir į šį darbą reikia įdėti me-
no. Knyga, aptaisyta medžiaga ir
išsiūta, bus didelė retenybė.

Ar ne puikus šveicarų skautų stovyklos vaizdelis?

Mergaitės taip pat gali daug gra-
žių dalykėlių išpiaustyti iš medžio.
Tiems darbams galima paimti mo-
tyvus iš lietuviškų kryžių ir juostų
albumų.

Mokančios paišyti, gali paprastus
molinius puodukus gražiai pa-
puošti spalvotais piešinėliais.

Visi tie darbeliai padarys mūsų
kambarį jaukesnį ir grynai lietu-
višką. Suroošę tų darbėlių parodą,
parodysite mūsų visuomenei, kad
skautės moka suprasti lietuvišką
meną ir jį gražiai pritaikyti. Šių
darbėlių dalį jūs galėsite parduoti,
ir štai jums lėšos! Galima net su-
rasti krautuvę, kuri noriai jūsų dar-
belius pardavinės. Tik dirbkime!

Domutė.

Pažink mūsų pasaulį!

Mes susiradome ir susikūrėme
visai naują pasaulį,—skautišką pa-
saulį. Apie šį naują pasaulį „Skau-
tų Aidas“ ir nori Tau pasakoti, kad
šis pasaulis taip pat ir galėtų tapti
Tavuoju.

Mažais, ankštai susijusiais, šir-
dingai susigyvenusiais jaunuolių bū-
reliais mes keliaudavom tyrinėdami
mūsų brangiąją gražiąją Tėvynę.
Tose mūsų kelionėse—iškilose mes
patyrėme nepaprastai daug džiaugsmo
ir malonumo ir susikūrėm sau
visai skirtingą gyvenimą. Vis stip-
resniais ryšiais rišosi mūsų Brolija,
vis labiau ir labiau plėtėsi mūsų
naujojo pasaulio ribos. Dabar tuo
pasauliu įdomaujasi daugelis jau-
nimo iš įvairių kraštų. Ir kiekvie-
nas jaunuolis turi progos daryti
gera ir pats save auklėti, kad ir
vėliau būtų naudingas.

Lydek mus mūsų kelionėse—iš-
kilose, kai mes žiemą ar vasarą
išvykstame į mūsų mylimosios Tė-
vynės žavinguosius laukus ir miš-
kus. Mokykis būti patvarus ir stip-

KNYGU LENTYNĖLĖ

rus, užsigrūdinti ir tapti prityrusiu ir vikriu berniuku. Nepraleisk savo gražiosios jaunystės niekais ar beverčiais dalykais ir pilnas tuščio puikumo ir didybės.

Nenoriu nutylėti, kad savo jėgas turėsi gerokai įtempti, jeigu norėsi mūsų pasaulį užsikariauti. Jeigu kam rūpi tik išlepimas ir visokia prabanga, tai tas skautų brolijoje neras vietos. Kas rūpinasi tik savo patogumu, tam čia nepatiks. Kaip saulės kaitrą ir audrą, taip šaltį ir lietu dažnai tenka čia perkęsti, nes visas mūsų pasaulio grožybės tik tas tepažins, kuris kovos pirmiausia prieš savo ištižimą ir išlepimą.

Mūsų tauta yra reikalinga stiprių ir patvarių žmonių, kurie nebūtų į visas puses vėjo blaškomi. Šitokiu žmogum tik tas gali tapti, kuris sugeba pats save stipriai savo rankose laikyti. Todėl mes mokomės savo skiltyse ir draugovėse kovoti prieš savo silpnybes ir ištižimą, čia vieni kitiems padedame. Betvarkiai ir betiksčiai blaškantis gyvenime nieko negalima pasiekti. Todėl ir Tu turi kartu su mumis būti pats sau griežtas, stengtis pažinti savo silpnybes bei ydas. Tada Tu jau galėsi pradėti su jomis kovoti.

Skautų eilėse dalyjamasi viskuo — ir geru ir blogu. Maloniose iškilose išmoksi pažinti savo kraštą ir tautą. Stovyklausi žalioje miškų karalijoje Tu kartu su mumis ir dalyvausi prie pasakingojo laužo. Mūsų tautos praeitis ir dainos, legendos ir pasakos — prabilis į Tave,

„Skautas be kaulų...
Tokį triuką reta kas padaro. Bet skautas
vytis Banaitis (iš Šiaulių) tą atlieka
be didelio vargo.

— *P. Būtėnas*. **Lietuvių kalbos prielinksnių mokslas** teorijai ir praktikai. Kaunas, 1930 — V. D. — m. 192 psl. Kaina 3 lt.

— *Lori*. **Dėdė iš Čikagos**, apysaka. Išvertė J. Kusa. «Vairo» b-vės leidinys. Kaunas, 1930 — V. D. — m. 162 psl. Kaina 2 lt.

— *Pol. d'Egremon*. **Motinos tragedija**, romanas. Išvertė K. Makrickas. «Vairo» b-vės leidinys. Kaunas, 1930—V. D.—m. 336 psl. Kaina 3,75 lt.

— *Kun. J. Tumas*. **Kanauninkas Petras Legeckas** ir jo gyvenimo nuotykių. Marijampolė, 1930—V. D.—m. Kaina 40 cent.

— *Dr. jur. Pr. Vikt. Raulinaitis*. **Darbo organizacijos metmenos**. Kaunas, 1930—V. D.—m. 56 psl. Kaina 2 lt.

— **Lietuviški maršai**. («Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!» ir 2 «Nedėlios ryteli...») 21 dūdų orkestrui. Komponavo: kapelm. *Br. Jonušas*. «Aukuro» knygyno leidinys. Šiauliai. Kaina 8 lt.

— *Dr. V. Kudirka*. **Laisvos valandos**. «Aukuro» knygyno jubiliejinis leidinys, Šiauliai, psl. 32. Kaina 1,50 lt.

— *Ant. Žemaitis*. **Gyvenimo takais**. Eilės. Liet. Šaulių S-gos leidinys. Kaunas, 1930—V. D.—m. Kaina 1,50 lit.

— *P. H. Fischer*. **5000 alkanų vyrų**. Vertė K. Zajančkauskas M. J. C. Marijonų Vienuolijos leidinys 1930—V. D.—m.

— *Alė Sidabraitė*. **Eskizai**. (Eilės). 1930—V. D. — m.

— **Lietuvos Kooperacijos teismas**. Lietuvos kooperatyvų Tarybos leidinys. Kaunas, 1930—V. D.—m.

— *Benys Rutkauskas*. **Eilėraščiai Marėse**. K. Širplio leidinys Kaunas, 1930—V. D.—m. Kaina 1 lit.

— **Bimbalas** 1 nr. Panevėžio r. t. II Vytauto D. dr-vės šapirografuotas juokų laikraštukas. 1930 gruodž. m.

— *A. Vienuolio Raštai* V knyga. Autoriaus leidinys. Kaunas, 1930—V. D.—m. Kaina 4,50 lit.

Tai įdomus rinkinys aprašymų, laiškų iš kelionės po Vokietiją, Austriją, Italiją, Siciliją. Jauniesiems ypatingai bus įdomu ir naudinga pasiskaityti. Skaitydami rasite svietmu kraštų papročių ir gamtos aprašymų, palyginimų su mūsų kraštu, su mūsų papročiais. Knygos stilius lengvas, skambus. Turinio įdomumas ir nauda nė vieno jūsų nepavils, bet daug ko pamokys. *M. M.*

— **Lapinas** Nr. 1 ir 2, dvisavaitinis «Lapinių» D-vės organas (Š. R. T.) šapirografuotas (labai neaiškiai) laikraštėlis sąsiuvinio formato.

— „**Naša Sviaz**“ («Mūsų ryšis»). Nr. 1, 1930—V. D.—m. gruodžio mėn. Kaunas, Pabaltijo rusų skautų informacijos biuletėnis.

kaip į tikrą savo sūnų, ir padės Tau sustiprėti ir tapti naudingu.

Šviesiai ir maloniai šviečia saulutė mūsų pasaulyje. Jei Tu nori, kad šis pasaulis būtų kartu ir Tavasis, tai ateik į jį pasišarvojęs pasiryžimu daryti gera.

Mūsų krašto dangaus žvaigždės yra ne vien gražiai žibėti, mūsų Tėvynės miškas — ne vien kaip papuošalas. Mes turim juos pažinti. Mūsų žmonės, mūsų kaimai, mūsų gamta turi į mus byloti. Mūsų piliakalniai, pilių griuvėsiai turi mums priminti mūsų protėvių nuveiktus darbus. Iš jų turime imtis drąsos.

Šv. Jurgis, šis narsusis riteris, yra mums pavyzdys. Skautystė reikalauja iš mūsų griežto susivaldymo ir pasiaukavimo visumai, kaip savo artimiesiems, taip ir visai tautai. Visur mes turime sekti savo obalsiu, būti ištikimi Dievui, Tėvynei ir artimiesiems. Visi mūsų darbai turi būti šituo obalsiu tvarkomi. Tad ir Tu, jei nori išaugti tvirtas, užsigrūdinęs, pasiryžęs, sumanus Tėvynės sūnus, jei nori, kad Tavo gyvenimas nenuėitų niekais, jei nori būti naudingas savo artimiesiems ir savo Tautai, — ateik pas mus. Pažinęs mūsų skautiškąjį pasaulį, Tu pamilsi jį ir visą gyvenimą nebenorėsi skirtis su juo. *K. Avžns.*

Kelios menkutės pastabos.

Daryti sueigas dažnai — tai reiškia, apsinkinti skautą, ypač mokleivį, atitraukiant jį nuo tiesioginių pareigų, ar atimant paskutinę laisvo

laiko valandėlę. Retos sueigos, padaro draugovės, skilties veikimą labai negyva, kuris duoda nublukusį darbo vaizdą. Viena bloga ir kita negeriau... Žinoma, kad sueigas, ar tai draugovės ar skilties, reikia daryti kiek galima dažniau (Ne būtinai! *Red.*), bet patį sueigos laiką neilginti: per valandą, o daugiausia per pusantros val. sueiga turi pasibaigti. Į tokias sueigas, kad ir mažai laiko turįs skautas atsilankys, nes žino, kad sueigoje nebus užtrukta ilgiau, kaip jo numatyta. Kas kita, kada sueigos yra daromos dažnai ir jos užtrunka bent 2, kartais net 3 valandas! Aišku, kad tokiose sueigose mažiau bus atsiekta, negu trumpose sueigose. Kada skautui tris ar dvi valandas yra kas aiškinama, tai paskutinę valandą jam pasidaro taip viskas monotoniška, kad pirmomis valandomis su dėmesiu klausyti dalykai irgi išrūksta iš galvos...

*Manau, kad nereikia jau ir aiškinti, kad skautas turi būti skautu ne tik draugovės sueigose, bet juo turi pasilikti visada ir visur. Bet deja, toji aiškiausia tiesa daugumai skautų labai aprūkusi, jie rodo menkiausių skauto žymių gyvenime, tame gyvenime, kuriam rengiasi, mokinasi būdami skautų eilėse... Broliai ir sesutės skautai, būkime tikrais skautais, kurie nešioja krūtinėje neišblukusį, nuvalkiotą, bet ugnimi liepsnojančią obalsį:

Dievui, Tėvynei ir artimiesiems!
Balys Šidlauskas.

Organizuokime vilkiukus ir paukštytes.

Žodis mokytojams.

(Tęsinys.)

Jeigu mes paimsim užsieninę skautišką literatūrą, kur kalbama apie vilkiukų organizavimą, tai visur rasim parašyta, kad vilkiukai suorganizuoti labai lengva. Kas čia sunkaus, išmokinai vienintelius du įstatu: vilkiukas nepasiduoda pats sau ir 2) klauso „seno vilko“ ir štai tau vilkiukų gauja. Teorijoje taip, bet praktikoje — kiek kitaip.

Mūsų inteligentai apie skautus turi labai miglotą supratimą, tai ką jau bekalbėti apie provincijos sodietį. Reikia žinoti, kad organizuojant vilkiukus — paukštytes reikės susidurti su kaimo žmonėmis, kuriems skautizmo idėja visiškai svetimas dalykas. Norint organizuoti vilkiukų — paukštyčių pulkelius, pirmiausia reikia supažindinti vaikų tėvai su ta idėja.

Mokytojas, norėdamas organizuoti savo mokykloje vilkiukus — paukštytes, pirmiausia sušaukia tėvų susirinkimą, išaiškina tėvams skautų idealogiją ir tikslus, gavęs iš tėvų visuotiną pritarimą, gali jau pradėti organizuoti. Nepasitaręs su tė-

vais nepradėk, nes tuoj išgirs: „Ką čia mokytojas pradėjo organizuoti kažin kokias skiautis, nereikia mums skiaučiu!“ Arba išgirsi žodį „vilkiukas“, tai dar blogiau. Kad darbas būtų sėkmingas, reikia dirbti dideliame kontakte su vaikų tėvais. Dauguma mano, kad mūsų sodiečiai tėvai labai nerangūs ir visiškai nesirūpina savo vaikų auklėjimu. Kas taip mano, tai visai nepažįsta tipingo sodiečio psichologijos. Kad sodietis tėvas nerangus, tai tiesa, bet, kad jis nesirūpintų savo vaiko auklėjimu, tai klysta. Jeigu jis nesirūpina, tai todėl, kad jis nieko nesupranta apie auklėjimą, bet jis labai rūpinasi, kaip kitas jo vaiką auklėja.

Kai jau bus su tėvais atliktas priuošiamasis darbas, galima šaukti vaikus ir, jiems vaikiškai nušvietus skautų idealogiją, pradėti organizuoti.

Papasakosiu, kaip aš juos suorganizavęs tvarkau. Aš savo mokykloje turiu vilkiukų gaują nuo 1924 metų, todėl esu išmėginęs visokius sutvarkymo metodus. Dabar tvarkau taip: tuojau išrenkamas gaujai vadas. Būsimieji vilkiukai suskirstomi į olas, nes vaikų nuomone, vilkiukai gyvena olose. Į kiekvieną olą suvaroma po šešius vilkiukus. Kiekviena ola turi savo vyresnįjį. Ola gauna vardą nuo tos olos vilkiukų ypatybės pav., „Greitųjų vilkų“ ola, „Gudriųjų“, „Drąsiųjų“ ir t. t. Visos vilkiukų olos sudaro vilkiukų gaują. Gaują vadovauja senas vilkas. Seniu vilku privalo būti mokytojas. Visų olų vyresnieji ir senis vilkas sudaro gaujos štabą („išminties olą“). Nesusipratimams tarp vilkiukų iškilusiems spręsti, išrenkamas iš trijų narių garbės teismas („teisybės ola“). Teismas sprendžia visus nesusipratimus, kurių pas

Pirmas — šitoki gaida:

Skaityk „Skautų Aidą“!

Nes be jo nieko nežinosi

Ir vaikščiosi nuleidęs nosį.

Antras — klausk tėvą ar brolių,

Kur čia Skautų Štabas netoli;

Jeigu jie nežino —

Klausk skautą kaimyną.

Sužinojęs —

Rėdykis, aukis kojas,

Prašyk porą litų ant viso labo

Ir drožk stačiai į Skautų Štabą.

Ten tau išaiškins ir nurodys.

Garbės žodis!

Šiomet visi lai šitai daro!

Tuo tarpu — viso gero.

vilkiukus užtektinai. Sprendimo rezoliuciją įteikia senam vilkui patvirtinti. Senio vilko sprendimas galutinas.

Paukštytės organizuojamos panašiai į vilkiukus. Šešios paukštytės sudaro lizdelį, pav., „Gegučių lizdelis“. Visi paukštyčių lizdeliai sudaro pulkelį. Pulkelio vadovas — lakštingala.

Mergaičių psichologija visais atžvilgiais skiriasi nuo berniukų, todėl mergaitėms vadovauti vyras visiškai netinka. Pav., berniukams be galo patinka smarkūs plastiniai žaidimai, kaip, pav., karai, plėšikai, policininkai ir kt., mergaitėms jie visiškai netinka. 7 metų mergaitė kartais dar mėgsta lėles. Jeigu skautai galėjo veikti bendrai berniukai su mergaitėmis, tai dar pateisinama, bet jau vilkiukai su paukštytėmis bendrai veikti visiškai negali, nes lėlės su plėšikais visiškai nesutaikomas dalykas.

Lietuvos mokytojai ir mokytojos įvertinkime skautizmo idėją, pradėkime skautinti jaunimą nuo tikrojo galo, nuo vaikų. Iki šiol skautinimas ėjo tik nuo paaugusio jaunimo. Čia buvo maža klaidelė. Mes mokytojai gerai suprantame, kad visoks tautos atgimimas galimas tik per jaunimą, visokios naujos idėjos lengviausia įvesti į gyvenimą tik per mokyklos duris. Atidarykime pradžios mokyklų duris, įleiskime skautizmo šviesias idėjas, o jos nušvies mūsų vargo mokyklas ir kartu mūsų tautos gyvenimą. Tik skautizmo padedami išauginsime būsimus piliečius su charakteriu, o taip išauginti tautos sūnūs mokės apginti savo teises ir atsiims kas nuo amžių jiems priklausos.

Budėk!

Paskautininkas *P. Daukas*,
Paystrio pradžios mokyklos vedėjas.

Žaidimai žiema.

Reikia rinkti masinius, kolektyvinius žaidimus. Ypač reikia būti atsargiems žaidžiant dideliame šaltyje. Tada neleistina yra žaisti tokių žaidimų, kuriuose yra momentų, kada žaidėjai po smarkaus bėgimo, imtynių ar šuolių liktų kiek laiko be judesio. Tada gresia peršalimas.

Nereikia, kad žaidėjai būtų per šiltai apsirengę. Kvėpuoti galima tik per nosį. Žaidžiant negalima nusirengti, nei ilgai pasilikti nejudant. Po žaidimo nelikti vietoje, tik nueiti į butą arba vaikščioti iki pilnai nusiraminsit. Smarkiam šaltyje visai nereikėtų lauke žaisti. Taip pat nereikia žaisti lauke kai yra atodreškis, nes kojoms sušlapus irgi lengva persišaldyti.

Pavojinga sniego boba.

Žaidžia 10 — 30 žmonių.

Amžius: nuo 12 metų.

Vieta: sniego aikštė — ledas (jei pačiūzomis).

1931 metų raportas būsimiems vilkiukams ir paukštytėms.

Karikatūra ir žodžiai *J. Martinaičio*.

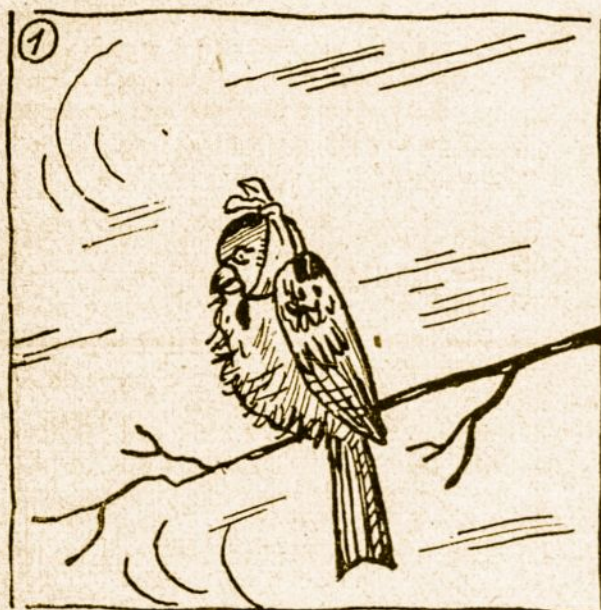

**Nauji metai — nauja programa.
Visiems, kurie tupi pas mamą.**

Visi, kurie dar ne vilkiukai
Ir ne paukštytės,
Prašau mano šūkį
Rimtai išklaudyti!

Čyn - čyn — duok trupinėlį!

Karikatūros ir žodžiai J. Martinaičio.

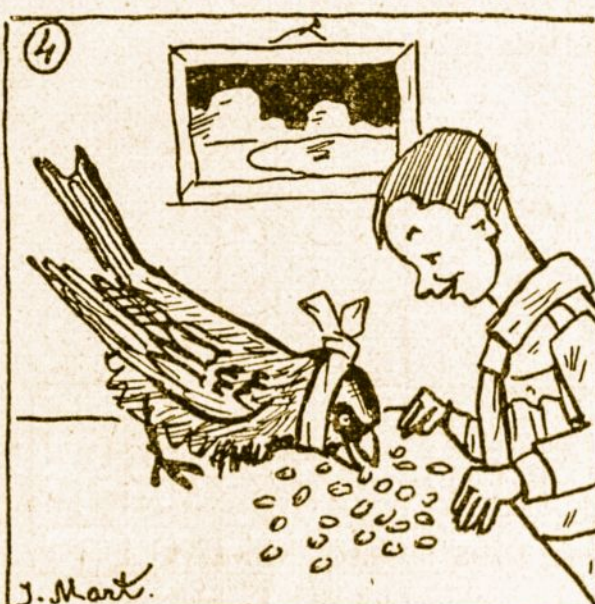
Pusto. Šala.
Ot, skandalas!
Tuščias gurklis. Skauda dantį.
Pasakykit, kaip gyventi?..
Ir žvirblelis!
Nabagėlis
Nuo tų šalčių vos tik gyvas
Gailiai verkia — čyn-čyn...

Dzan - dzan - dzan! dzin - dzin - dzin!
Žiema eina vis šaltyn!
Pamėginsiu pirmą kartą
Aplankyti Algį Startą.
Iš žmonių kalbos patyriau,
Kad mūs skautai puikūs vyrai.
Gal rasiu čia gerą širdį...
Dzin! Žvirblelis žingsnius girdi.

— O, budėk! Labai tau ačiū —
Eik į vidų — būsi svečias.
— Čyn-čyn, mielas Algi,
Gal kas liko tau nuo valgio —
Nors mažiukas
Trupiniukas.
Dovanok, jei kokį svarbų
Sutrukdžiau aš tavo darbą.

Čin čyn: kiek skanių
Man priberta trupinių!
Geras Algis valgį neša
Iki sočiai lesti prašo.
Jau ir dantį baigia gelti,
Galiu uodegą pakelti.
Pasakysiu atvirai
Man žvirbleliui čia gerai!

Žaidėjai sustoja ratu, susikabinę rankomis, veidu į rato vidų. Rate pastatoma sniego „boba“. Davus ženklą, žaidėjai traukia, nepaleisdami rankų, vienas kitą ant bobos, patys vengdami ją pal' esti. Tas, kas palies bobą, gauna pabaudos tašką; irgi pabaudos taškus gauna tie, kurie paleidžia kaimyno rankas. Žaidėjai iš žaidimo neišeina; pažymėjus pabaudos tašką, žaidimas tęsiasi. Po kiek laiko skaitoma, kas turi daugiausia ir kas mažiausia pabaudos taškų.

Estafetė su rogutėmis.

Žaidžia 10—30 žmonių.
Amžius: nuo 14 metų.
Vieta: lygi sniego aikštė, arba ledas (jei žaidžiama pačiužom).

Žaidėjai skirstosi į dvi lygi dalis. Kiekviena grupė turi rogutes, maždaug vieno tipo ir svorio. Viename aikštės gale braižoma linija, ant kurios sustoja abi partijos tam tikrame nuotolyje viena nuo kitos. Kiekvienos komandos žaidėjai išsiskaičiuoja paeiliui. Priešingame aikštės gale 30—50 metrų atstume nuo linijos ant sniego pažymima pasukimo punktai (įsmeigiama į sniegą lazda, statoma sniego boba ar panaš.). Tokie pat pasukimo punktai yra ir ant linijos, nuo kurios pradedama. Žaidimą pradeda, kiekvienos komandos NN 1 ir NN 2 „įsikinkę“ į roges, pasiimdami už virvių vienas dešine, kitas kaire ranka, NN 3 atsisėda į roges. Davus ženklą, abiejų komandų „arkliai“ bėga pirmyn, veždami „pasaži-

Žodynėlis.

Atostogos — atostogų yra dvejopų: kada už dvejetukus išmeta, ir kada už „pavyzdinę“ drausmę iššvilpia iš brolijos.

A k m u o — patogus įrankis langams daužyti. Tačiau tokia profesija skautams netinka.

Biskvitas — valgis mėgstamas stovykloje, ypač malonus sargybiniams, tik deja... retai pasitaikęs.

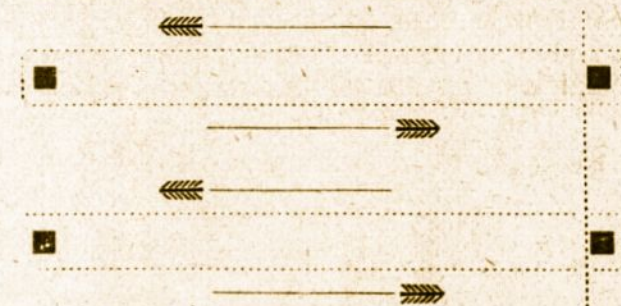
„C a c k ė“ — eglaitės „zabovos“. Prieš Kalėdas neši atsargiai, paskum yra eglaitės papuošalu, paskum... susmulkėja.

D a k t a r a s — priešas. Baisus seklys su gera uosle — sužino kada tinginio liga apsergi.

E ž e r a s — proga gaut Maltos Kryžių. Reikia pasistengt, kad kas skęstų.

F o k u s a s — būdas „apmaiti“ publika. Reikia į sceną einant apsišarvuoti. Psklt. V. Miliūnas.

rius“, aplenkia pažymėtą pasisukimo punktą ir taip pat skubiai grįžta. Čia NN 1 užleidžia savo vietą NN 3, o šių paskutinių vietoje į roges atsisėda NN 4. Dabar arkliais yra NN 2 ir NN 3, o „pasažiriais“ NN 4 ir t. t. Jei, pavyzdžiui, komandose yra po 10 žaidėjų, tai prieš-

paskutiniame rate arkliais bus NN 9 ir NN 10, o „pasažiriais“ NN 1; ir paskutiniame rate arkliais NN 10 ir NN 1 — „pasažiriais“ NN 2.

Laimi toji komanda, kurios paskutinioji arklių pora „pasažirius“ atveža greičiau į pradžios liniją.

Pastabos: 1) „arkliai“ turi stengtis kiek galint greičiau padaryti reikalingą nuotolį, tačiau negali išversti „pasažirių“. Jei jis iškrenta, „arkliai“ privalo tuoj sustoti, grįžę prie iškritusio. Pasažiriui vėl į roges atsisėdus, lenktynės tęsiasi. 2) Komanda lenktynes pralaimi, jei jos „arkliai“, neteisingai aplenkę baigtinį punktą, nepataiso savo klaidos, arba baigia bėgimą be pasažiriaus, jam iškritus.

Numušti galvą.

Žaidžia 2 skiltys.

Amžius: 9—12 metų.

Vieta: sniego aikštė.

Priešinguose aikštės galuose kiekviena skilčių stato sniego bobą. Bobos privalo būti vieno dydžio. Po to abi skiltys išsirikiuoja, išsiskaičius paeiliui, 6—10 metr. nuotolyje nuo priešininko bobos. Kiekvienas žaidėjų pasiima sniego gniūžtę. Jie stengiasi jomis numušti sniego bobos galvą. Iš pradžių muša NN 1, paskui NN 2 ir t. t.

Pastabos: 1) žaidėjai, mesdami sniego gniūžtes, turi griežtai prisilaikyti eilės. 2) Laimi toji partija, kuri pirma numuša priešo bobos galvą, arba bent didesnę jos dalį.

SKAUK GALVĄ

Dovanos.

Šiam sezonui už uždavinių sprendimus paskirtos šios dovanos:

Foto aparatas, kuprinės, skautiški peiliukai, diržai, kirvukai, „Skautų Aido“ komplektai ir daug įvairių knygų.

Užd. Nr. 22.

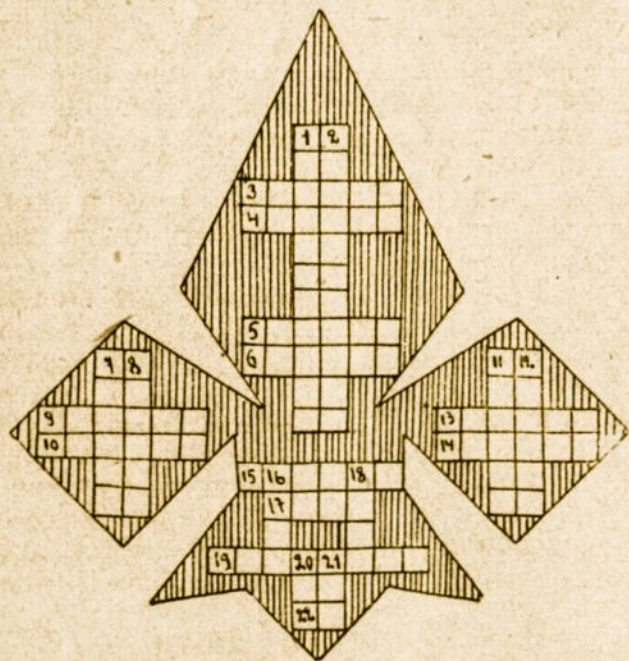
Atsiuntė P. Stankevičius iš Marijampolės.

Šis skautas sudarytas iš fotografijų dalelių, paimtų iš 1930 m. „Sk. A.“. Nurodyti asmenų, iš kurių buvo paimtos dalelės, pavardes ir „Sk. A.“ numerius.
Užd. vert. 5 tašk.

Užd. Nr. 23.

Atsiuntė E. Treigys iš Vilkaviškio.

Staciiai: 1) Rusijos miestas. 2) Europos valstybė. 7) Nakties paukštis. 8) Europos upė. 11) Vyriskas vardas. 12) Tai, ko kiekvienas žmogus kartais susilaukia. 16) Kambario dalis. 18) Siela. 20) Prielinksnis. 21) Prielinksnis.

Gulščiai: 3) Afrikos upė. 4) Žemės įdubimas. 5) Rūbų dalis, kojoniš apauti. 6) Kokia esti klumpė. 9) Ta vieta, kur žmonės važinėja. 10) Graikijos miestas. 13) Senovės Graikijos dalis. 14) Vežimo dalis. 15) Tai, ko kiekvienas trokšta. 17) Didelis kambarys. 19) Lietuvos miestas. 22) Jungtukas.

Užd. vert. 3 tašk.

Užd. Nr. 24.

Atsiuntė R. Kolokša iš Klaipėdos.
Duoti žodžiai: Vaikas, Algis, pina, liesti, toga, tyras, ail, uodas, bala, aras, tūris, pinti, argi, karvelis, yda, ainis, arklas, saikas, pešti, arti, įodas (vaistai), menas.
Kiekvieno žodžio pirmą raidę pakeisti kitokia taip, kad iš naujų gautų žodžių pirmų raidžių susidarytų sakiny, kurį kiekvienas lietuvis žino.

Užd. vert. 6 tašk.

Užd. Nr. 25.

Atsiuntė L. Mickevičius iš Šiaulių.

Šarada.

Po Europą paskraidyk,
Miesto vardą užrašyk.
Pirmą skiemenį išbrauk,
Ir iš upės žuvį trauk.
Kai tik vardą šį turėsi,
Ir dar prieky „B“ pridėsi,
V lgį skanų sau turėsi,
Draugą pavaišint galėsi.
Užd. vert. 2 tašk.

Užd. Nr. 26.

Atsiuntė B. Chaleckas iš Alytaus.

E	S	A	S								
D	S	I	I								
U	M	U	P								
K	U	V	T								
I	U	K	S	S	V	I	S	S	I	K	V
A	N	S	A	S	E	A	O	S	I	U	K
T	U	P	T	P	R	A	R	I	N	S	M
E	U	U	L	A	A	S	I	A	E	R	I
L	Y	K	S								
M	S	D	M								
D	E	S	D								
I	A	A	I								
Y	D	P	R	I	D	O	E	U	S	A	I
Y	I	Ž	I	S	I	M	E	D	K	T	N
R	R	U	K	D	S	S	S	U	S	M	M
T	Š	A	I	S	I	P	K	U	A	I	Ė
A	P	J	S								
I	R	Ė	R								
D	A	D	B								
A	A	A	T								

Šachmatų žirgo ėjimu perskaityti kelis gerus skautui patarimas.
Nurodyti žirgo kelią.
Užd. vert. 8 tašk.

Uždavinių sprendimai.

Užd. Nr. 15.

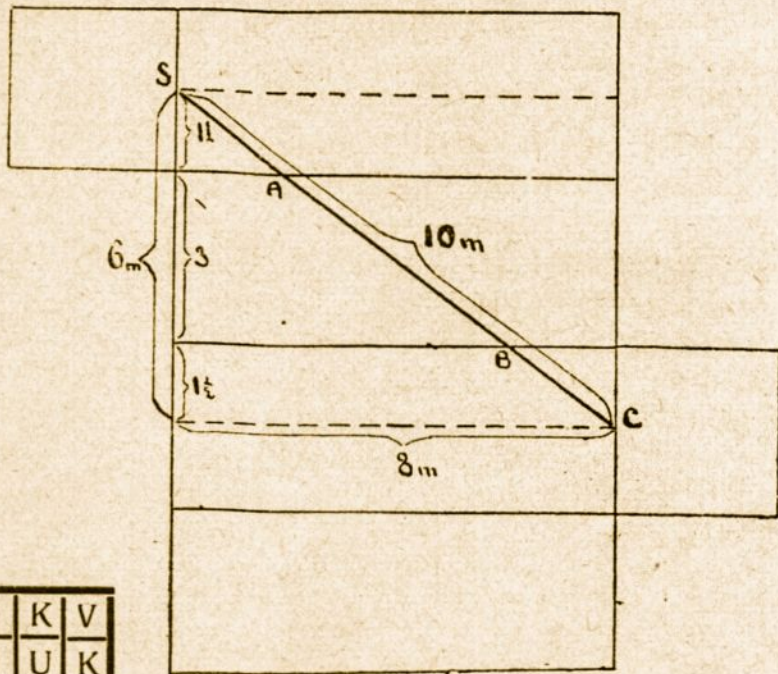
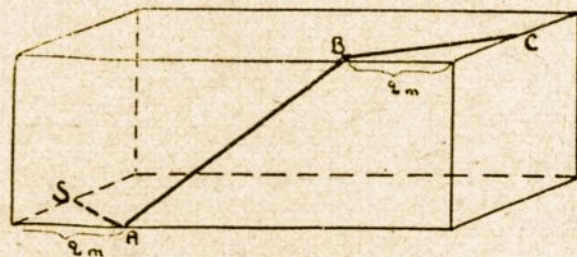
Araratas, aras, ratas, Ra, tas.

Užd. Nr. 16.

Saulaitis.

Uždavinius sprendžia visi: skautai ir neskaudai.

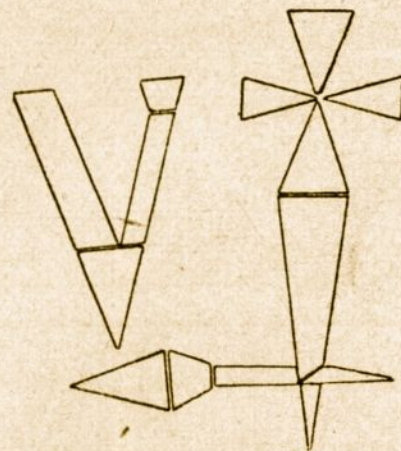
Užd. Nr. 17.

Užd. Nr. 18.

1) Babelis. 2) Vytenis. 3) Jieva
4) Viena.

Užd. Nr. 19.

Užd. Nr. 20.

26	35	6	15	24	13
7	16	25	17	5	22
34	27	36	23	14	11
17	8	29	32	21	4
28	33	2	19	10	31
1	18	9	30	3	20

Užd. Nr. 21.

Meteoras, metė, oras, voras.

Už uždavinių Nr. Nr. 15—21 gavo taškų:

23,5 tašk.: V. Remišauskas.

23 tašk.: H. Valavičius.

22 tašk.: J. Klimavičius.

21 tašk.: A. Mažeika, K. Grigaitis, S. Krasnickas, B. Chaleckas, J. Savukynas, V. Vaicekauskas, V. Čepukaitis, K. Rėklaitis, E. Treigys, J. Vilčinskis, A. Baltinas, A. Mensonas, M. Traukas, O. Hakas, J. Miliūnaitė, V. Miliūnas, St. Eidukynas, A. Trojanauskas, E. Neimanas, A. Skyrius, T. Kruminis, J. Grajauskas, A. Labutis, V. Širmenis, J. Daniliauskas, S. Sagatas, K. Venslovas, I. Juodšius, P. Baronas, J. Kriaučiūnas, V. Sviderskas, V. Šeinas, K. Bradūnas, P. Jokubaitis, H. Sviderskas, J. Mažrimas, V. Valiukas, A. Šimkus, J. Skibniauskaitė, V. Skibniauskas, V. Narutavičius, H. Ribačiauskas, P. Starkus.

19 tašk.: J. Poluikis, V. Ambrozevičius, H. Žilenas, P. Ališevičius, H. Čerkesas.

18 tašk.: G. Vaitiekavičius.

16 taškų: K. Chmieliauskaitė, S. Straševičius, V. Petružis, P. Stankevičius, J. Mikolaitis, J. Sviderskaitė, P. Bilinkevičius, B. Chainauskaitė, A. Pareigis, J. Sadauskas, V. Selenis, B. Avižonytė, A. Matukonis, M. Narbutas, J. Šereiva, V. Plavaitis, A. Voldemaras, A. Dičius, A. Stelmokas, V. Kudralskis, S. Martinauskas, J. Kačiulis, J. Palukaitis, A. Gedaitis, B. Būraitis, A. Priešinas, K. Palionytė, B. Kinberytė, V. Žukauskas, Č. Zaleskis, V. Stankūnas, L. Musteikis, S. Jautautas, J. Klimavičius, D. Januškaitė, T. Savickas, V. Januškis, L. Tribe, A. Marcinkevičius, J. Obukevičius, K. Kraujalis, P. Noreikevičius, J. Mamaitis, B. Vosylius, V. Šeštakauskas, D. Norkutė, V. Varnas, P. Jučys, I. Valakas, A. Šeškevičius, V. Lalys, A. Milaknis, D. Rimkūtė, V. Smielauskas, J. Spertalis, V. Šalna, I. Levandauskaitė, J. Pakalniškis, J. Banaitis, E. Jukaitis, K. Lėpiskas, V. Katilavičius, A. Bliūdžiūtė, S. Bulota, G. Gailius, Rusteika, V. Sabaliauskas.

14 tašk.: Z. Kišunaitė, E. Praninskas, J. Sodaitis, P. Klikavičius, B. Preisaitė, V. Balinskas, G. Sanchataitė, Z. Butkus, F. Grinius, A. Boguslauskas, P. Puzdešris, Pr. Maselskis, K. Paltanavičius, G. Vaitiekavičius, L. Mickevičius, H. Rešeliauskas, A. Vagelis, A. Bernotavičius, M. Pšemieneckaitė, B. Gineitytė, V. Podliaskis, V. Žemaitis.

13½ tašk.: J. Gailius.

12 tašk.: H. Nabožas, J. Petraškevičius, A. Karumnas, R. Janulaitytė, B. Burba, K. Buišas, P. Keblys, E. Aukštikalnytė, E. Valiukas, M. Virgailytė, E. Kuzminskaitė, J. Pauliukas, A. Grušnys, B. Zaštautas, S. Bylaitytė, S. Kairys, H. Ribačiauskas.

10 tašk.: V. Gilys, B. Trečiokaitė, B. Sutkaitytė, R. Vercinskaitė, K. Sakalauskas, A. Jukonis (Ryga), V. Samochvalovas, E. Avižonytė, J. Stonytė, S. Butkaitytė, S. Gribinaitė, T. Sodaitytė, V. Sirvidas, O. Gičiauskaitė, E. Vašauskaitė, V. Tamulis, J. Vaičiūška, K. Šimanas, S. Gina, V. Masiulis, I. Lydekaitytė, R. Bakevičiūtė, M. Matiukaitė, V. Dargis, S. Jameikis, J. Orintas, L. Kazlauskaitė, V. Fledžinskis, G. Burbaitė, J. Babkauskaitė, D. Štrimaitytė, B. Rutkauskas, D. Žukauskaitė, M. Pagaitė, E. Gontytė, K. Dargis, E. Ivaškevičiūtė, V. Simanavičiūtė, A. Keizeris, J. Šmagarytė, V. Grybnas, J. Kavaliauskas, M. Gildys, P. Leonas, J. Tvarijonavičius, J. Druzdauskas, S. Pšemeneckas.

8 tašk.: A. Astramskaitė, B. Petrauskas, S. Kasperavičius, P. Keturka, E.

Danknis, E. Kazlauskaitė, J. Stankus, T. Palionis, V. Mickevičius, P. Drevinskas, J. Fridmanaitė, J. Pričinauskas, J. Grinkevičiūtė, Indėnas, J. Puodžiunaitė, B. Sadeckas, S. Abrasonis, J. Augus, B. Kančys, Z. Poznekaitė, Z. Dabrilaitė, E. Gimelis, V. A. Vaitkevičiai, S. Stankaitė, M. Budelskytė, V. Dambrauskas, K. Džiugaitė, J. Pavilauskis, D. Žemaitis, J. Sakalauskas.

6 tašk.: V. Narušis, A. Kamantauskaitė, Bitė — Rena, P. Papečkytė, A. Zašinis, A. Gustaitis.

4 tašk.: L. Bielskaitė, J. Vienožinskaitė.

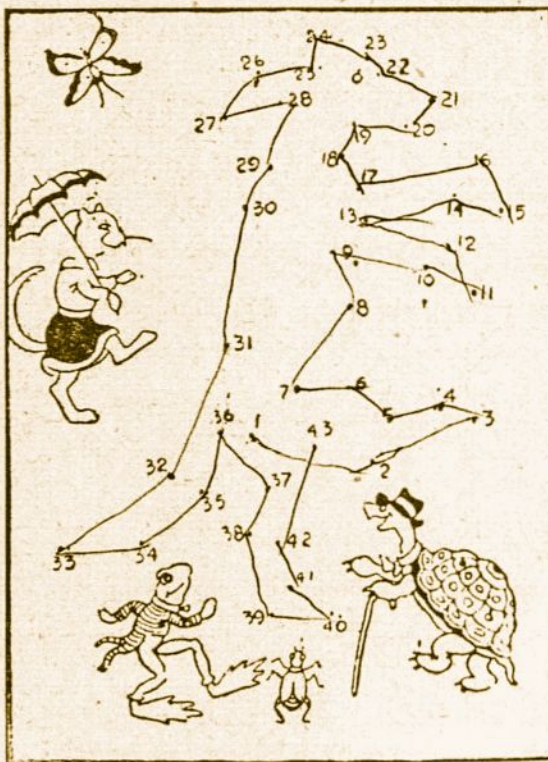
2 tašk.: A. Grigas, E. Krasauskaitė, I. Martinionytė.

Vilkiukams ir paukštytėms.

Spręskit tik jums skiriamus uždavinius. Skautų uždavinius spręsite kaip tapsite skautais.

Uždaviniai.

Uždav. Nr. 8.

Ko tie žvėrys juokiasi?
Sujungę iš eilės skaitlines sužinosit.

Užd. Nr. 9.

Atsiuntė Dzūkė.

Šarada.

Štai čia miestas Suvalkijoje
Padalinę jį pusiau
Gaunat du žodžiu tuojau.
Į juos gerai įsižiūrėkit
Pirmam žodžiui „S“ pridėkit.
Antram priebalsę pakeiskit
Gausit du miškų žvėris
Vienas piktas ir plėšrus
Na, o antras nabagėlis
Nors ir greitas, bet bailus
Tad vilkiukai netingėkit
Juos greičiau man atspėkit.
Užd. vertinamas 3 tašk.

Uždavinys Nr. 10.

Atsiuntė vilkiukas V. Krūminis iš Biržu.

Du vilkiukai turėjo obuolių. Vienas sako: „Duok man vieną obuolį, tada aš turėsiu dvigubai daugiau už tave.“

Kitas jam atsakė: „Jei tu man duosi vieną obuolį, tai turėsim po lygiai.“
Kiek kiekvienas turėjo obuolių.
Užd. vertinamas 2 tašk.

Sprendimai.

Užd. Nr. 5.

Vilkiukai ir paukštytės surinko iki 30 netikslumų, nors galima daugiau rasti. Dėl vietos stokos netikslumų nevardinsiu.

Užd. Nr. 6.

Garas, aras, Ra (Egiptiečių saulės dievas).

Užd. Nr. 7.

Medžiojo berniukas su savo tėvu ir tėvuku.

Vilkiukai ir paukštytės už sprendimus

užd. nr. nr. 5—7 gavo:

8 tašk.: K. Sargaulytė.

7 tašk.: A. Baltramiejūnas.

6,5 tašk.: V. Daniliauskas, J. B. Kromerytė, M. Hakaitė.

6 tašk.: R. Bakevičiūtė, S. Sutkaitytė, E. Valiukaitė, J. Marcijonas, A. Tamulis, A. Šilaiškis, V. Pušinskas, Č. Čiburys, A. Kaziūnas, A. Vaičiulis, V. Krūminis, L. Gažutis, M. Ošinskaitė, O. Vaitiekavičiūtė, E. Vaitkevičius, V. Rimkevičius.

5,5 tašk.: B. Vasiljevas, A. Šereika, K. Vienožinskas, S. Juodis.

5 tašk.: A. Gilvydis, V. Šimaitis, Z. Vyšniauskas, J. Šmagaris, S. Kišunas.

4,5 tašk.: A. Žitkiūtė.

4 tašk.: E. Zairytė, S. Zairys, U. Barzdaitytė, O. Milerytė, M. Svobonaitė, E. Šeškauskas, G. Budrevičiūtė, P. Leonas, A. Pušinskas, J. Pavilauskis, M. Sučyla, V. Podliaskis, R. Rutkauskas.

3,5 tašk.: U. Čemerkaitė.

3 tašk.: O. Blažaitytė, S. Petrauskas, J. Gimelytė, A. Grigonis.

2 tašk.: M. Gildys.

1 tašk.: B. Burinskaitė, J. Grigonytė, E. Hermanas.

0,5 tašk.: Z. Žakevičiūtė, C. Uldinskaitė.

Atsakymai.

Sveikinusiems su šventėmis—širdingai dėkoju.

Visiems. Atsakymus siųsti iki š. m. 22 d.

Pavėluotus sprendimus užskaitau, bet sprendėjų pavardės nebus skelbiamos.

Vyr. skilt. G. Barauskaitei. Dėkui—pasisiengsiu.

Vaitiekavičiui G. ir kit.: skautai sprendžia savo uždavinius, o vilkiukai savo. Dar. žiūr. Atsakymai „S. A.“ nr. 9.

J. Sakalauskui ir F. Griniui. Buvo paveluoti laiškai—užskaičiau.

J. Mažrimui. Tikiu—ištaisiau.

J. Vilčinskui. Abu gavau.

J. Pakalniškiui ir kit., kurie nesupranta žirgo ėjimo. Gal suprasit lygindami uždavinių nr. nr. 11, 21 ir kit. sąlygas su jų atsakymais.

J. Juškevičiui (Kėd.). Patinka, pasistenk iš lietuviško žem...

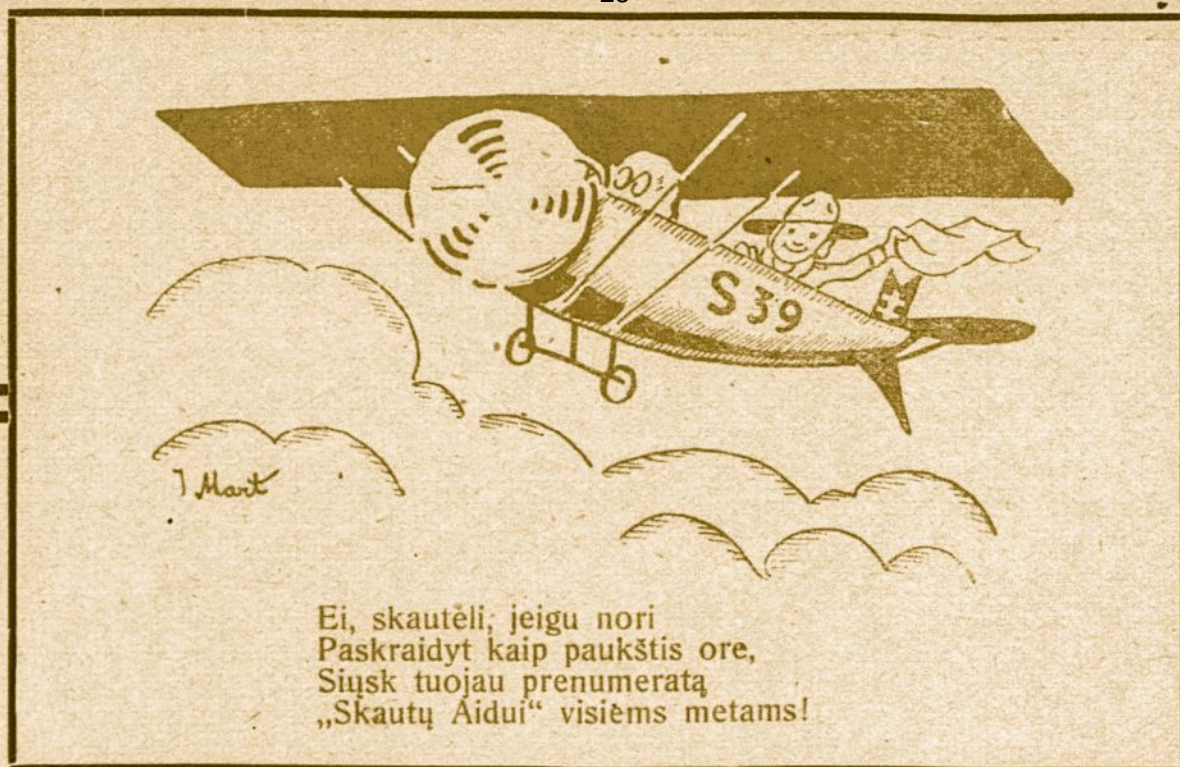
E. Jakaičiui—ištaisiau.

— Sekantis „Sk. A“ nr. išeis š. m. vasario m. 1 d. — Skubiai atsiskaitykite už senus nr. nr.

Red.

H. Ablach. — įdėsime vėliau.

Grazūs vilkiukų ženkleliai tik po 75 ct. Parduodama „Sk. Aido“ administracijoje.

Ei, skautėli; jeigu nori
Paskraidyt kaip paukštis ore,
Siųsk tuojau prenumeratą
„Skautų Aidoi“ visiems metams!

Kol nevēlu — naudokis proga!

„Sk. Aidas“ 1931 m. eis reguliariai kas dvi savaitės. „Sk. A.“ yra pigiausias dvisavaitinis laikraštis: jis kaštuoja metams tik 6 litai, pusmečiui — 3 lit. 50 ct. Atskiro numerio kaina 30 ct. Pradžios mokyklų mokiniams per jų mokytojus — metinė prenumerata tik 4 litai.

Nemėtykite pinigų niekam, kada už visai mažus pinigus galite įsigyti geriausį Lietuvoje jaunomenės laikraštį „Skautų Aidas“. Kas iki 1931 m. kovo mėn. 20 d. užsiprenumeruos metams „Skautų Aida“ — **galės loterijos būdu išlošti:**

I. „Skautų Aido“ redakcijos lėšomis, kad ir iš tolimos provincijos, atvykti į Kauną, apžiūrėti visas Kauno įžymenybes ir

paskraidyti tarp debesų orlaiviu.

2. Didelę gražią rašalinę.

3. Už 100 litų įvairių, pagal prenumeratoriaus norą, knygų arba gauti šią sumą grynais pinigais.

Rinkite prenumeratą — Didžiausios dovanos:

A. Surinkę ne mažiau kaip 20 prenumeratų ir išsiuntę „Sk. Aido“ administracijai pinigus iki 1931 m. sausio 25 d. dalyvauja loterijoje šias dovanas laimėti:

1. Puikus ir tvirtas geros odos portfelis.
2. Žavėtinas Vilniaus vaizdų albumas, įrištas į gražius viršelius.
3. Naujintėlės 5 kuprinės.

B. Konkurse surinkę daugiausia „Sk. Aido“ prenumeratų ir iki 1931 m. vasario mėn. 20 d. atsiuntę pinigus gauna:

- I-as: moderniškiausį pirmos rūšies patefoną su plokštelėmis.
- II-as: geriausią fotografijos aparatą su visais priedais.

C. Konkurse gali dalyvauti ir kolektyvai (kelių asmenų būrelis, skautų-čių draugovė, atsk. skiltis ir p.) Tas kolektyvas, kuris surinks daugiausia prenumeratų, bet ne mažiau kaip 100 pr. ir iki 1931 m. kovo m. 20 d. atsiųs pinigus

gaus brangią ir didelę sportišką palapinę.

D. Visų kitų „Sk. A.“ prenumeratos rinkėjų kurie surinks ne mažiau kaip po 5 pren. ir iki 1931 m. kovo mėn. 20 d. prisiųs pinigus, fotografijos (jei jie jas įteiks) bus įdėtos į specialinį „Sk. Aido“ skyrių, skiriamą „Sk. Aido“ platintojams pagerbti.

PASTABOS. I. Čia visur kalbama apie metines prenumeratas. Dvi pusmetinės prenumeratos prilygsta vienai met. II. Prenumeratos, už kurias kuriame viename skyriuje (pav. A.) gauta premija — nebeįskaitomos į sekančius skyrius. III. Platintojų ir prenumeratorių pavardes ir adresus „Sk. A.“ administr. rašyti aiškiai ir tiksliai.

Platinkite „SKAUTŲ AIDA“!

Vienintelė proga, kada jūs galite mažai dirbdami labai daug uždirbti. Todėl dirbti apsimoka.

„Skautų Aido“ redakcija ir administracija Kaunas, Laisvės alėja 20.

Atskiro nr. kaina 30 cnt.